

24.08.2021

Kokousaika 24.08.2021 16:00 - 17:14

Kokouspaikka Horisontti, Työpajankatu 8

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni	apulaispormestari kokouspaikalla
Rautava, Risto	varapuheenjohtaja kokouspaikalla
Borgarsdottir Sandelin, Silja	etänä
Haglund, Mia	kokouspaikalla
Heinäluoma, Eveliina	kokouspaikalla
Kivekäs, Otso	kokouspaikalla
Kuusela, Sami	kokouspaikalla
Nevanlinna, Tuomas	kokouspaikalla
Pajunen, Jenni	kokouspaikalla
Pasanen, Amanda	kokouspaikalla
Raatikainen, Mika	etänä
Rissanen, Laura	etänä
Penttinen, Katri	varajäsen kokouspaikalla

Muut

Hyvärinen, Silja	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja kokouspaikalla
Pudas, Kari	tekninen johtaja etänä
Randell, Mari	asiakkuusjohtaja etänä
Auvinen, Tessa	lakimiesharjoittelija etänä
Luomanen, Jussi	kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö etänä
Manninen, Rikhard	maankäyttöjohtaja etänä
Paasilinna, Elsa	vs. hallintojohtaja etänä
Piimies, Marja	asemakaavapäällikkö

24.08.2021

	Putkonen, Reetta	etänä liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö
	Rajala, Pasi	etänä yleiskaavapäällikkö
	Ravantti, Mikko	etänä hallintopäällikkö
	Mäntymäki, Heikki	etänä viestintäpäällikkö
	Hannola, Lea	etänä hallintoasiantuntija
	Rangdell, Katriina	etänä lakimies
	Sulkko, Katja	etänä hallintosihteeri kokouspaikalla
	Maaranen, Miro	nuorisoneuvoston edustaja kokouspaikalla
	Ahonen, Pertti	ict-tukihenkilö kokouspaikalla
	Kuikanmäki, Elina	johtava tonttiasiamies asiantuntija
	Nahi, Anne	etänä, läsnä § 387 valvontalakimies asiantuntija etänä, läsnä § 387
Puheenjohtaja		
	Anni Sinnemäki	apulaispormestari 384-399 §
Esittelijät		
	Silja Hyvärinen	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja 384-399 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Katja Sulkko	hallintosihteeri 384-399 §

24.08.2021

§	Asia	
384	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
385	Asia/2	Ilmoitusasiat
386	Asia/3	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen toivomusponnosta informaatiotaulusta koskien Malmin vanhoja linnoituksia
387	Asia/4	Oikaisuvaatimukset koskien Malmin entisen lentoaseman alueen maanvuokrasopimusten irtisanomista
388	Asia/5	Gustav Pauligin katu välillä Vuotie – Leikosaarentie ja Bertha Pauligin katu, katusuunnitelmien hyväksyminen, Vuosaari
389	Asia/6	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2022–2029
390	Asia/7	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pentti Arajärven valtuustoaloitteesta, joka koskee julkisen kaupunkitilan tai reitin nimeämistä Jörn Donnerin muistoksi
391	Asia/8	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Perttu Hillmanin ym. valtuustoaloitteesta koskien yhtenäistä rantaraittia ja opastusta Lauttasaareen
392	Asia/9	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Laura Finne-Elosen ym. valtuustoaloitteesta koskien varoituskylttejä heikosta jäädästä
393	Asia/10	Ulkosaarten Isosaaren, Kuivasaaren ja Pikku Kuivasaaren alueen rakennuskiellon pidentäminen (nro 12734)
394	Asia/11	Vallilan eräiden korttelien ja tonttien rakennuskiellon pidentäminen (nro 12737, Vallilan toimitila-alue)
395	Asia/12	Suutarila, Tapulikaupungintie 4, poikkeamishakemus
396	Asia/13	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 11.6.2020 § 112 (autovaurio)
397	Asia/14	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 2.4.2020 § 67 (autovaurio)

24.08.2021

-
398	Asia/15	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 17.8.2020 § 21 (takaisinsaantivaatimus, liukastuminen)
399	Asia/16	Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 12.8.–18.8.2021 tekemien päätösten seuraaminen

24.08.2021

Asia/1

§ 384

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Mika Raatikaisen ja varatarkastajaksi jäsen Laura Rissasen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 385

Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Uudenmaan ELY-keskus on lähettänyt oikaisukehotuksen Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä 5.5.2021 § 103, joka koskee Radiokatu 15 ja 20:n asemakaavan muutoksen nro 12617 hyväksymistä, 17. kaupunginosa, Pasila, Länsi-Pasila, tontit 17051/3 ja 17053/10 sekä katualueet.

HEL 2016-011771

Kaupunginvaltuuston hyväksymispäätös on kaupunkiympäristölautakunnan esityksen 22.9.2020 § 548 mukainen.

Oikaisukehotuksen johdosta asemakaavoituspalvelu tulee muuttamaan asemakaavan muutosta nro 12617 siten, että asemakaavaan lisätään määräys: ”Radiokatuun rajautuvissa asuinrakennuksissa suurimman osan asunnoista tulee suuntautua melulta suojaisamman sisäpihan suuntaan.”

ja esittämään kaupunginhallitukselle asemakaavan muutoksen hyväksymistä edellä mainituin muutoksin.

Oikaisukehotus löytyy kohdasta oheismateriaali.

[Valtuuston pöytäkirja 5.5.2021 § 103](#)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

24.08.2021

Asia/2

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Oikaisukehotus 4.6.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

24.08.2021

Asia/3

§ 386

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen toivomusponnosta informaatiotaulusta koskien Malmin vanhoja linnoituksia

HEL 2021-004396 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ensimmäisen maailmansodan aikaisia Viaporin linnoituksen maarintamanlinnoitteita, muinaismuistolain suojaamia muinaisjäännöksiä, sijaitsee laajalti Helsingin kaupungin alueella. Myös Malmin alueella linnoitteet ovat runsaslukuisesti edustettuina.

Kaupunkiympäristön toimiala on lisännyt eri aiheista kertovia informaatiotauluja eli opasteita yleisille alueille useiden hankkeiden yhteydessä. Opasteita toivotaan monesti asukaskyselyissä sekä -palautteissa. Myös 8.6.2021 kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymän Malmin ja Pukinmäen yleisten alueiden suunnitelman vuorovaikutuksessa toivottiin linnoitteiden arvon esiintuomista. Suunnitelmassa onkin huomioitu linnoitteiden merkittävyys muun muassa viheralueiden palveluiden kehittämishankkeessa, jossa Malmilla sijaitsevan Ormusmäen kehittämisen yhteydessä tullaan lisäämään alueelle myös linnoitteista ja historiasta kertovia opasteita.

Opasteita voidaan sijoittaa soveltuvien hankkeiden yhteydessä myös muiden linnoitteiden yhteyteen. Esimerkiksi Lentoasemankortteleiden asemakaavan alueella sijaitsee useita linnoituslaitteita, joista tukikohta IX:3 sijoittuu asemakaavassa Lentoreitinpuiston puistoalueelle. Lentoasemankortteleiden alueella luontevin paikka opasteelle olisi juurikin Lentoreitinpuistossa, jonne opaste voidaan suunnitella ja sijoittaa puiston suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä.

Linnoituslaitteiden opastamisessa tehdään aina yhteistyötä kaupunginmuseon kanssa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

24.08.2021

Asia/3

1 Muttilainen Sami, toivomusponsi, Kvsto 31.3.2021 asia 18

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Hyväksyessään 31.3.2021 Malmin lentoasemankortteleiden asema-
kaavan muuttamisen (nro 12623) kaupunginvaltuusto hyväksyi Sami
Muttilaisen toivomusponnen:

"Selvitetään mahdollisuutta saada alueelle informaatiotaulu Malmin
vanhoista linnoituksista. (Sami Muttilainen)"

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa anta-
maan lausunnon kaupunginhallitukselle 1.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami, toivomusponsi, Kvsto 31.3.2021 asia 18

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 17.08.2021 § 376

24.08.2021

Asia/4

§ 387

Oikaisuvaatimukset koskien Malmin entisen lentoaseman alueen maanvuokrasopimusten irtisanomista

HEL 2019-010374 T 10 01 01 02

Päätös

A

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä Malmin lentoaseman ystävät ry:n tekemän oikaisuvaatimuksen koskien maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tontit-yksikön päällikön päätöstä 25.11.2020 (333 §) irtisanoa Malmin entisen lentoaseman alueen vuokralaisten maanvuokrasopimukset (Päätöskohdat A-D).

B

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä Helitech Oy:n tekemän oikaisuvaatimuksen koskien maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tontit-yksikön päällikön päätöstä 25.11.2020 (333 §) irtisanoa Malmin entisen lentoaseman alueen maanvuokrasopimukset (Helitech Oy:n maanvuokrasopimus 24306a, S0138-331, päätöskohta B).

C

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä Suomen Ilmailuliitto-Finlands Flygförbund ry:n tekemän oikaisuvaatimuksen sekä vaatimuksen täytäntöönpanon kieltämisestä/keskeyttämisestä koskien maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tontit-yksikön päällikön päätöstä 25.11.2020 (333 §) irtisanoa Malmin entisen lentoaseman alueen maanvuokrasopimukset (Suomen Ilmailuliitto-Finlands Flygförbund ry:n maanvuokrasopimus 24298, S0138-325, päätöskohta A).

D

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä RL-Trading Oy:n tekemän oikaisuvaatimuksen sekä vaatimuksen täytäntöönpanon kieltämisestä/keskeyttämisestä koskien maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tontit-yksikön päällikön päätöstä 25.11.2020 (333 §) irtisanoa Malmin entisen lentoaseman alueen vuokralaisten maanvuokrasopimukset (RL-Trading Oy:n maanvuokrasopimus 24337, S0138-333, päätöskohta C).

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tontit-yksikön päällikkö on päätöksellään 25.11.2020 (333 §) päättänyt irtisanoa seuraavien vuokralaisten maanvuokrasopimukset päättymään 28.2.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomispäätöksen tiedoksi-saannista lukien: Suomen Ilmailuliitto ry (sopimus nro 24298, vuokraustunnus S0138-325), Helitech Oy (sopimus nro 24306a, vuokraustunnus S0138-331), AR-Flight Oy (sopimus nro 24306a, vuokraustunnus S0138-331), RL-Trading Oy (sopimus nro 24337, vuokraustunnus S0138-333) ja HF Helicopters Oy (sopimus nro 24335, vuokraustunnus S0138-337).

Kaikki edellä mainitut maanvuokraukset ovat olleet toistaiseksi voimassa olevia kolmen (3) kuukauden irtisanomisajoin. Irtisanomiset on tehty, koska kaupunki tarvitsee alueet omaan hallintaansa ja käyttöönsä.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet tiivistetysti, Päätöskohdat A-D

Malmin lentoaseman ystävät ry, Helitech Oy, Suomen Ilmailuliitto-Finlands Flygförbundet ry (jäljempänä Suomen Ilmailuliitto) ja RL-Trading Oy vaativat oikaisua maanvuokrasopimusten irtisanomista koskevaan päätökseen.

Oikaisuvaatimuksissa vaaditaan kaupungin päätöksen kumoamista. Oikaisuvaatimuksen tekijöistä RL-Trading Oy vaatii ensisijaisesti, että päätös kumotaan kokonaisuudessaan tai ainakin RL-Trading Oy:tä koskevin osin, ja toissijaisesti, että irtisanomispäätöstä muutettaisiin siten, ettei RL-Trading Oy:n maanvuokrasopimusta nro 24337 irtisanota. RL-Trading Oy ja Suomen Ilmailuliitto esittävät lisäksi irtisanomispäätöksen täytäntöönpanon kieltämistä lainvoimaa vailla olevana.

Oikaisuvaatimuksissa esitetään, että kaupungin tulisi kumota päätös seuraavilla perusteilla (tiivistelmä):

Malmin lentoaseman ystävät ry:n ja Suomen Ilmailuliiton mukaan vuokra-alueiden käyttötarkoitukseksi on määrätty voimassa olevassa asemakaavassa lentokenttäalue. Kaupungin ilmoittama irtisanomisperuste ei ole todellinen ja se on katsottava hyvän tavan vastaiseksi sekä kohtuuttomaksi. Kunnalla ei ole ilmailu- tai lentokenttätoimintaa eikä kuntalain kunnalle asettamissa tehtävissä ole sellaista, mitä alueella voisi tehdä kaavoitustilanne huomioiden. Malmin lentoaseman ystävät ry on ilmoittanut tehneensä myös asiasta tarkemman kyselyn tontit-yksikön päällikölle.

RL-Trading Oy:n mukaan irtisanomispäätös on lainvastainen eikä se ole tarkoituksenmukainen eikä päätöksestä aiheudu hyötyä kenellekään, mutta päätös aiheuttaa olennaista haittaa RL-Trading Oy:lle. Kaupungille aiheutuu irtisanomisesta jopa haittaa, koska kaupunki ei

saa alueesta vuokratuloa eivätkä vuokralaiset huolehdi alueen kunnosta. Kaupungilla ei oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan ole osoittaa alueelle sellaista käyttöä, jota kaupunki ei voisi toteuttaa jossain muualla eikä oikaisuvaatimuksen tekijän vuokrasopimuksen jatkuminen haittaa kaupungin alueelle suunnittelemaa mahdollista muuta käyttöä vielä vuosiin. Ilmailutoiminnan mahdollinen päättyminen ei vaikuta oikaisuvaatimuksen tekijän vuokra-alueen käyttöön. Oikaisuvaatimuksen tekijä käyttää vuokra-aluetta osana liiketoimintaa. Ensimmäiset asuntorakentamiseen liittyvät toimenpiteet on suunniteltu toteutettavaksi usean vuoden päästä eivätkä kyseiset toimenpiteet kohdistu oikaisuvaatimuksen tekijän vuokra-alueelle eikä vuokrasopimuksen jatkaminen oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan estä tai rajoita kaupungin toimenpiteitä eikä kaupungilla ole vuokra-alueille lainkaan omaa käyttöä eikä ainakaan sellaista käyttöä, ettei sitä voisi järjestää ilman, että RL-Trading Oy:n vuokrasopimusta tarvitsisi irtisanoa. Viranomaisen päätös ei ole oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. RL-Trading Oy:n mukaan sen vuokrasopimuksen irtisanominen ei ole tarkoituksenmukaista myöskään siksi, että vuokra-alue sijaitsee suojellun ykköshallin läheisyydessä. Suojeltu halli tulee säilyttää eikä oikaisuvaatimuksen tekijän vuokra-alueelle voi kohdistua alueen kehittämiseen liittyviä rakennustoimenpiteitä, koska se sijaitsee säilytettävän rakennuksen vieressä.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan maanvuokralaiset tarvitsevat aluetta yhä jatkuvan ilmailutoiminnan tarpeisiin, ja ilmailutoiminnan vaikeuttaminen ja alueen tulevan käyttötarkoituksen aikaistaminen ennen kaavoituspäätösten tekemistä on kohtuutonta ja hallintolain 6 §:n vastaista, koska hallintolain mukaan viranomaisen toimien tulee olla oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Malmin lentokentän toiminta on jatkunut vilkkaana vuonna 2020 ja Malmin lentokenttäyhdistys ry on riitauttanut maanvuokrasopimuksen irtisanomisen, sekä Traficom on katsonut, että toiminnan jatkamiselle on vuokrasopimuksen yhteydessä myönnetty maanomistajan lupa, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu. RL-Trading Oy:n mukaan kaupunki on vuokrannut olennaisen osan alueesta Malmin lentokenttäyhdistys ry:lle eikä kaupunki voi ottaa Malmin lentokenttäaluetta, joka on ilmailulain tarkoittama lentopaikka ja rajanylityspaikka, omaan hallintaansa ja käyttöönsä niin kauan kuin Malmin lentokenttäyhdistys ry:llä on voimassaoleva vuokrasopimus alueesta ja alue on lentokenttäyhdistyksen hallinnassa. Kaupungin ja Malmin lentokenttäyhdistys ry:n välillä on vireillä riita-asia Helsingin käräjäoikeudessa koskien Malmin lentokenttäyhdistys ry:n maanvuokrasopimusta ja sen voimassaoloa. Käräjäoikeus ja hovioikeus ovat hylänneet kaupungin turvaamistoimihakemuksen, ja lentokenttäalue on jäänyt Malmin lentokenttäyhdistys ry:n hallintaan. RL-Trading Oy on lisäksi viitannut tuomioistuimen turvaamistoimiasiassa

tekemään intressivertailuun sekä esittänyt, että irtisanomisen oikeana perusteena olisi viranomaisen tarkoitus edistää asiaansa Malmin lentokenttäyhdistys ry:tä vastaan vireillä olevassa riita-asiassa, mikä on oikeasuvaatimuksen tekijän mukaan vastoin oikeasuhtaisuuden vaatimusta.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n, Suomen Ilmailuliiton ja RL-Trading Oy:n mukaan Malmin lentoaseman alueella on annettu rakennusperinnön suojelusta annetun lain 6 §:n mukainen vaarantamiskielto, kunnes vireillä oleva rakennussuojeluasia on ratkaistu. Toimenpiteet, jotka vaarantavat rakennusten, lentokenttäalueiden ja sen ympäristön kulttuurihistoriallisia arvoja ovat kiellettyjä. Sopimusten irtisanomisen edellyttämät rakennusten purkutyöt rikkovat vaarantamiskieltoa eikä vuokralaisia voi velvoittaa laittomaan tekoon. Suomen Ilmailuliiton mukaan vaarantamiskiellon vastainen toiminta täyttää rakennussuojelurikoksen tunnusmerkistön ja vaarantamiskiellon voimassaoloaikana kaupungin tekemä maanvuokrasopimuksen irtisanominen voi tulla tutkittavaksi rakennussuojelurikoksena ja rikoslain mukaisena yllytyksenä, eikä kaupunki voi irtisanoa maanvuokrasopimusta vaarantamiskiellon voimassaollessa.

Malmin lentoaseman ystävät ry ja Suomen Ilmailuliitto tuovat esiin, että esimerkiksi Suomen Ilmailuliiton toimitalo on rakennettu vuonna 1985 ja se on ollut paikallaan 35 vuotta, eli suuren osan Malmin lentoaseman toimiajasta, ja vaarantamiskielto ulottuu tähän sekä muihin purettavaksi määrättyihin rakennuksiin, jotka oikeasuvaatimuksen tekijöiden mukaan kuuluvat valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön historiallisiin kerrostumiin. Suomen Ilmailuliiton mukaan toimitalo on merkittävä osa ilmailun ja Suomen historiaa. Hallintolain mukaan viranomaisen vastaa asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä, selvittämisvelvollisuus on laaja ja selvittää tulee oikeusnormien tulkinta ja toisen viranomaisen asiaan vaikuttava päätöksenteko. Suomen Ilmailuliitto on tuonut kuulemisen yhteydessä esille vaarantamiskiellon vaikutukset päätöksentekoon eikä kaupunki ole toteuttanut selvitystä tai liittänyt sitä päätökseensä. Viranomaisten päätökset eivät saa olla lainvastaisia.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan irtisanomispäätöksellä on merkittävä välillinen vaikutus Suomen yleisilmailuun ja lentokoulutuksen toimintaedellytysten turvaamiseen kansallisella tasolla. Jos irtisanomispäätös jätetään voimaan, tulee se perustella hallintolain 45 §:n edellyttämässä laajuudessa myös siten, että kilpailulain 30 a §:n edellyttämä tasapuolisen toiminnan rakenteen ja terveen sekä toimivan kilpailutilanteen jatkuvuus voidaan todeta sekä kansallisesti että alueellisesti.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan Liikenne- ja viestintäministeriön vuonna 2014 laatiman selvityksen perusteella Malmin toimintoja ei voida sijoittaa muille lentoasemille edes harrasteilmailun osalta. Selvityksessä ei käsitelty muuta yleisilmailua. Suomen eduskunta on edellyttänyt, että korvaavat toimet ratkaistaan ja siviili-ilmailu siirretään toimintaedellytyksiltään kunnollisille korvaaville kentille ennen päätöksen toimeenpanoa. Päätöstä, jolla on merkittävä välillinen vaikutus useisiin lentokoulutusyrityksiin sekä koko ilmailualan kilpailutilanteeseen, ei voida tehdä ilman kattavia selvityksiä hallintolain 31 §:n selvitysvelvollisuutta loukkaamatta. RL-Trading Oy:n mukaan Suomen hallitus on päättäessään lentokenttäalueen luovuttamisesta Helsingin kaupungille sekä eduskunta päättänyt käsitellessään ns. Lex Malmi-lakialoitetta, että lentotoiminnan lakkauttaminen voi tapahtua vasta sen jälkeen, kun siviili-ilmailu on siirretty korvaavalle, hyvien yhteyksien ja etäisyyksien päässä olevalle lentokentälle, eikä korvaavaa kenttää ole olemassa tai tiedossa. Vuokrasopimusten irtisanominen ei ole tarkoituksenmukaista ennen kuin korvaava lentopaikka on olemassa. RL-Trading Oy on lisäksi viitannut kaupunginvaltuutettujen pormestarille ja virkamiehille lokakuussa 2019 osoittamaan kirjeeseen, jossa esitettiin muun muassa vuokrasopimusten jatkamista vähintään kahdella vuodella.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n ja Suomen Ilmailuliiton mukaan kunnan päätöksentekoa rajoittavat myös perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuusperiaate sekä hallintolain 6 §:n edellyttämä tasapuolisen kohtelun vaatimus ja harkintavallan väärinkäytön kieltö. RL-Trading Oy:n mukaan irtisanomispäätös ei ole tarkoituksenmukainen, se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja päätös on myös lainvastainen sekä hyvän hallinnon oikeusperiaatteiden vastainen rikkoen tasapuolisen kohtelun vaatimusta, puolueettomuutta, yhdenvertaisuutta, luottamuksensuojaperiaatetta, omaisuuden suojaa eikä päätös ole myöskään oikeasuhtainen tavoiteltuun päämäärään nähden. Viranomaisen tulee käyttää toimivaltaansa hyväksyttäviin tarkoituksiin ja toimenpiteiden tulee olla oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden, tarkoituksenmukaisia ja objektiivisia eikä kenenkään oikeuksia tule rajoittaa enempää kuin haitan poistaminen edellyttää. Viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen tulee voida luottaa.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan toistaiseksi voimassa olevan maanvuokrasopimuksen irtisanominen kunnan toimesta on poikkeuksellinen oikeustoimi. Päätös tulee perustella kattavasti eikä asianosaisen oikeusturva voi toteutua päätöksessä, jota ei ole perusteltu ja jonka syrjimättömyyttä ei voi todeta. Suomen Ilmailuliiton mukaan päätöksen perusteluissa on ilmoitettava mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet asian ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset ja koska päätöksessä ei ole mainittu säädöksiä, johon ratkaisu perustuu, päätös on lainvastainen. Lisäksi päätökseen liitetyn Toimintaohje vuokrasopi-

muksen päättyessä -asiakirjan ehdot poikkeavat maanvuokrasopimuksen ehdoista, joten oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan päätös on myös tämän vuoksi lainvastainen. Maanvuokralain mukaan kirjallisesti tehtävään vuokrasopimukseen on otettava kaikki sopimusehdot ja mm. sopimusehtojen muutokset on tehtävä kirjallisesti. Suomen Ilmailuliiton mukaan vuokrasuhteen ehdot ovat molempien osapuolten tiedossa vuokrasuhteen alkaessa ja ehdot, joita ei ole liitetty maanvuokrasopimukseen jäävät kaupungin vahingoksi.

RL-Trading Oy:n mukaan irtisanomispäätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätöstä ole perusteltu asianmukaisesti ja myös selvittämismäärä on laiminlyöty. Perusteluissa on ilmoitettava mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet asian ratkaisuun, mutta päätös on oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan perusteltu lakonisesti vain kahdella virkkeellä, eikä perustelujen perusteella ole mahdollista arvioida päätöstä. Viranomaisen on myös hankittava asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset sekä huomioitava ne päätöksenteossa. Irtisanomispäätöksen perusteluissa ei ole huomioitu mitä selvitystä asiaan on saatu ja miten se on vaikuttanut ratkaisuun ja selvittämismäärä on laiminlyöty erityisesti, koska päätöksessä ei ole huomioitu asianosaisten asiassa toimittamaa selvitystä. Irtisanomispäätös on koskenut neljää toisistaan poikkeavaa maanvuokrasopimuksen irtisanomista, osa vuokralaisista on liiketoimintaa harjoittavia yhtiöitä ja osa voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä ja vuokra-alueiden sijainti ja käyttötarkoitus alueella on toisistaan olennaisesti poikkeava, eivätkä maanvuokrasopimusten toisistaan poikkeavat olosuhteet ole tulleet oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan asianmukaisesti huomioiduiksi myöskään päätöksen perusteluissa mikä rikkoo myös tasapuolisen kohtelun vaatimusta.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n ja Helitech Oy:n mukaan kaupungin menettelyssä on laiminlyöty kuulemisperiaate eli vuokralaisten asianmukainen kuuleminen irtisanomisen johdosta. Päätös on siten lainvastainen. Viranomaisella on velvollisuus kuulla asianosaisia ennen lopullisen päätöksen tekemistä. Päätöksen yhteydessä ei ole kuultu myöskään muita alueen toimijoita, joihin päätöksellä on vähäistä suurempi välillinen vaikutus. Päätöksen yhteydessä on pyydetty lausunnot/mielipiteet maanvuokralaisilta, mutta niitä ei ole huomioitu tai arvioitu eikä niihin ole vastattu. Kuuleminen ei ole ollut todellinen eikä oikaisuvaatimuksen tekijöiden mukaan täytä viranomaisen kuulemisvelvollisuutta eikä päätöksen perusteluissa ole vastauksia maanvuokralaisten vastineisiin. Suomen Ilmailuliiton mukaan kuulemisesta on lisäksi pidettävä puutteellisena, koska kaupunki ei ole kuulemiskirjeessään ilmaissut, koska sopimus tultaisiin irtisanomaan.

Malmin lentoaseman ystävät ry ja Suomen Ilmailuliitto ovat myös esittäneet perusteluinaan, että kaupunki on ostanut alueelta julkisen omistajan hallin (Patria) ja se, että yksityisessä omistuksessa olevat hallit veloitetaan purkamaan, poikkeaa siitä miten Patrian tapauksessa meneteltiin. Oikaisuvaatimuksen tekijöiden mukaan edellä mainittu on kohtuutonta ja rikkoo yhdenvertaisuusperiaatetta, tasapuolisuutta ja omaisuuden suojaa. Kunnan tulee toimia syrjimättömästi ja tasapuolisesti päättäessään omaisuudestaan niin, että samanlaisia periaatteita noudatetaan samanlaisissa tapauksissa. Jos tästä poiketaan, siihen tulee olla asialliset ja perustellut syyt. Kaupungin ja valtion välinen vuokrasopimus on alun perin ollut voimassa vuoteen 2034 asti ja asiassa on Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan sovittu omassa intressipiirissä olevien rakennusten ostamisesta polkien samalla yksityisten omistajien perustuslain takaamaa omaisuuden suojaa. Jos maanvuokrasopimukset nyt irtisanotaan ennenaikaisesti, asiassa olisi kohtuullista lunastaa kaikki rakennukset Patria Aviation Oy:tä vastaavalla hintatasolla. Suomen Ilmailuliitto on lisäksi vaatinut, että kaupungin tulee ostaa Ilmailuliiton Malmin lentoaseman alueella sijaitseva Pilvilinna-kiinteistö. Kaupunki ei ole noudattanut yhdenvertaisuuden vaatimusta ja on ylittänyt kunnallisen päätöksenteon harkintavallan rajat ja päätös on myös tältä osin lainvastainen.

Lisäksi Malmin lentoaseman ystävät ry tuo esiin, että alueelle on ehdotettu YVA-menettelyä sekä uhanalaisten lajien merkitsemistä ja että kaupunkiympäristölautakunta on päättänyt, että alueen suunnittelussa tulee luontoarvot ottaa erityisesti huomioon. Lentokentän sulkeminen edellyttää YVA-menettelyn noudattamista. Mahdolliset purkutyöt saattaisivat aiheuttaa haittaa suojelluille lajeille eikä rakennuksia ole tutkittu ao. lajien esiintymisen ja elinolojen kannalta.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan Euroopan unionin lintudirektiivissä suojelluille sekä luonnonsuojelulain ja -asetuksen mukaan erityisesti suojeltaville lintulajeille, alueella esiintyville lepakoille tai lentoaseman herkille hyönteislajeille ei saa aiheutua luonnonsuojelulain 5 a §:n tarkoittamaa vahinkoa. Malmin lentokentällä on Euroopan unionin direktiivillä suojellun heinäkurpan Suomen merkittävin vakiintunut havaintopaikka ja Euroopan unionin direktiivillä suojattujen ja Suomessa rauhoitettujen lepakkolajien vakiintunut havaintopaikka. Kentän lentokäytön lakkaaminen aiheuttaisi todellisen haitan lajien säilymiselle. Lepakkojen esiintymistä ja asumista on selvitetty yleisluontoisesti mutta ei päätökseen liittyvien ja purettavien rakennusten osalta. Rakenteiden purkaminen ennen asemakaavojen lainvoimaisuutta saattaa aiheuttaa vahinkoa luonnonsuojelulain 5 a §:n 2-kohdan lintudirektiivissä tarkoitettuille lajeille sekä uhanalaisten tai erityisesti suojeltavien lajien lisääntymis- ja levähdyspaikoille. Ympäristöoikeuden varovaisuusperiaate huomioiden päätös tulee kumota.

Suomen Ilmailuliitto on tuonut esille muun muassa, että Suomen Ilmailuliiton toimitalo on rakennettu vuonna 1985 eikä rakentaminen olisi onnistunut ilman kaupungin liitolle myöntämään lainan takausta. Lisäksi Suomen Ilmailuliiton mukaan kaupunginhallituksen vuoden 1967 asiakirjoista käy ilmi, että toiminnan on ollut tarkoitus jatkua Malmilla vuoteen 2034 saakka ja Suomen Ilmailuliitto on voinut luottaa siihen, että kyseessä on pitkäaikainen investointi vuoteen 2034 asti ja mikäli kaupunki ottaa maa-alueensa omaan käyttöönsä Suomen Ilmailuliitto menettää sille kuuluvaa etua toimitalossa toimimisesta 14 vuoden ajalta, millä on merkittävä taloudellinen vaikutus Suomen Ilmailuliitolle.

RL-Trading Oy:n mukaan päätös irtisanoa maanvuokrasopimukset on lisäksi luottamuksensuojaperiaatteen vastainen, koska tiedotustilaisuudessa 11.4.2019 on oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan ilmoitettu, että pysyviä rakennuksia koskevia vuokrasopimuksia ei tulla irtisanoamaan Malmin lentokenttäyhdistys ry:n vuokrasopimuksen päättyessä ja oikaisuvaatimuksen tekijä on luottanut tähän ilmoitukseen ja tehnyt vuokra-alueellaan investointeja.

Helitech Oy:n mukaan kaupungin irtisanomispäätös on hätiköity, koska Malmin lentoaseman tulevaisuus ratkaistaan siviili- ja hallinto-oikeuksissa ja vuokrasopimuksen päättyminen tulee kytkeä siihen hetkeen, kun Helitech Oy:n vuokrasopimus mahdollisesti todetaan lopullisesti päättyneeksi. Helitech Oy:ssä työskentelee 6 - 8 ilmailualan ammattilaista ja irtisanominen vaarantaa työpaikat ja uhkaa yrityksen olemassaoloa. Kaupungin virkamiehet ovat todenneet, että maanvuokrasopimukset irtisanoetaan vasta kun vuokrattuja maa-alueita tarvitaan tulevan asuntorakentamisen tarpeisiin eikä tällaista tarvetta ole vielä olemassa eivätkä kaupungin intressit vaarannu vaikka sopimus säilyisi voimassa. Maanvuokrasopimuksen irtisanominen vaarantaa myös Kivikon helikopterikentän toteutumisen. Irtisanomispäätöksen kohtuuttomuutta korostaa, että vuokrasopimuksen mukaan rakennukset alueelta on purettava ja tontti siistittävä, mitä ennen on haettava myös purkamiseen tarvittavat luvat.

RL-Trading Oy on lisäksi vaatinut irtisanomispäätöksen täytäntöönpanon kieltämistä perustellen vaatimustaan siten, että kuntalain 143 §:n mukaan päätöksen täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi. Muutoksenhaakuviranomainen voi myös kieltää täytäntöönpanon. Irtisanomispäätöksen täytäntöönpano tarkoittaa käytännössä vuokrasuhteiden ja alueiden hallinnan päättämistä sekä vuokra-alueiden tyhjentämistä ja niillä olevan omaisuuden poistamista, mikä vie aikaa ja aiheuttaa huomattavia kustannuksia, taloudellisia menetyksiä ja vahinkoja. Uudelleenrakentamisen ja takaisinmuuton kustannukset olisivat huomattavat ja vuokrasuhteen päättäminen on oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan

lopullinen toimenpide, eikä vuokrasuhdetta ole mahdollista myöhemmin palauttaa. Irtisanomispäätöksen täytäntöönpano merkitsisi sitä, että oikaisuvaatimuksen tekijän oikaisuvaatimus ja muutוסvaatimukset kävisivät täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi. RL-Trading Oy:n mukaan täytäntöönpanoon ryhtyminen on lailla kiellettyä ja oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan lain esitöiden mukaan täytäntöönpanoon voisi ryhtyä ainoastaan tilanteissa, jossa täytäntöönpanon peruuttamisesta valituksen menestyessä ei aiheutuisi kovin suurta vahinkoa ja lisäksi täytäntöönpanoon on saatettu katsoa voitavan ryhtyä mikäli erittäin painavat syyt ovat tätä vaatineet ja jos täytäntöönpanon edut katsotaan selvästi haittoja suuremmiksi. Tällaisia perusteita täytäntöönpanon sallimiseksi ei ole oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan käsillä eikä viranomaisella voi olla edes painavia syitä irtisanomispäätösten täytäntöönpanoon tilanteessa, jossa asuntorakentamisen edellytyksenä olevat prosessit ovat keskeneräisiä ja asuntorakentamistoimet alkavat vasta vuosien päästä ja myöskin intressipunninnan perusteella irtisanomispäätöksen täytäntöönpano tulee kieltää ja keskeyttää. Irtisanomispäätöksen täytäntöönpano johtaisi päätöksen mukaiseen lopputulokseen ja valitusasia jäisi hyödyttömäksi ja täytäntöönpanon sallimisesta aiheutuisi peruuttamatonta haittaa oikaisuvaatimuksen tekijälle eikä kaupunki saa oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan mitään etua täytäntöönpanosta. RL-Trading Oy ilmoittaa myös olevansa valmis myötävaikuttamaan eri tapahtumien järjestämiseen alueella, todeten kuitenkin, että vallitsevan koronatilanteen vuoksi kaupungilla ei liene alueelle edes tilapäistä tapahtumakäyttöä.

Suomen Ilmailuliitto on 22.6.2021 täydentänyt oikaisuvaatimustaan ja vaatinut täytäntöönpanon kieltämistä. Suomen Ilmailuliitto on toistanut oikaisuvaatimuksessaan 15.12.2020 esittämänsä ja edellä esitetyn siitä, ettei irtisanomisperuste olisi todellinen, ettei irtisanomispäätöstä olisi perusteltu asianmukaisesti ja että vuokrasopimuksen päättyessä annetut toimintaohjeet poikkeaisivat maanvuokrasopimuksen sisällöstä sekä että ko. ehdot jäisivät kaupungin vahingoksi. Suomen Ilmailuliitto on lisäksi toistanut oikaisuvaatimuksessaan 15.12.2020 esittämänsä ja edellä esitetyn siitä, että sopimusten irtisanominen rakennusten purkuvuorotteineen poikkeaa Patrian hallin lunastamisessa tehdyistä toimenpiteistä mm. yhdenvertaisuusperiaatteen vastaisesti ja toistanut vaatimuksensa, jonka mukaan kaupungin tulisi ostaa Ilmailuliiton Pilviliina-kiinteistö.

Oikaisuvaatimuksensa täydennyksessä Suomen Ilmailuliitto on ilmoittanut saaneensa irtisanomista koskevan kirjeen 2.12.2020 tavallisena kirjeenä ja että kaupungin edustaja on ilmoittanut puhelimitse, että irtisanomisilmoitus lähetetään vielä myöhemmin todisteellisesti. Suomen Ilmailuliiton mukaan oikaisuvaatimuksen käsittelyaikataulusta ei olisi tiedotettu Suomen Ilmailuliittoa eikä se olisi saanut selvitystä oikaisu-

vaatimuksen tilanteesta. Suomen Ilmailuliiton mukaan oikaisuvaatimuksen käsittely ei täyttäisi kuntalaissa säädettyjä vaatimuksia, koska oikaisuvaatimukset on käsiteltävä kiireellisenä, mutta Suomen Ilmailuliitolle on tästä huolimatta toimitettu todisteellisesti tiedoksi irtisanomis päätös. Suomen Ilmailuliiton mukaan sille ei olisi toimitettu maanvuokralain mukaista irtisanomisilmoitusta ja vuokralaisen irtisanominen edellyttää irtisanomisilmoituksen toimittamista vuokralaiselle. Suomen Ilmailuliiton mukaan päätöksen täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä jos oikaisuvaatimus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi ja koska maanvuokrasopimuksen ehtojen mukaan Suomen Ilmailuliiton tulisi purkaa toimitalonsa vuokra-alueelta, oikaisuvaatimus ja mahdollinen valitus tulisivat hyödyttömiksi täytäntöönpanon johdosta. Suomen Ilmailuliiton mukaan eduskunnan oikeusasiamies on ottanut ratkaisuihissaan EOAK/6391/2019, EOAK/1170/2019 ja EOAK/1430/2018 kantaa kaupungin lainvastaiseen toimintaan eikä eduskunnan oikeusasiamiehen useista huomautuksista huolimatta kaupunki ole korjannut toimintatapojaan ja oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan kaupunki jättää noudattamatta lakia toteuttaakseen omia tavoitteitaan. Suomen Ilmailuliiton mukaan kaupunki on toiminut lainvastaisesti jättäessään oikaisuvaatimuksen käsittelemättä sekä pitäessään päätöksen pöytäkirjanotteen todisteellista tiedoksiantoa irtisanomisilmoituksena asiassa ja aloittaen päätöksen täytäntöönpanon kuntalain 143 §:n vastaisesti. Suomen Ilmailuliiton mukaan vuokrasopimus on edelleen voimassa ja kaupungin tulee oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan toimittaa sille puuttuvat maanvuokralaskut.

Oikaisuvaatimukset kokonaisuudessaan ovat tämän esitystekstin liitteenä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anne Nahi, valvontalakimies, puhelin: 09 310 64332
anne.nahi(a)hel.fi
Elina Kuikanmäki, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34008
elina.kuikanmaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus, Malmin lentoaseman ystävät ry
- 2 Oikaisuvaatimus, Helitech Oy
- 3 Oikaisuvaatimus, Suomen Ilmailuliitto-Finlands Flygförbund ry
- 4 Oikaisuvaatimuksen täydennys, Suomen Ilmailuliitto-Finlands flygförbund ry
- 5 Oikaisuvaatimus, RL-Trading Oy
- 6 Irtisanomispäätös 25.11.2020, 333 §
- 7 Malmin vuokralaisinfo 11.4.2019

24.08.2021

Asia/4

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta A

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta B

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta C

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta D

Kymp/Make/Maanvuokrajärjestelmä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vastaus päätöskohtien A-D oikaisuvaatimuksissa esitettyihin vaatimuksiin perusteluineen

Maanvuokrasopimukset, joiden irtisanomisesta tontit-yksikön päällikkö on päättänyt 25.11.2020 (333 §), ovat siirtyneet Finavia Oyj:ltä kaupungille 16.12.2014. Valtaosa siirtyneistä vuokrasopimuksista on ollut voimassa vuoden loppuun 2015 asti, jonka jälkeen vuokra-aikoja on jatkettu kaupungin toimivaltaisen viranhaltijan päätöksellä vuoden 2016 loppuun.

Yritystonttitoimiston toimistopäällikkö on päättänyt 7.11.2016 vuokrata Suomen Ilmailuliitto- Finlands Flygförbund ry:lle (290 §), 21.11.2016 AR-Flight Oy:lle ja Helitech Oy:lle (302 §), 22.11.2016 RL-Trading Oy:lle (306 §) ja 2.12.2016 HF Helicopters Oy:lle (318 §) Helsingin kaupungin 38. kaupunginosassa (Malmi) sijaitsevia alueita mm. toimitalorakennuksen, varaston, kevytrakenteisen lentokonesuojan ja väliaikaisen toimistotilan pitämistä varten 1.1.2017 alkaen toistaiseksi kolmen kuukauden irtisanomisajoin. Vuokralaisille on toimitettu otteet vuokrauspäätöksistä.

Kaikkien vuokrauspäätösten ja maanvuokrasopimusten ehtojen mukaan alueiden vuokraukset ovat voimassa toistaiseksi kolmen kuukau-

den irtisanomisajoin. Tontit-yksikön päällikkö päätti 25.11.2020 (333 §) irtisanoa Malmin entistä lentoasema-aluetta koskevat maanvuokraukset päättymään 28.2.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien. Maanvuokrauksissa on kyse yksityisoikeudellisesta oikeustoimesta. Vuokraukset päättyvät irtisanomisilmoituksen mukaisesti irtisanomispäätöksen johdosta tehdyistä oikaisuvaatimuksista huolimatta. Malmin entisen lentokentän alueen muut maanvuokrasopimukset on irtisanottu jo aikaisemmin.

Vuokralaiset ovat olleet tietoisia vuokrauspäätösten ja vuokrasopimusten sisällöistä. Maanvuokrasopimukset allekirjoittaessaan, vuokrauspäätösten ehtojen mukaisesti vuokra-aikana toimiessaan sekä alueita vuokra-aikana hallitessaan ja käyttäessään vuokralaiset ovat hyväksyneet, että vuokraus päättyy kolmen kuukauden irtisanomisajoin. Asia on syytä huomata, että maanvuokralain 24 §:n mukaan toistaiseksi voimassaoleva vuokrasuhde päättyy, jollei muuta ole sovittu, kahden viikon kuluttua irtisanomisesta. Maanvuokralain mukainen irtisanomisaika on siis merkittävästi lyhyempi, kuin vuokrasopimuksissa sovittu kolmen kuukauden irtisanomisaika. Maanvuokralaissa ei ole säädetty siitä, että vuokralaisen maanvuokrasopimuksen mukaista hallintaoikeutta voitaisiin pidentää tai jatkaa sen jälkeen, kun vuokrasopimus päättyy irtisanomisen perusteella. Omaisuuden pitäminen toisen omistamalla maalla ei ole mahdollista ilman voimassaolevaa sopimusta, ja vuokraukset on irtisanottu 25.11.2020 tehdyllä päätöksellä.

Tontit-yksikön päällikkö on maanvuokrasopimuksen irtisanomista koskevassa päätöksessään 25.11.2020 (333 §) perustellut sitä vuokra-alueen ottamisella Helsingin kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön.

Malmin entinen lentokentän ja lentoaseman alue on kaupunginvaltuustossa 26.10.2016 hyväksytyn Helsingin yleiskaavan (2016) tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan noin 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa, ja siellä varaudutaan noin 2 000 työpaikan sijoittumiseen. Yleiskaavan toteuttamishjelmassa (kaupunginhallitus 4.6.2018) Malmin entinen lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen. Korkein hallinto-oikeus (KHO) katsoi päätöksessään 8.11.2018, että edellytykset Malmin entisen lentokentän alueen osoittamiselle yleiskaavassa asuinkäyttöön ovat olemassa. Korkein hallinto-oikeus toisaalta kumosi joitakin osia yleiskaavan hyväksymistä koskevasta Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikä lisää Malmin entisen lentokentän alueen merkitystä kaupungin asuntorakentamisessa.

Kaupunginvaltuuston 11.11.2020 (313 §) hyväksymässä Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa 2020 on asetettu tavoitteeksi, että Helsingissä rakennetaan uudistuotantona ja käyttötarkoi-

tuksen muutoksilla vuosittain vähintään 7 000 asuntoa ja vuodesta 2023 alkaen vähintään 8 000 asuntoa. Kaupunginvaltuuston asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman hyväksymistä koskevan päätöksen mukaan Malmin entisen lentokentän alue on keskeinen aluerakentamiskohde.

Alueen ensimmäiset asuinrakentamisen asemakaavat (Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden asemakaavojen muutokset) on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 31.3.2021. Nallenrinteen kaavaratkaisu mahdollistaa asuinalueen rakentamisen lähialueineen ja puistoalueineen noin 2 800 asukkaalle. Kaavamuutoksessa uutta asuntokerrosalaa on noin 132 100 k-m² ja toimitila- sekä palvelukerrosalaa noin 10 900 k-m². Alueen pohjoisosaan suunniteltu puisto muodostaa osan koko lentokenttä-alueesta yhdistävää puistoverkostoa. Lentoaseman kortteleiden kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen lähialueineen ja puistoalueineen noin 2 200 asukkaalle. Alueen historia ja ajallinen kerrostuneisuus tehdään näkyväksi uudessa kaupunkiympäristössä ja uusi rakentaminen sovitetaan paikan kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Alueelle on suunniteltu seitsemän asuinkorttelia, pelastusasema, koulu ja päiväkotitilat, koko lentokenttäalueelle rakennettavan puistoverkoston keskeisin viheralue Lentoasemanpuisto sekä kaksi pienempää puistikkoa. Uutta asuntokerrosalaa on noin 100 075 k-m² ja palveluiden sekä toimitilarakennusten kerrosalaa noin 24 788 k-m².

Alueella on lisäksi jo kolme valtuuston hyväksymää lainvoimaista asemakaavaa: lentoaseman suojeltavien rakennusten, terminaalin ja hangarin asemakaavan muutos (Kvsto 16.1.2019) sekä Tattarisillan eritasoliittymän (Kvsto 7.11.2018) ja Fallkullan tilan (Kvsto 16.1.2019) asemakaavat. Lentoaseman keskeisimmät rakennukset lentoasemarakennus, lentokonehalli sekä autotalli on suojeltu asemakaavan muutoksella nro 12450 kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaina rakennuksina sr-1 ja sr-2 -merkinnöin. Rakennuksia tai niiden osia ei saa purkaa eikä niissä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutostai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennusten rakennustaiteellisia, historiallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Lennonjohtotornin, sääaseman ja lennonvalmisteluhuoneen tilat säilytetään nykyisessä asussaan nähtävyysskäytössä.

Asemakaavojen kanssa rinnan laaditaan niihin liittyvät tekniset selvitykset ja suunnitelmat sekä varmistetaan suunnitelmien toteutuskelpoisuus. Asuntorakentamisen käynnistäminen edellyttää asemakaavoituksen, esirakentamisen suunnittelun ja toteutuksen, katujen ja kunnallistekniikan suunnittelun ja rakentamisen sekä tontinluovutusprosessin ajallista limittämistä. Kaupungin tavoitteena on käynnistää rakentaminen Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden kaava-alueilta 2020-luvun alussa. Alueilla olemassa oleva katuverkko, infrastruktuuri ja

joukkoliikenne ovat tehokkaasti hyödynnettävissä ja uusi kaupunkirakenne on luontevasti liitettävissä niihin.

Suunnittelu- ja rakentamistavoitteiden hallittu limittäminen ja toteutus sekä eri rakentamisvaiheiden keskinäisten riippuvuuksien ennakointi ja koordinointi edellyttävät, että myös Malmin lentoaseman alueella sijaitsevien mm. toimitalorakennuksen, varaston, kevytrakenteisen lentokonesuojan ja väliaikaisen toimistotilan pitämistä varten vuokratut alueet otetaan kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön suunnitellusti irtisanomisehtojen mukaisesti. Malmin entisen lentokentän alueen kaupungin haltuun saamisen pitkittyminen on jo viivästyttänyt alueen rakentamista ja siten vaarantanut kaupungin kasvun kannalta tärkeän strategisen asuntotuotantotavoitteen saavuttamisen. Irtisanottujen vuokrasopimusten mukaiset vuokra-alueet sijaitsevat alueilla, joilla on voimassa joko lainvoimainen asemakaava tai kaupunginvaltuuston hyväksymä asemakaavan muutos, joka ei ole vielä lainvoimainen, eikä irtisanottujen maanvuokrasopimusten vuokra-alueilla sijaitsevia rakennuksia ole merkitty po. asemakaavamääräyksissä säilytettäväksi, vaan ne tulee purkaa.

Ennen varsinaisen asuinrakentamisen alkamista alueella on suoritettava runsaasti erilaisia toimenpiteitä. Alueelle valmistellaan muun muassa aluerakentamista palvelevia maaperäselvityksiä ja pilaantuneiden maiden kunnostusta, luontoselvityksiä, esirakentamistöitä, koestabilointialueita ja koepainopenkereitä, maakaasun runkoputken siirtoa sekä siihen liittyviä maansiirto- ja esirakentamistöitä, lumen vastaanottopaikan rakentamista ja säilytysalueen rakentamista. Lisäksi pelastuslaitokselle avataan hälytysreitit entisen lentokenttäalueen poikki, ammatitietopetukselle rakennetaan väistötiloja ja alueelle tulee väliaikaiskäyttöä kaupunkilaisia sekä kaupunkiorganisaation omia tarpeita varten. Alue avataan väliaikaiskäytön yleissuunnitelman mukaisesti kaikkien kaupunkilaisten käyttöön. Kaupunki on suunnitellut alueelle väliaikaisina toimintoina esimerkiksi tapahtumia, talvi- ja kesävirikistyskäyttöä sekä liikuntapalveluita.

Alueen esirakentamisen viivästyminen, tapahtumien peruuntuminen ja väliaikaistoimintojen estyminen aiheuttavat kaupungille merkittäviä taloudellisia haittoja välittömästi ja välillisesti. Kaupungin tulee pystyä toteuttamaan tarvittavat esirakentamis-, aluerakentamis- ja rakennusten rakentamistoimenpiteet alueella ilman mitään rajoitteita.

Siten tontit-yksikön päällikön irtisanomien vuokrasopimusten maa-alueet tulee saada kaupungin hallintaan mahdollisimman nopeasti eikä irtisanomispäätöksen peruminen tai uusien vuokrasopimusten tekeminen ole kaupungin edun mukaista. Myös aidatun alueen ulkopuolisten

maanvuokrasopimusten irtisanominen on tehty asemakaavojen toteuttamisen edellyttämässä aikataulussa.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden turvaamistoimia koskevista päätöksistä esittämään todettakoon vain lyhyesti, että turvaamistoimiasioita, kuten omaisuuden asettamista takavarikkoon tai sakon asettamista toiminnan keskeyttämiseksi, arvioidaan täysin erilaisen lainsäädännön perusteella kuin maanvuokrasopimuksen voimassaoloa ja maanvuokrasopimuksen voimassaolon päättymisen seurauksena oikeudetonta alueiden hallintaa sekä siitä seuraavaa häätöä. Malmin lentokenttäyhdistys ry:n turvaamistoimihakemus on myös hylätty ja Malmin lentokenttäyhdistys ry:n turvaamistoimihakemuksen hylkäämispäätös on lainvoimainen.

Käräjäoikeus onkin antanut 23.12.2020 tuomion nro 75004 (L19/67382), jonka mukaan se on hylännyt Malmin lentokenttäyhdistys ry:n kanteen maanvuokrasopimuksen voimaansaattamisesta/ vuokraajan jatkamisesta lakiin perustumattomana sekä selvittämättömänä. Käräjäoikeus on tuomiossaan 23.12.2020 vahvistanut Helsingin kaupungin ja Malmin lentokenttäyhdistys ry:n välisen maanvuokrasopimuksen päättyneeksi 31.12.2019 ja velvoittanut Malmin lentokenttäyhdistys ry:n välittömästi häädön uhalla jättämään entisen vuokra-alueen kaupungin vapaaseen hallintaan. Käräjäoikeus on tuomion perusteluissa todennut, että toistaiseksi voimassaoleva maanvuokrasopimus voidaan maanvuokralain 22 §:n nojalla irtisanoa milloin tahansa. Maanvuokralain 24 §:n 1 momentin 2- kohdan nojalla vuokrasuhde päättyy irtisanomisen jälkeen kahden viikon kuluttua irtisanomisesta, jos sopimus on voimassa toistaiseksi. Tuomion perustelujen mukaan kaupunki on irtisanonut Malmin lentokenttäyhdistyksen ja kaupungin välisen vuokrasopimuksen 28.1.2019 tiedoksiannetulla irtisanomisilmoituksella päättymään 31.12.2019. Tuomion perustelujen mukaan Malmin lentokenttäyhdistykselle ei voi syntyä oikeutta maa-alueen hallintaan sovitellen jo päättyneen maanvuokrasopimuksen ehtoja. Käräjäoikeuden tuomion mukaan Malmin lentokenttäyhdistyksen kanteessa vaaditulle oikeudelle ei ole olemassa maanvuokralaissa säädettyä perustetta. Käräjäoikeuden päätös ei ole lainvoimainen.

Myös Helsingin hovioikeus on 28.12.2020 ja 8.1.2021 antamallaan päätöksillä hylännyt Malmin lentokenttäyhdistys ry:n pyynnön Helsingin käräjäoikeuden 23.12.2020 antaman tuomion täytäntöönpanon kieltämisestä, koska asiassa ei ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella täytäntöönpanon kieltäminen olisi aiheellista. Hovioikeuden päätöseen ei saa erikseen hakea muutosta (ulosottokaari 10 luku 25 §). Käräjäoikeuden tuomio on saatettu ulosottolaitoksen täytäntöönpantavaksi, koska Malmin lentokenttäyhdistys ry ei ollut poistunut entiseltä vuokra-alueeltaan vapaaehtoisesti. Ulosottolaitoksen kihlakunnanvouti on 16.3.2021 suorittanut Malmin lentokenttäyhdistys ry:n entisellä vuokra-

alueella häätötoimituksen, jossa alue on luovutettu kaupungin vapaaseen hallintaan.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden entisten vuokra-alueiden ottaminen kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön ei ole riippuvaista Malmin lentokenttäyhdistys ry:n tai muidenkaan tahojen oikeudenkäynnistä tai sen vaiheesta. Malmin lentokenttäyhdistys ry on pitänyt maanvuokrasopimuksen ja maanvuokralain vastaisesti aluetta hallinnassaan maanvuokrasopimuksen voimassaolon päätyttyä. Lentotoimintaa on jatkettu ja aluetta hallittu ilman maanomistajan lupaa ja vastoin maanvuokrasopimusehtoja. Alue on luovutettu kaupungin vapaaseen hallintaan häätötoimituksessa. Kenttä on merkitty suljetuksi ilmailutiedotusjärjestelmässä ja kentälle on asetettu sulkemista koskevat merkinnät.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden maanvuokrasopimusten irtisanominen ei liity kaupungin ja Malmin lentokenttäyhdistys ry:n väliseen oikeusprosessiin. Sopimusten irtisanomisten syyt on kuvattu edellä tässä vastauksessa. Oikaisuvaatimuksen tekijät eivät voi oikeuttaa toimintaansa kolmannen tahon maanvuokrasopimuksen ja maanvuokralain vastaiseen toimintaan vedoten, vaan heidän tulee noudattaa omien vuokrasopimustensa ehtoja sekä maanvuokralain määräyksiä. Maanvuokrasopimusten irtisanominen vuokrausehtojen mukaisesti ei ole myöskään riippuvaista lentotoimintaa koskevista päätöksistä eikä maanvuokrasopimusten irtisanominen edellytä esimerkiksi lainvoimaisen kaavan olemassaoloa.

Vaarantamiskiellon osalta todettakoon, että ELY-keskuksen asettaman vaarantamiskiellon mukaan on kielletty sellaisiin toimenpiteisiin ryhtyminen, jotka vaarantavat rakennusten, lentokenttäalueiden ja sen ympäristön kulttuurihistoriallista arvoa. Kaikilla nyt irtisanotuilla vuokra-alueilla ei ole rakennuksia ja kun tarkastellaan irtisanottujen vuokrasopimusten alueilla olevia rakennuksia/rakennelmia, ne ovat ilmakuviin perusteella valmistuneet pääosin vuosien 2005 - 2008 välillä eikä näillä rakennuksilla/rakennelmilla ole kaikilla edes pysyvän rakennuksen rakennustunnuksia. Ilmailuliiton omistama pysyvän rakennustunnuksen omaava rakennus on valmistunut vuonna 1985. Vaarantamiskiello ei estä maanvuokrasopimusten irtisanomista. Entisten vuokralaisten tulee kustannuksellaan varmistaa vaarantamiskiellon laajuus ja poikkeamismahdollisuudet osana rakennusten purkuihin liittyvää lupamenettelyä, käytännössä rakennuksen purkamisesta pyydetään ELY-keskuksen lausunto purkamislupa/ilmoitusmenettelyn yhteydessä. Maanvuokrasopimusten irtisanominen tai rakennusten purkaminen asianmukaisen lupa/ilmoitusmenettelyn jälkeen eivät missään olosuhteissa täytä rikoksen tunnusmerkistöä. Asiassa tulee myös huomata, että viime kädessä maanvuokrasopimusten ehtojen ja maanvuokralain mukaisesti vuokranantaja voi purkaa rakennukset ja poistaa omaisuuden alueelta entis-

ten vuokralaisten kustannuksella. Entisen lentokentän alueelta on myös jo poistunut vuokralaisia, jotka ovat maanvuokrasopimuksen ehtojen mukaisesti poistaneet omaisuutensa alueelta. Vuokralaisia on irtisanomispäätöksen liitteenä olleessa toimintaohje vuokrasopimuksen päättyessä-asiakirjassa ohjeistettu, että vuokralaisen tulee hankkia kaikki purkuun tarvittavat viranomaisluvut. Esimerkiksi Suomen Ilmailuliitto on lisäksi puhelimitse ohjeistettu menettelystä vaarantamiskieltoon liittyen.

ELY-keskus on myös ratkaisullaan 26.6.2019 todennut, että ELY-keskus ei määrää Malmin lentoasemaa rakennuksineen ja lentokenttä-alueineen suojeltavaksi. ELY-keskus katsoi muun muassa, että asemakaavamuutoksessa, jossa suojellaan lentoaseman merkittävimmät rakennukset, on huomioitu lentoasemarakennusten suojelutavoitteet maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamalla tavalla. Edelleen ELY-keskus katsoi, että koska lentoaseman kulttuuriympäristön arvot voidaan turvata rakennusperintölain pääsäännön mukaisesti asemakaavoituksen keinoin, ei rakennusperintölain mukainen suojelu ole tarpeellista. Ympäristöministeriö on 2.3.2021 hylännyt ELY-keskuksen päätöksestä tehdyt valitukset. Valitukset hylättiin, koska ministeriö katsoi, ettei ELY-keskuksen päätös ole lainvastainen. Lentoaseman terminaalirakennus ja hangaari on suojeltu asemakaavalla. Ministeriö katsoi, että ELY-keskus ei toiminut lainvastaisesti, kun se tulkitsi asemakaavoituksen olevan ensisijainen menettely suojelukysymyksessä. Malmin lentoaseman ystävät ry on valittanut ympäristöministeriön päätöksestä.

Oikaisuvaatimuksen tekijän kilpailulaista esittämään on todettava, että Kilpailu- ja kuluttajavirastoon liittyvät asiat käsitellään erikseen omassa prosessissaan. Lyhyesti todettakoon kuitenkin, että kilpailulain 30 a §:ssä säädetään kilpailu- ja kuluttajaviraston toimivallasta. Lain 30 a § koskee tilannetta, jossa julkinen sektori tai sen määräysvallassa oleva yksikkö harjoittaa taloudellista toimintaa tarjoamalla tavaroita tai palveluja. Lain esitöiden mukaan asemakaavoitus tai kiinteistöjen vuokraaminen osana kunnan maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettua alueiden käytön suunnittelutehtävän hoitoa ei tapahdu kilpailutilanteessa markkinoilla. Viiden vuokralaisen maanvuokrasopimusten irtisanomista ei voida pitää toimenpiteenä, jolla olisi kilpailulaissa tarkoitettuja vaikutuksia kilpailuun. Kilpailulain 30 b §:n mukaan 30 a §:ssä säädettyä ei myöskään sovelleta, jos soveltaminen estäisi merkittävän kansalaisten hyvinvointiin, turvallisuuteen tai muuhun sellaiseen yleiseen etuun liittyvän tehtävän hoitamisen. Tontit-yksikön päällikön maanvuokrasopimuksen irtisanomispäätöksellä ei ole myöskään päätetty alueen rakentamisesta eikä muusta tulevasta käytöstä, joten ei voida katsoa, että oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös olisi senkään vuoksi esimerkiksi kilpailulain vastainen.

Kaupunki on osallistunut Helsinki-Malmin lentoasemaa korvaavaa lentopaikkaa selvittävän asiantuntijaryhmän selvitystyöhön. Helsinki-Malmia korvaavaa lentokenttää on asiantuntijaryhmän puheenjohtajan yhteenvedosta 5.10.2015 ilmenevästi vuosien aikana selvitetty useita kertoja. Asiantuntijaryhmän tavoitteena on ollut hahmotella toimivaa liiketoimintamallia ja eritellä kentän rakentamiseen liittyviä kustannuksia, tarkastella uuden lentopaikan rakentamisen edellytyksiä ja rajoituksia sekä toiminnallisia vaatimuksia. Kaupunki on myös teettänyt selvityksen Helsinkiin tulevan helikopterikentän sijaintipaikasta. Kaupungin hallituksen elinkeinojaosto päätti 16.9.2019 alueen varaamisesta helikopterikentän toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten.

Oikaisuvaatimusten tekijät ovat esittäneet, että Suomen hallitus ja eduskunta ovat edellyttäneet, että korvaavat toimet ratkaistaan ja siviili-ilmailu siirretään toimintaedellytyksiltään kunnollisille korvaaville kentille ja että lentotoiminnan lakkauttaminen voi tapahtua vasta sen jälkeen.

Liikenne- ja viestintäministeriö on 5.10.2015 tiedottanut, että Helsinki-Malmia korvaavaa kenttää tai sen sijaintia ei pystytä osoittamaan. Eduskunta myös hylkäsi vuonna 2018 ns. Lex Malmi kansalaisaloitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen. Valiokunta-asiakirjoissa todetusti valiokunta ei pitänyt asianmukaisena, että lainsäätäjät puuttuu kunnallisen itsemääräämisoikeuden piirissä tehtyyn lainmukaiseen yksittäispäätökseen samalla toimien vastoin jo tehtyjä sopimuksia valtion ja Helsingin kaupungin välillä. Eduskunta edellytti, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin korvaavien lentokenttätoimintojen turvaamiseksi, jotta Malmin lentokentän ilmailutoiminnat voivat jatkua hyvien yhteyksien ja etäisyyksien päässä. Toimenpiteitä edellytettiin siis valtioneuvostolta eikä Helsingin kaupungilta. Maanvuokrasopimusten voimassaoloa tai irtisanomisia ei voida sitoa ulkopuolisen tahon tekemiin toimenpiteisiin tai korvaavan kentän valmistumiseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö on myöntänyt avustuksia lentoasemien ja lentopaikkojen toiminta- ja investointimenoihin. Vuonna 2020 yleisilmailulentopaikkoja tuettiin yhteensä 2 miljoonalla eurolla. Tukea myönnettiin Nummelan, Hyvinkään, Pyhtään ja Lahti-Vesivehmaan lentokenttien investointeihin. Päätöksellä huomioitiin eduskunnan 4.4.2018 antama lausuma koskien toimenpiteitä Malmin lentokentän korvaavien lentopaikkatoimintojen turvaamiseksi.

Toistaiseksi voimassaolevan maanvuokrasopimuksen irtisanominen ei ole poikkeuksellinen oikeustoimi. Toistaiseksi voimassaoleviin sopimuksiin liittyy irtisanomisaika, ja vuokrasopimus voidaan kumman osapuolen toimesta tahansa irtisanoa. Maanvuokrasopimuksessa on kysymys yksityisoikeudellisesta sopimussuhteesta ja maanvuokrasopimuksen irtisanomismenettelystä säädetään maanvuokralaissa. Maan-

vuokralain 22 §:n 2 momentin mukaan vuokrasopimus, joka on voimassa toistaiseksi, voidaan milloin tahansa sanoa irti. Maanvuokralain 24 §:n mukaan kun vuokrasopimus on irtisanottu, vuokrasuhde päättyy, jollei muuta ole sovittu, kahden viikon kuluttua irtisanomisesta, jos sopimus on voimassa toistaiseksi. Oikaisuvaatimusten tekijöiden maanvuokrasopimuksissa sovittua kolmen kuukauden irtisanomisaikaa voidaan siten pitää erittäin pitkänä. Maanvuokralaki ei myöskään edellytä, että toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen irtisanomiselle tulisi ilmoittaa irtisanomisperustetta.

Hallintolain 45 §:n mukaan päätös on perusteltava ja perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Maanvuokrasopimukset on irtisanottu, jotta alue saadaan kaupungin omaan käyttöön ja hallintaan. Tontti-yksikön päällikön päätöksen 25.11.2020 (333 §) perusteluissa on käyty läpi maanvuokrausten voimassaolo ja päättämisehdot, perustelut irtisanomiselle sekä toimivalta päätöksen tekemiseen. Maanvuokrasopimusten irtisanominen on suoritettu asiassa aikaisemmin tehtyjen vuokrauspäätösten ja vuokrasopimusten ehtojen ja määräysten mukaisesti, mikä myös ilmenee päätöksen perusteluista. Vuokralaiset ovat olleet tietoisia vuokrausehdoistaan, vuokrausten voimassaolosta ja siitä, että vuokraukset ovat olleet irtisanomisenvaraisia. Päätöksen perusteluissa on mainittu, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun ja päätös on perusteltu asianmukaisesti. Kaikki vuokra-alueet tarvitaan kaupungin omaan käyttöön riippumatta alueen käyttötarkoituksesta tai alueella harjoitettavan toiminnan luonteesta ja kaikki irtisanomispäätöksen kohteena olevat vuokra-alueet ovat sijainniltaan sellaisia, että ne tulee saada kaupungin hallintaan. Ennen maanvuokrasopimusten irtisanomispäätöksen 25.11.2020 (333 §) tekemistä ko. alueiden vuokralaisia on päätöksen perusteluista ilmenevästi myös kuultu kirjeitse ja kuulemisissa esitetyt seikat sekä vuokralaisten toimittama selvitys on arvioitu ja huomioitu päätöksenteossa. Taas muut tahot kuten Malmin lentokenttäyhdistys ry, yhdistyksen asiakkaat tai yhteistyökumppanit eivät ole kaupungin ja viiden maanvuokralaisen välisissä maanvuokrausasioissa asianosaisia eikä maanvuokrasuhteen päättymisillä voida myöskään katsoa olevan välitöntä vaikutusta näiden toimijoiden etuihin, oikeuksiin eikä velvollisuuksiin. Asiassa on hankittu asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset. Päätös sopimusten irtisanomisesta on tehty vasta kuulemisen jälkeen, eikä sopimuksen päättymisajankohdasta tämän vuoksi ole voitu ilmoittaa vielä kuulemiskirjeessä, vaan se on ilmoitettu irtisanomispäätöksessä.

Kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikkö on 17.3.2017 (54 §) päättänyt Patria Aviation Oy:n rakennuksen ostamisesta Malmin lentopaikalta. Päätöksen perustelujen mukaan: ”rakennuksen hankinta mahdollistaa vanhassa hangaarissa (lentokonehalli 1) sijaitsevien yle-

silmailua palvelevien toimintojen siirron vapauttaen nämä tilat kaavailtuun tapahtumakäyttöön. Lisäksi päätöksen perustelujen mukaan hyväkuntoista rakennusta voidaan käyttää Malmin lentokenttäalueen rakentamisvaiheessa työmaatukikohtana, joka osaltaan alentaa alueen rakentamiskustannuksia. Kaupunki voi päättää ostaa sille merkityksellisen rakennuksen. Rakennuksen ostaminen ei tarkoita sitä, että kaupungin täytyisi ostaa kaikki tai jotkin muut samalla alueella olevat rakennukset, joille kaupungilla ei ole käyttöä.

Vuokrasopimusten ehto vuokra-alueen tyhjentämisestä ja rakennusten ja rakennelmien purkamisesta vuokrasuhteen päättyessä on maanvuokralain ja yleisen käytännön mukainen. Maanvuokralain 76 §:n mukaan vuokramiehellä on oikeus saada korvausta vuokra-alueelle tekemistään parannuksista vain, mikäli siitä on sovittu. Edelleen milloin vuokranantaja ei lunasta rakennusta tai laitosta, on vuokramiehen, mikäli ei toisin ole sovittu, kolmen kuukauden kuluessa vuokrasuhteen päättymisestä siirrettävä se pois ja pantava niiden paikka kuntoon. Vuokranantajalla on muussa tapauksessa maanvuokralain mukaan oikeus vuokramiehen lukuun myydä ne julkisella huutokaupalla ja huolehtia niiden paikan kuntoonpanosta.

Maanvuokrasopimusten ja vuokrauspäätösten ehtojen mukaan vuokralaiset ovat vuokra-ajan päättyessä velvollisia viemään pois rakennukset, rakennelmat, rakenteet ja muun vuokra-alueella olevan omaisuuden sekä siistimään alueen ja saattamaan sen vuokranantajan hyväksymään kuntoon. Edelleen maanvuokrasopimusten ehtojen mukaan mikäli vuokralainen ei yhden kuukauden kuluessa vuokra-ajan päättymisestä ole täyttänyt mainittuja velvollisuuksiaan, vuokranantajalla on oikeus tehdä tai teettää velvollisuuksien täyttämiseksi tarpeelliset toimenpiteet vuokralaisen lukuun ja periä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset vuokralaiselta.

Kaupunki noudattaa samanlaisia periaatteita samanlaisissa tapauksissa. Kaikki maanvuokralain 5 luvun mukaiset vuokrasopimukset, joissa maata on vuokrattu liike-, teollisuus-, varasto tai vaikkapa toimitalorakennuksen pitokäyttöön, sisältävät ehdot, joiden mukaan rakennukset ja rakennelmat tulee purkaa ja omaisuus poistaa vuokra-alueelta maanvuokrasopimuksen voimassaolon päättyessä. Vuokralaisten tulee tällöin hakea myös tarvittavat luvat rakennusten purkamiseksi. Sopimuksen päättämisehdot määräytyvät maanvuokralain 5 luvun mukaisesti. Edellä kuvatun kaltaisia sopimusehtoja ei ole myöskään oikeuskäytännössä pidetty kohtuuttomina. Kaikkien vuokralaisten on tullut varautua rakennusten ja muun omaisuuden poisviemisestä aiheutuviin kustannuksiin sopimuksen päättyessä. Rakennusten omistajat vastaavat rakennustensa mahdollisten jatkokäyttömahdollisuuksien selvittämisestä. Irtisanomispäätöksen liitteenä olevan toimintaohje vuokraso-

pimuksen päättyessä-liitteen sisältö on maanvuokralain ja ympäristön-suojelulainsäädännön mukainen. Yhdenvertaisuusperiaatetta, tasapuo-lisuusperiaatetta tai omaisuuden suojaa ei ole rikottu.

Suomen Ilmailuliitto on vaatinut, että kaupunki ostaisi sen toimitilara-kennuksen. Edellä kuvatusti, maanvuokrasopimuksessa ei ole sovittu siitä, että kaupunki ostaisi rakennuksen, vaan maanvuokrasopimuk-sessa on sovittu, että vuokralainen purkaa rakennuksen vuokrasopi-muksen päätyttyä. Asiassa ei ole tarkoituksenmukaista, että kaupunki ottaisi vastatakseen vuokralaisen vastuulla olevasta rakennuksen pur-kuvelvoitteesta ja lisäksi maksaisi siitä vuokralaiselle. Asiassa ei siten ole tarkoituksenmukaista ostaa Suomen Ilmailuliiton toimitilarakennus-ta.

Suomen Ilmailuliiton mukaan päätökseen liitetyn Toimintaohje vuokra-sopimuksen päättyessä-asiakirjan ehdot poikkeaisivat sen maanvuok-rasopimuksen ehdoista. Suomen Ilmailuliiton maanvuokrasopimuksen ehtojen mukaan vuokra-alue on tyhjennettävä, aita, rakennukset ja ra-kennelmat poistettava sekä alue saatettava vuokranantajan hyväksy-mään kuntoon vuokra-ajan päättymiseen mennessä. Vuokralaisen tu-lee vuokra-ajan päättyessä esittää kaupungille riittävä selvitys siitä, mi-tä toimintaa alueella on harjoitettu ja mitä jätteitä tai aineita alueella säi-lytetään tai on säilytetty sekä onko maaperän todettu saastuneen taika onko maaperässä jätteitä tai aineita, jotka voivat aiheuttaa maape-rän ja pohjaveden pilaantumista. Mikäli vuokra-alueella havaittaisiin maaperän ja pohjaveden pilaantumista tai jätteitä maassa, vuokralai-nen vastaa kustannuksellaan vuokra-alueen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta sekä alueella olevien jätteiden poistamisesta sopi-muksesta ilmenevällä tavalla. Sopimuksen ehtojen mukaan vuokralai-nen on velvollinen huolehtimaan siitä, että vuokra-alue ei vuokralaisen toimesta tai muutoin pilaannu ja mikäli vuokra-alue vuokra-aikana ta-pahtuneen onnettomuuden tai muun syyn vuoksi pilaantuisi, vuokralai-nen on velvollinen ilmoittamaan asiasta sekä puhdistamaan alueen. Edelleen sopimusehtojen mukaan mikäli vuokralainen laiminlöisi em. velvollisuutensa, vuokranantajalla on oikeus tutkia ja puhdistaa saastu-nut alue vuokralaisen kustannuksella. Irtisanomispäätöksen liitteenä ol-leessa Toimintaohje vuokrasopimuksen päättyessä-asiakirjassa on an-nettu toimintaohjeita vuokrasopimuksen päättyessä. Toimintaohjeen mukaan esimerkiksi rakennukset, rakennelmat, laitteet, anturat ja pe-rustukset puretaan. Samoin ohjeen mukaan mm. asfaltti ja betonipinnat poistetaan, vuokralainen hankkii purkuun tarvittavat viranomaisluvut ja lisäksi ohjeessa on tietoja esimerkiksi purkuun liittyvästä aloitus- ja lo-petuskatselmuksesta. Edellä mainittuja ehtoja ei ole pidettävä maan-vuokrasopimuksen ehtojen vastaisena. Ohjeen mukaan vuokralaisen tulee myös ennen vuokra-ajan päättymistä esittää vuokranantajalle maanvuokrasopimuksen mukainen riittävä selvitys alueen toimintahis-

toriasta, maaperän ja pohjaveden tilasta ja/tai kunnostamisesta ja ohjeessa on myös muita maanvuokrasopimuksen mukaisia maaperän puhtauteen liittyviä ehtoja. Edellä mainitun selvityksen saamisen jälkeen mahdollisia tutkimustarpeita, puhdistustoimenpiteitä ja vastuita arvioidaan maanvuokrasopimuksen ehtoihin pohjautuen yhteistyössä kaupungin edustajien kanssa.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen on tärkeä kaupungin viheralueiden suunnittelua ohjaava tavoite. Asemakaavakartoissa, määräyksissä ja asemakaavaselostuksissa on esitetty, kuinka luontoarvojen huomioon ottaminen toteutetaan ja alueella tehdään lisäselvityksiä luontoarvoista. Uuden asuinalueen rakenne perustuu puistoverkkoon. Tulevat puistot ovat osa niittyverkostoa ja niittyluonto on yksi tulevien puistojen tyypeistä. Puistoalueille on mahdollista tuoda erityyppisiä ja eri lajeille sopivia ympäristöjä ja puistoverkosto luo edellytyksiä alueen monien luontoarvojen säilymiselle sekä ekologisia yhteyksiä. Puistoverkon osana säilyy nykyisiä luontoalueita, mukaan lukien osa kenttää ympäröivistä arvokkaista metsistä.

Tällä hetkellä Lentoasemankortteleiden ja Nallenrinteen vuorovaikutusraporteissa todetusti ei ole tiedossa, että alueella olisi kohteita tai lajeja, jotka muodostaisivat ehdottomia lainsäädännöllisiä esteitä rakentamiselle, eikä sitä myöden myöskään yksittäisten rakennusten purkamiselle.

Heinäkurppia Malmin entisellä lentokentällä on havaittu muuttokausien yhteydessä viheralueilla, jossa on heinäkurppien levähdyspaikoille olennaista matalaa ruoho- tai heinäkasvillisuutta. Malmin entisen lentokentän alue ja monet muut alueet Helsingissä ovat toimineet niiden levähdyspaikkoina muuttokautena. Sopimusten irtisanominen yksittäisten rakennusten osalta ei vaikuta lajiin heikentävästi. Yksittäisten rakennusten purkutyöt eivät ulotu viheralueille, vaan irtisanottujen maanvuokrasopimusten entiset vuokra-alueet sijaitsevat ns. aidatun alueen ulkopuolella. Vuonna 2020 tehdyn lepakkoselvityksen mukaan alueelta ei löydetty lisääntymisyhdyskuntia. Aiemmassa selvityksessä lepakoiden käyttämiksi oletettujen rakennusten ei myöskään todettu enää olevan lepakoiden käytössä, ja todennäköisesti niiden käyttö on aina ollut satunnaista. Sen sijaan löydettiin yksi uusi rakennus, jota muutamien pohjanlepakoiden ryhmä käyttää säännöllisesti päiväpiilonaan. Päiväpiilona ei selvityksen mukaan käytetä irtisanottujen vuokrasopimusten rakennuksia/rakennelmia, eikä yksittäisten rakennusten/rakennelmien purkaminen vaikuta lajiin heikentävästi. Selvityksen mukaan korvaavia päiväpiiloja voitaisiin myös luoda suunnittelemalla lepakkoystävällisiä rakenteita alueen uusiin rakennuksiin ja/tai sijoittamalla alueelle lepakompönttöjä. Herkkiä hyönteislajeja on tutkittu selvityksin mm. vuosina 2016, 2017 ja 2019. Esimerkiksi viheryökkönen ei viheryökkösen esiin-

24.08.2021

tymisestä vuonna 2019 tehdyn selvityksen mukaan esiinny nyt irtisanottujen vuokrasopimusten läheisyydessä, eikä sopimusten irtisanominen tai yksittäisten rakennusten/rakennelmien purkaminen siten vaikuta lajiin heikentävästi. Lisäksi todetaan, että tontit-yksikön päällikön maanvuokrasopimuksen irtisanomispäätöksellä ei ole päätetty alueen rakentamisesta eikä muusta tulevasta käytöstä, joten ei voida katsoa, että oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös olisi senkään vuoksi esimerkiksi luonnonsuojelulain tai ympäristöoikeuden periaatteiden vastainen. Selvyiden vuoksi todetaan, että viiden vuokralaisen maanvuokrasopimusten voimassaolon päättäminen, joilla on vuokrattu alueita tässä esitystekstissä mainittuihin tarkoituksiin, ei edellytä myöskään YVA-menettelyä.

Oikaisuvaatimusten tekijöiden esittämään siitä, että huhtikuussa 2019 järjestetyssä tiedotustilaisuudessa olisi kaupungin edustajien toimesta kerrottu, ettei pysyviä rakennuksia koskevia vuokrasopimuksia irtisanottaisi Malmin lentokenttäyhdistys ry:n vuokrasopimuksen päättyessä eikä sopimuksia irtisanottaisi ennen asuntorakentamista, on todettava, että tiedotustilaisuuteen osallistuneilta kaupungin edustajilta on tarkastettu, mitä tilaisuudessa on puhuttu. Vuokralaisille/oikaisuvaatimusten tekijöille ei ole ilmoitettu heidän väittämiään seikkoja. Edellä mainitussa tilaisuudessa informoitiin suunnittelun ja rakentamisen aikataulutavoitteista, joiden takia Malmin lentokenttäyhdistys ry:n maanvuokrasopimus oli irtisanottu ja alue tarvitaan kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön. Tilaisuudessa pidetystä esityksestä, joka on tämän esitystekstin liitteenä, käy ilmi, että osallistujille on kerrottu, että vuosina 2020 - 2022 on suunniteltu tehtäväksi muun muassa esirakentamista, putki- ja johdotsoirtoja, katuja, kunnallistekniikkaa ja vesihuoltoa sekä pilaantuneiden maiden kunnostusta. Tilaisuuteen osallistuneiden maanvuokralaisten on siten täytynyt ymmärtää, että toimenpiteet alueella alkavat jo vuonna 2021 ja aikaisemminkin.

Myöskään se, että kaupunginhallituksen vuoden 1967 asiakirjojen mukaan toiminnan olisi ollut tarkoitus jatkua Malmilla vuoteen 2034 asti ei voi olla syy pidättäytyä maanvuokrasopimusten irtisanomisesta. Kymmenien vuosien aikana maankäytön tarpeet voivat muuttua hyvinkin merkittävästi. Maanvuokrasopimusten voimassaolo on määritetty maanvuokrasopimuksissa, eikä maanvuokrasopimuksen päättymistä voida kytkeä myöskään ajankohtaan, jolloin kaikki valitusprosessit ovat päättyneet.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto on päättänyt 16.9.2019 alueen varaamisesta Mellunkylästä helikopterikentän toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten yhteensä viidelle yritykselle/perustettavalle yhtiölle, muun muassa Helitech Oy:lle, joka on tuonut oikaisuvaatimuksessaan esille työpaikkojen vaarantumisen.

Täytäntöönpanon kieltämistä/keskeyttämistä koskeviin vaatimuksiin todettakoon, että kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Kunnallisvalituksen piiriin kuuluvissa asioissa päätös voidaan siis tavallisesti panna täytäntöön ennen sen lainvoimaisuutta. Täytäntöönpano olisi kuitenkin kielletty, jos muutoksenhaku kävisi hyödyttömäksi tai jos muutoksenhakuviranomainen kieltäisi täytäntöönpanon. Kuntalain esitöiden mukaan käytännössä säännöstä on tulkittu siten, että täytäntöönpanoon voidaan ryhtyä, jos täytäntöönpanon peruuttamisesta ei valituksen menestyessä aiheudu kovin suurta vahinkoa (HE 268/2014 s. 241).

Tontit-yksikön päällikkö on irtisanomispäätöksen tehdessään noudattanut maanvuokralakia. Maanvuokrasopimusten voimassaoloa koskevat asiat ratkaistaan viime kädessä siviiliprosessissa yleisessä tuomioistuimessa. Maanvuokrasopimusten voimassaoloa koskevia asioita ei ratkaista hallintotuomioistuimessa. Maanvuokrasopimusten ehtojen ja maanvuokralain 5 luvun mukaisesti maanvuokrasopimuksen päättyessä vuokra-alue tulee tyhjentää ja alue luovuttaa takaisin vuokranantajan hallintaan. Vuokralaiset, joiden vuokrauksista on tehty irtisanomispäätös, ovat olleet tietoisia vuokrausehdoistaan ja vuokrausehtojen mukaisesta vuokralaisten kustannuksella tapahtuvasta vuokra-alueen tyhjentämis- ja omaisuuden poisvientivelvollisuudesta. Todettakoon, että kaupunki ei ole ryhtynyt entisten vuokralaisten omaisuuden poisviemiseen alueelta. Mikäli entiset vuokralaiset eivät kehotuksestaan huolimatta poistaisi omaisuuttaan maanvuokrasopimuksen voimassaolon päätyttyä, kaupunki saattaisi häätöasian viime kädessä käräjäoikeuden ratkaistavaksi. Vuokralaisten, joiden maanvuokrasopimus on irtisanottu, omaisuus on siten edelleen vuokra-alueella eikä kaupungin tarkoituksena ole ryhtyä omaisuuden poisviemiseen ilman oikeuden ratkaisua häätöasiassa. Vuokra-alueiden hallinnan/toiminnan palauttaminen ei siten ole oikaisuvaatimuksen tekijöiden esittämällä tavalla mahdotonta tai kestävästi kestävien kustannusten takana ja viranhaltijapäätös voitaisiin edellä kerrotusta ilmenevästi myöskin tehokkaasti peruuttaa.

Kuntalain esitöiden (HE 268/2014 s. 241) mukaan täytäntöönpanoon on lisäksi katsottu voitavan ryhtyä, mikäli erittäin painavat syyt ovat tätä vaatineet. Esitöiden mukaan täytäntöönpanoon ryhtyminen on usein etujen ja haittojen vertailua ja jos täytäntöönpanon edut katsotaan selvästi haittoja suuremmiksi, täytäntöönpanoon saatetaan ryhtyä. Näin on usein tilanne silloin, kun täytäntöönpanon lykkääminen aiheuttaa päätöksen käymisen hyödyttömäksi.

Aikaisemmin tässä vastauksessa on käyty läpi syyt maanvuokrasopimusten irtisanomiselle. Perusteet päätöksen täytäntöönpanolle ovat olemassa eikä kyse ole tilanteesta, jossa täytäntöönpanoon ryhtyminen tulisi kieltää tai keskeyttää. Myöskään etujen ja haittojen vertailun perusteella täytäntöönpanon kieltämiselle tai keskeyttämiselle ei ole perusteita, vaan täytäntöönpanon kieltäminen aiheuttaisi kaupungille merkittäviä vahinkoja. Edellä kerrottuun alueen käyttötärpeistä viitaten, kaupungilla on myös erityisen painavat syyt irtisanomispäätöksen täytäntöönpanolle. Täytäntöönpanon lykkääminen aiheuttaisi päätöksen käymisen hyödyttömäksi. Vertailun vuoksi todettakoon, että esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeus ei ole nähnyt syytä täytäntöönpanon kieltämiselle tai keskeyttämiselle myöskään Malmin lentokenttäyhdistys ry:n asiassa ja Helsingin hallinto-oikeus on myös hylännyt Malmin lentokenttäyhdistys ry:n maanvuokrasopimuksen irtisanomisesta tehdyt kunnallisvalitukset.

Suomen Ilmailuliiton oikaisuvaatimuksen täydennyksen osalta viitataan edellä todettuun siitä, että täytäntöönpanon kieltämiselle/keskeyttämiselle ei ole perusteita ja täytäntöönpanoon on voitu ryhtyä, irtisanomisperuste on todellinen, irtisanomispäätös on perusteltu asianmukaisesti, vuokrasopimuksen päättyessä annetut toimintaohjeet ovat vuokrasopimuksen mukaiset, asiassa on noudatettu yhdenvertaisuusperiaatetta ja Ilmailuliiton Pilvilinna-kiinteistön ostamista ei pidetä tarkoituksenmukaisena. Lisäksi todetaan, että tontit-yksikön päällikön päätös 25.11.2020 (333 §) on lähetetty Suomen Ilmailuliitolle tavallisena postina ja lisäksi irtisanomispäätös on annettu tiedoksi maanvuokralain edellyttämällä tavalla todisteellisesti.

Suomen Ilmailuliitto on saanut tiedon oikaisuvaatimuksen tilanteesta ja sen käsittelyaikataulusta. Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä. Oikaisuvaatimuksia käsiteltäessä on kuitenkin annettava perusteltu ratkaisu ja vastaus esitettyihin vaatimuksiin. Valmistelutoimien sisältö ja laajuus ennen asian saattamista päätöksentekoon riippuvat asiasta ja voimavaroista. Tontit-yksikön päällikön päätöksestä on vastaanotettu useita laajoja oikaisuvaatimuksia, ja Suomen Ilmailuliitto on lisäksi täydentänyt oikaisuvaatimustaan 22.6.2021. Väittämään siitä, ettei Suomen Ilmailuliitolle olisi toimitettu maanvuokralain mukaista irtisanomisilmoitusta on todettava, että edellä todetusti Suomen Ilmailuliitto on saanut irtisanomispäätöksestä tiedon sekä tavallisella postilla että maanvuokralain edellyttämällä tavalla todisteellisesti. Maanvuokralain 23 §:n 1 momentin mukaan vuokranantajan irtisanoessa vuokrasopimuksen vuokralaiselle on annettava kirjallinen irtisanomisilmoitus, jossa mainitaan vuokrasuhteen päättymisajankohta. Määräaikaisen vuokrasopimuksen irtisanomisilmoituksessa on lisäksi mainittava irtisanomisen peruste. Irtisanomisilmoituksesta käy myös sellainen haaste, jossa vuokrasuhde vaaditaan päättymään.

Maanvuokralain 23 §:n 3 momentin mukaan irtisanominen on toimitettava todistettavasti. Irtisanominen on asianmukaisesti toimitettu myös, kun irtisanomisen tiedoksiannossa on noudatettu, mitä haasteen tiedoksiannosta on voimassa. Asiassa Suomen Ilmailuliitolle on toimitettu todistettavasti kirjallinen irtisanomisilmoitus, jonka mukaan Suomen Ilmailuliitto ry:n maanvuokrasopimus on irtisanottu päättymään 28.2.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien. Maanvuokralain mukaan toistaiseksi voimassaoleva maanvuokrasopimus irtisanottaessa ei tarvitse ilmoittaa edes irtisanomisen perustetta, mutta myös irtisanomisen peruste on asiassa ilmoitettu. Irtisanomispäätös on saatu annettua Suomen Ilmailuliitolle tiedoksi vasta 7.6.2021, joten maanvuokrasopimuksen voimassaolo päättyy 8.9.2021. Kaupungin vastaavalla tavalla aikaisemmin suorittamat irtisanomiset on vakiintuneesti hyväksytty oikeuskäytännössä.

Suomen Ilmailuliiton viittaamissa eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisussa on ollut kyse kaupungin menettelystä tietopyyntöihin vastamisessa. Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisujen mukaisissa tapauksissa kaupungin menettely ei täyttänyt julkisuuslain mukaisia vaatimuksia. Eduskunnan oikeusasiamiehen osana ratkaisuaan EOAK/6391/2019 ottaman kannan mukaan oikaisuvaatimuksen käsittely ei täyttänyt kuntalain vaatimusta käsittelyn kiireellisyydestä tilanteessa, että oikaisuvaatimus jätettiin myöhästyneenä tutkimatta noin viisi kuukautta sen saapumisen jälkeen. Kaupunkiympäristölautakunnan nyt käsiteltävänä olevassa oikaisuvaatimusasiassa ei kuitenkaan ole kyse siitä, että oikaisuvaatimus jätettäisiin tutkimatta, vaan asiassa on edellä todetusti saapunut useita laajoja oikaisuvaatimuksia, joihin on annettu laaja ja perusteellinen ratkaisu ja vastaus perusteluineen. Kaupunki ei jätä noudattamatta lakia tavoitteidensa toteuttamiseksi, vaan esimerkiksi eduskunnan oikeusasiamiehelle annetusta vastauksesta ilmenevästi kyse on ollut useiden ja laajojen tietopyyntöjen käsittelystä ja osin myös inhimillisistä virheistä.

Edellä käsitellyin perusteina kaupunki ei ole toiminut lainvastaisesti maanvuokrasopimuksen irtisanomismenettelyssä, päätöksen täytäntöönpanossa eikä myöskään oikaisuvaatimusta käsitellessään. Kaupunki toimittaa irtisanomispäätöksen todisteellisen tiedoksiannon jälkeen maanvuokralaisille myös loppulaskut.

Suomen Ilmailuliiton pyyntö saada selvitys luettavakseen pormestarille tehdyn yhteydenoton perusteella on välitetty oikaisuvaatimuksen saavuttua kaupunginhallituksen edustajalle ja myös oikaisuvaatimuksen tekijä on ilmoittanut lähettäneensä oikaisuvaatimuksensa tiedoksi myös kaupunginhallitukselle.

Tontit-yksikön päällikön päätös täyttää yhdenvertaisuusperiaatteen ja tasapuolisen kohtelun vaatimukset, irtisanomispäätös on tarkoituksenmukainen, lainmukainen sekä luottamuksensuojaperiaatteen mukainen. Omaisuuden suojaa ei ole rikottu ja päätös on myös oikeasuhtainen tavoiteltuun päämäärään nähden.

Irtisanomisaika on maanvuokrasopimusten ehtojen mukaan ollut 3 kuukautta, kun se edellä todetusti maanvuokralain 24 §:n mukaan on kaksi viikkoa. Edelleen maanvuokrasopimuksen voimassaolon päättymisen jälkeen vuokralaisilla on/on ollut vielä yksi kuukausi aikaa suorittaa vuokrasopimuksen päättymiseen liittyvät toimenpiteet. Sopimusten irtisanomista koskevasta päätöksestä on kulunut oikaisuvaatimusten käsittelyhetkellä jo useampi kuukausi ja vuokralaisilla, joiden sopimuksen voimassaolo on jo päättynyt, on ollut mahdollisuus ja aikaa toimia maanvuokrasopimusten ehtojen ja maanvuokralain säännösten mukaisesti sekä tyhjentää vuokra-alue, hakea purkua koskevat luvat/ilmoitukset ja purkaa rakennukset ja rakennelmat. Kaikilla oikaisuvaatimuksen tekijöillä on ollut runsaasti aikaa valmistautua sopimuksen päättymiseen liittyviin toimenpiteisiin.

Oikaisuvaatimuksissa ei esitetä sellaisia uusia seikkoja, jotka antaisivat aiheutta muihin toimenpiteisiin, selvityksiin tai asian uudelleen käsitteilyyn. Myös Malmin lentoaseman ystävät ry:n viittaamaan kyselyyn on vastattu.

Päätöksen täytäntöönpanoa ei ole yllä mainituin perusteluin syytä kieltää eikä keskeyttää.

Esitetyillä perusteilla oikaisuvaatimukset tulee hylätä. Tontit-yksikön päällikön päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, tontit-yksikön päällikkö ei ole päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös muutoinkaan ole lainvastainen.

Oikaisuvaatimuksissa ei ole myöskään esitetty sellaisia tarkoituksenmukaisuusperusteita, jotka eivät päätöstä tehtäessä olisi olleet tontit-yksikön päällikön tiedossa ja jotka antaisivat aiheutta edellä mainitun päätöksen muuttamiseen.

Muutoksenhakuoikeus

Kuntalain (410/2015) 134 §:n mukaan lautakunnan alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään lautakunnan alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle lautakunnalle. Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Päätöskohtien B-D oikaisuvaati-

mukset on tehnyt asianosainen. Päätöskohdan A oikaisuvaatimuksen on tehnyt kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusten käsittelyn edellytykset

Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 139 §:n mukaan päätöksen tiedoksiantoon asianosaiselle sovelletaan, mitä hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksiannosta ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:ssä säädetään tavallisesta sähköisestä tiedoksiannosta.

Hallintolain 59 §:n mukaan tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:n mukaan asiakirja voidaan lainkohdasta tarkemmin ilmenevällä tavalla antaa tiedoksi asianomaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan. Asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kuntalain 140 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Maanvuokralaki edellyttää irtisanomisen toimittamista todisteellisesti.

Päätös 25.11.2020 (333 §) on asetettu nähtäville 25.11.2020. Päätös on lähetetty asianosaisille 30.11.2020. Päätöskohdan A osalta käsiteltävänä oleva oikaisuvaatimus on toimitettu kaupungin kirjaamoon 14.12.2020 ja se on saapunut määräajassa. Päätöskohdan B osalta (Helitech Oy) käsiteltävänä oleva oikaisuvaatimus on toimitettu kaupungin kirjaamoon 7.12.2020, päätöskohdan C (Suomen Ilmailuliitto) osalta oikaisuvaatimus on toimitettu 15.12.2020 sekä päätöskohdan D osalta (RL-Trading Oy) 21.12.2020 ja oikaisuvaatimukset ovat saapuneet määräajassa.

Oikaisuvaatimukset ja muut asiakirjat ovat olleet nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anne Nahi, valvontalakimies, puhelin: 09 310 64332
anne.nahi(a)hel.fi

Elina Kuikanmäki, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34008
elina.kuikanmaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus, Malmin lentoaseman ystävät ry
- 2 Oikaisuvaatimus, Helitech Oy
- 3 Oikaisuvaatimus, Suomen Ilmailuliitto-Finlands Flygförbund ry
- 4 Oikaisuvaatimuksen täydennys, Suomen Ilmailuliitto-Finlands flygförbund ry
- 5 Oikaisuvaatimus, RL-Trading Oy
- 6 Irtisanomispäätös 25.11.2020, 333 §
- 7 Malmin vuokralaisinfo 11.4.2019

Oheismateriaali

- 1 L 19-67382 Tuomio 23.12.20
- 2 Häätöpöytäkirja 16.3.2021
- 3 Ilmailuliiton maanvuokrasopimus
- 4 Ilmailuliiton vastaus kuulemiseen
- 5 Irtisanomispäätöksen tiedoksiantotodistus, Ilmailuliitto
- 6 Malmin lentokenttäalueen maanvuokralaisten kuuleminen
- 7 Oikaisuvaatimus 21.12.2020, liite 2, päätös 9.10.2020
- 8 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös EOAK-6391-2019
- 9 Toimintaohje vuokrasopimuksen päättyessä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta A

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta B

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta C

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta D

Kymp/Make/Maanvuokrajärjestelmä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Tiedoksi

Kanslia/Taso/Kuisma
Kanslia/Villeneuve, Linden, Nelskylä, Sippola-Alho
Kymp/Maka/Make/Kuikanmäki, Vainikka, Nahi

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 17.08.2021 § 379

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tontit Yksikön päällikkö 25.11.2020 § 333

HEL 2019-010374 T 10 01 01 02

Päätös

A

Tontit-yksikön päällikkö päätti irtisanoa Suomen Ilmailuliitto ry:n (0116933-4) Malmin lentoasema-aluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nr 24298 päättymään 28.02.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-325

B

Tontit-yksikön päällikkö päätti irtisanoa Helitech Oy:n (0728505-3) ja AR-Flight Oy:n (0729651-0) yhteisen (AR-Flight Oy osuus: 50 % Helitech Oy osuus: 50 %) Malmin lentoasema-aluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24306a varastoa/väestönsuojaa koskien päättymään 28.02.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien. Selvyyden vuoksi todetaan, että sopimus 24306 on helikopterihallin sijoituspaikan osalta irtisanottu 31.12.2019 tehdyllä päätöksellä (140 §).

S0138-331

C

Tontit-yksikön päällikkö päätti irtisanoa RL-Trading Oy:n (0664430-9) Malmin lentoasema-aluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24337 päättymään 28.02.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-333

D

Tontit-yksikön päällikkö päätti irtisanoa HF Helicopters Oy:n (2612715-7) Malmin lentoasema-aluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24335 päättymään 28.02.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

24.08.2021

S0138-337

Päätöksen perustelut

Vuokrasopimukset

Kaikki em. maanvuokrasopimukset ovat toistaiseksi voimassa olevia, kolmen (3) kuukauden irtisanomisajoin.

Irtisanomisten perustelut

Vuokra-alueen ottaminen Helsingin kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön. Vuokralaisia on kuultu asiassa kirjeitse ennen päätöksentekoa.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 29.5.2018, 280 §:n kohdalla siirtää hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaista toimivaltaansa antaa vuokralle toimialan hallinnassa olevia kiinteistöjä enintään 30 vuoden määräaikaisin maanvuokrasopimuksin tai toistaiseksi voimassa olevin maanvuokrasopimuksin, joissa on enintään yhden vuoden irtisanomisaika, kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö- ja kaupunkirakenne –palvelukokonaisuuden tontit-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Ulla-Maija Vainikka, kiinteistöasiamies, puhelin: 09 310 31806
ulla-maija.vainikka(a)hel.fi

Elina Kuikanmäki, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34008
elina.kuikanmaki(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tontit Tiimipäällikkö yritystontit 31.12.2019 §
140

HEL 2019-010374 T 10 01 01 02

Päätös

A

Yritystontit –tiimin päällikkö päätti irtisanoa AR-Flight Oy:n (0729651-0) Malmin lentokenttäaluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24305 päätymään 31.3.2020 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-329

B

24.08.2021

Yritystontit –tiimin päällikkö päätti irtisanoa Helitech Oy:n (0728505-3) Malmin lentokenttäaluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24306 päättymään 31.3.2020 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-330

C

Yritystontit –tiimin päällikkö päätti irtisanoa Copterman Oy:n (2550590-2) Malmin lentokenttäaluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24350 päättymään 31.3.2020 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-338

D

Yritystontit –tiimin päällikkö päätti irtisanoa ***** Malmin lentokenttäaluetta koskevan maanvuokrasopimukset nro 24334 ja 24613 päätymään 31.3.2020 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-339 ja S0138-353

E

Yritystontit –tiimin päällikkö päätti irtisanoa Nor-maali Holding Oy:n (0949496-7) Malmin lentokenttäaluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24340 päättymään 31.3.2020 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-323

F

Yritystontit –tiimin päällikkö päätti irtisanoa Kevytilmailu – Light Aviation Ry Kila:n (1850901-6) Malmin lentokenttäaluetta koskevan maanvuokrasopimukset nro 24339 ja vuokraustunnus S0138-328 päättymään 31.3.2020 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-324 ja S0138-328

G

Yritystontit –tiimin päällikkö päätti irtisanoa Konekorhonen Oy:n (0291059-3) Malmin lentokenttäaluetta koskevan maanvuokrasopimuk-

24.08.2021

sen nro 24304 päättymään 31.3.2020 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-326

H

Yritystontit –tiimin päällikkö päätti irtisanoa Tunair Oy:n (0901106-4) Malmin lentokenttäaluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24336 päättymään 31.3.2020 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-327

I

Yritystontit –tiimin päällikkö päätti irtisanoa Kanair Malmi Oy:n (0816743-8) Malmin lentokenttäaluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 23667 päättymään 31.3.2020 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

H2138-7

J

Yritystontit –tiimin päällikkö päätti irtisanoa Cut Oy:n (0950260-5) Malmin lentokenttäaluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24316 päättymään 31.3.2020 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-334

K

Yritystontit –tiimin päällikkö päätti irtisanoa Suomen Kuumailmapallo Ry:n (0570573-9) Malmin lentokenttäaluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24310 päättymään 31.3.2020 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-335

Päätöksen perustelut

Vuokrasopimukset

Kaikki em. maanvuokrasopimukset ovat toistaiseksi voimassa olevia, kolmen (3) kuukauden irtisanomisajoin.

Irtisanomisten perustelut

Vuokra-alueen ottaminen Helsingin kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön. Vuokralaisia on kuultu asiassa kirjeitse ennen päätöksentekoa.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 29.5.2018, 280 §:n kohdalla siirtää hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaista toimivaltaansa antaa vuokralle toimialan hallinnassa olevia kiinteistöjä enintään 30 vuoden määräaikaisin maanvuokrasopimuksin tai toistaiseksi voimassa olevin maanvuokrasopimuksin, joissa on enintään yhden vuoden irtisanomisaika, kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö- ja kaupunkirakenne –palvelukokonaisuuden yritystontit –tiimin päällikölle.

Lisätiedot

Elina Kuikanmäki, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34008
elina.kuikanmaki(a)hel.fi

24.08.2021

Asia/5

§ 388

Gustav Pauligin katu välillä Vuotie – Leikosaarentie ja Bertha Pauligin katu, katusuunnitelmien hyväksyminen, Vuosaari

HEL 2021-001840 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Otso Kivekäs: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jari Hurskainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 21378
jari.hurskainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31578/1
- 2 Suunnitelmaselostus nro 31578/1, 15.6.2021
- 3 Suunnitelmapiiirustus nro 31578/1
- 4 Suunnitelmapiiirustus nro 31578/1, 15.6.2021
- 5 Koostepiiirustus nro 31578/2
- 6 Koostepiiirustus nro 31578/2, 15.6.2021
- 7 Suunnitelmaselostus nro 31579/1
- 8 Suunnitelmaselostus nro 31579/1, 15.6.2021
- 9 Suunnitelmapiiirustus nro 31579/1
- 10 Suunnitelmapiiirustus nro 31579/1, 15.6.2021
- 11 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä seuraavat katusuunnitelmat, joita on 15.6.2021 muutettu nähtävillä olon jälkeen:

- Gustav Pauligin katu välillä Vuotie – Leikosaarentie piirustus nro 31578/1

- Bertha Pauligin katu piirustus nro 31579/1

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Gustav Pauligin katu on rakennettu paikallinen kokoojakatu ja Bertha Pauligin katu osittain rakennettu tonttikatu. Katujen toteutettuja ja suunniteltuja liikennejärjestelyjä muutetaan. Molempien katujen muutokset liittyvät ympäröivien tonttien rakentamiseen. Uusien katusuunnitelmien kautta mahdollistetaan muuttuvan maankäytön toiminnot.

Katusuunnitelmat perustuvat voimassa oleviin asemakaavoihin nro 10370 (tullut voimaan 15.5.1998) ja 12458 (tullut voimaan 17.7.2019). Katusuunnitelmissa on huomioitu kaupunkiympäristölautakunnan 7.11.2017 hyväksymä liikennesuunnitelma nro 6765 sekä liikenne- ja katusuunnittelupalvelun 14.10.2020 laatima Gustav Pauligin kadun liikennesuunnitelma.

Suunnitelma

Gustav Pauligin katu välillä Vuotie – Leikosaarentie suunnitelmapiirustus nro 31578/1, muutettu 15.6.2021 (liite 4)

Gustav Pauligin katu on paikallinen kokoojakatu. Autoliikenteeltä poistetaan turhia kääntymiskaistoja ja kaistaleveyksiä muutetaan paremmin autoliikenteen paikallisverkkoon sopiviksi.

Pyöräliikenne toteutetaan yksisuuntaisin järjestelyin. Kadun pohjoisiosassa pyörätie on jalankulun tasossa. Maustetehtaankadun ja Bertha Pauligin kadun korotetun risteysalueen kohdalla pyöräliikenne ohjataan ajoradalle autokaistojen viereen. Pyöräkaistat erotetaan kadunvarsipyöräköinnistä ovenavaustiloilla.

Kadun uusimisen myötä kadunvarsipaikkoja tulee kolme lisää. Jalkakäytävät säilyvät kadun molemmin puolin. Katuilmettä elävöitetään betonikiveyksin, katupuin ja alueen omaa valaisintyyppiä käyttäen.

Katusuunnitelmaan lisättiin nähtävillä olon jälkeen kolme istutettavaa puuta, kun varmistui, että se on pohjaveden suojausrakenteen kannalta mahdollista. Lisäksi kadun monilajinen istutusalue muutettiin niityksi.

Bertha Pauligin katu suunnitelmapiirustus nro 31579/1, muutettu 15.6.2021 (liite 10)

Bertha Pauligin katu on tonttikatu. Auto- ja pyöräliikenne kulkevat ajoradalla, jonka molemmin puolin on pysäköintipaikkoja sekä jalkakäytä-

24.08.2021

vät. Seniorikeskukselle toteutetaan saattoliikennepaikka. Pintamateriaaleina asfaltin rinnalla käytetään erivärisiä betonikiveyksiä.

Katusuunnitelman nähtävillä olon jälkeen valaistus päätettiin muuttaa viihtyvyyden lisäämiseksi siten, että valaisimet toteutetaan ajoradan molemmin puolin. Tässä yhteydessä kahdesta puusta jouduttiin luopumaan.

Suunnitelmien tarkempi kuvaus ilmenee liitteenä olevista suunnitelmaselostuksista nro 31578/1, muutettu 15.6.2021 (liite 2) ja nro 31579/1, muutettu 15.6.2021 (liite 8). Koostepiirustus, muutettu 15.6.2021 on liitteenä 6.

Kadut sopeutuvat asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttävät toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyvyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Katusuunnitelmat on laadittu yhteistyössä Helen sähköverkko Oy:n, Elisa Oyj:n, Telia Finland Oyj:n, DNA Oyj:n ja suunnittelualueelle rakentuvien 54099, 54180, 54186, 54187 kortteleita suunnittelevien Bonavan, Skanskan, YIT:n ja Helsingin Asuntotuotantotoimiston kanssa.

Katusuunnitelmaluonnokset ovat olleet esillä Helsingin kaupungin internetsivuilla 17.3.–30.3.2021 välisen ajan. Henkilökohtaista neuvontaa aineistoon tutustumiseen oli mahdollista saada Kaupunkiympäristön asiakaspalvelusta koronatilanne huomioiden.

Asukaspalautteet on kirjattu vuorovaikutusmuistioon, joka on liitteenä 11.

Katusuunnitelmaehdotukset ovat olleet nähtävillä 12.–25.5.2021 välisen ajan. Suunnitelmien nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Suunnitelmista ei ole jätetty muistutuksia.

Kustannukset ja aikataulu

Katusuunnitelmien rakennuskustannukset ovat noin 1 990 000 euroa (alv. 0 %). Kustannukset jakautuvat seuraavasti:

	yht. euroa (alv. 0 %)	euroa/m ² (alv. 0 %)
Gustav Pauligin katu	890 000	93
Bertha Pauligin katu	1 100 000	163

24.08.2021

Katujen vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 214 000 euroa (alv. 0 %). Ylläpitokustannukset ovat noin 19 000 euroa kalliimmat kuin nykyisin.

Rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2023 alkaen

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 01 01 Uudisrakentaminen.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41-43 §.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 mom. kohdan 11 mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jari Hurskainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 21378
jari.hurskainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31578/1
- 2 Suunnitelmaselostus nro 31578/1, 15.6.2021
- 3 Suunnitelmapiiustus nro 31578/1
- 4 Suunnitelmapiiustus nro 31578/1, 15.6.2021
- 5 Koostepiiustus nro 31578/2
- 6 Koostepiiustus nro 31578/2, 15.6.2021
- 7 Suunnitelmaselostus nro 31579/1
- 8 Suunnitelmaselostus nro 31579/1, 15.6.2021
- 9 Suunnitelmapiiustus nro 31579/1
- 10 Suunnitelmapiiustus nro 31579/1, 15.6.2021
- 11 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

24.08.2021

Asia/5

Asianosaiset

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami
Rakennukset ja yleiset alueet, tilat/Hildén Sari
Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut/Krook Tanja

§ 389

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2022–2029**

HEL 2021-008792 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2022–2029 seuraavan lausunnon:

Valmisteluperiaatteet ja yleiset lähtökohdat

Yleistä

Valtion väyläverkko ja sen kehittäminen ovat Helsingin ja koko seudun liikennejärjestelmän ja maankäytön kehittämisen kannalta tärkeässä roolissa. Liikenneyhteydet vaikuttavat muun muassa talouden kehittymiseen, ulkomaankauppaan ja yritysten sijoittumiseen. Teitä ja ratoja pitkin kuljetaan arjessa ja vapaa-ajalla. Kasvavalla kaupunkiseudulla toimivan liikennejärjestelmän merkitys ei vähene, vaikka työn tekemisen tavat muuttuisivat pysyvämmiin. Samalla liikenneyhteyksien sijoittuminen Helsingin yleiskaavan mukaisesti entisestään tiivistyvään kaupunkirakenteeseen tarkoittaa jatkuvasti enemmän kaupungin ja valtion yhteistyötä liikenneväylien ja maankäytön yhteensovittamisessa.

Helsinki on maan suurin työnantaja ja valtakunnallinen tuottavuuden huippualue. Helsingin työssäkäyntialue on laaja, ja lähes puolet Uudenmaan työpaikoista sijaitsee Helsingissä. Helsingin kasvun ja menestyksen vaikutukset heijastuvat laajemminkin paitsi metropolialueen talouteen, myös koko Suomen kansantalouteen ja kansainväliseen kilpailukykyyn. Lisäksi kaupunkien liikennejärjestelmäratkaisut ovat oleellisessa roolissa päästövähennysten ja hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamisessa. Tämän johdosta valtion tulee tukea vahvasti kaupunkien kestävää kasvua myös liikenneverkon kehittämisen osalta. Suurten kaupunkien merkitystä valtion investointien kannalta tulisi avata enemmän myös valtion omassa investointiohjelmassa.

Itäkeskus on yksi pääkaupunkiseudun merkittävimmistä aluekeskuksista. Yleiskaavassa alueelle osoitetaan merkittävästi nykyistä enemmän asunto- ja toimitilarakentamista. Itäväylän ja Kehä I risteys on yksi pääkaupunkiseudun vilkkaimpia risteyskohtia. Samalla myös yksi Helsingin seudun vaarallisimmista risteyskohtista. Alueella liikkuu myös paljon asukkaita ja kauppohen asiakkaita, joukkoliikenteen käyttäjiä, pyöräilijöitä ja

jalankulkijoita. Lautakunta pitää tärkeänä, että valtio sitoutuu myös Kehä1 ja Itäväylän liittymän kehittämiseen.

Talouskehys ja rahoituspohja

Väyläverkon investointiohjelma vuosille 2022–2029 lisää valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan (Liikenne12) kaivattua konkreettista listaamalla rata-, maantie- ja vesiväylähankkeita, joita suunnitelmakaudella tulisi toteuttaa. Samalla Helsingin kaupungin näkökulmasta on kuitenkin huolestuttavaa, että Liikenne 12–suunnitelman talouskehys on sille asetettujen tavoitteiden kannalta täysin riittämätön. Investointiohjelmassa esitetty talouskehys on keskimäärin 309 milj. euroa/v rataverkon, maantieverkon ja vesiväylien kehittämiseen ja 100 milj. euroa/v perusväylänpidon rahalla tehtäviin pienempiin parannushankkeisiin. Investointiohjelman painopisteitä kuvaa hyvin muun muassa se, että pienempien parantamishankkeiden kohdassa investoidaan keskimäärin saman verran raakapuun kuormauspaikkojen parantamiseen kuin kaupunkiseutujen kestävä liikunnan edistämiseen.

Väylävirasto ja Traficom ovat arvioineet MAL-kaupunkiseutujen valtion verkolle kohdistuvan rahoitustarpeen suuruudeksi vain 70-150 milj. euroa/v ja koko MAL-kaupunkiseutujen rahoituksen noin 500 milj. euron suuruiseksi investointiohjelman ajanjaksolla. Tämä 500 milj. euroa pitää sisällään investoinnit väyläverkkoon ja Helsingin kaupungin näkökulmasta erityisen tärkeät valtionavustukset mm. kuntien raideliikennehankkeisiin ja palveluihin seitsemällä MAL-seudulla. Väyläviraston ja Traficomien tekemät arviot ja niiden perustelut tulisi avata paremmin. Mittakaavaa tarpeista antaa esimerkiksi Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelma, jossa arvioitiin pelkästään Helsingin seudulle kuntien ja valtion rahoitustarpeeksi suunnitelman liikennehankkeisiin 2020-luvulla 340 milj. euroa/v. Tästä suuri osa myös kohdistui valtion väyläverkolle.

Tavoitteisiin vastaaminen ja investointiohjelman perustelut

Investointiohjelman vaikutusten arvioinnissa on tunnistettu enemmän vaikutusten suuntaa kuin suuruutta. Liikenne 12 –suunnitelman tavoitteiden (saavutettavuus, kestävyys ja tehokkuus, jotka yhdessä pyrkivät hillitsemään ilmastonmuutosta) toteutumista on arvioitu kokonaisuutena pitkälti asiantuntija-arvioina. Liikennemäärät ja eri alueiden investointitarpeet huomioiden investointiohjelma vastaa näihin kuitenkin vain pieneltä osin.

Erityisesti kestävyteen liittyvän tavoitteen toteutuminen on kyseensalasta, ja yksittäisillä suurivolyymisillä kestävä liikunnan edellytyksiä parantavilla investointihankkeilla voisi olla merkittävä vaikutus tämän tavoitteen toteutumisen kannalta. On ongelmallista vaikutusten arvioinnissa, ettei investointiohjelman ilmastovaikutuksia pystytä tarkemmin

arvioimaan. Esimerkiksi kulkutapamuutosten arvioiminen on ollut investointiohjelman vaikutusten arvioinnin mukaan mahdollista vain osassa hankkeita. Investointiohjelman tueksi pitäisi pystyä kuitenkin selvemmin muodostamaan Liikenne 12 –suunnitelman tavoitteita palvelevia linjauksia, jotka ohjaisivat investointiohjelman toteutumista esimerkiksi ilmastolle haitallisimpien hankkeiden välttämiseksi.

Ilmastokriisin tässä vaiheessa, jossa sekä Suomen että koko pääkaupunkiseudun hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseen on alle 15 vuotta aikaa, Helsingin kaupunki näkee välttämättömänä, että vaikutukset päästöihin arvioidaan kattavasti jokaisen hankkeen ja myös koko investointiohjelman osalta.

Hallituksen tavoitteena on puolittaa liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä. Liikenteen sähköistymisen tulee näkyä investointiohjelmassa selkeämmin.

Myös kevyiden sähköajoneuvojen aiheuttamaan liikenteen murrokseen tulee varautua paremmin esimerkiksi asemanseutujen kehityksessä. Kevyet sähköajoneuvot yleistyvät nopeasti kaupungeissa lyhyiden matkojen liikkumisessa ja niille tarvitaan säilytys- ja latausinfrastruktuuria asemanseuduilla.

Muutosehdotuksia investointiohjelmaan

Yhdellä saavutettavuutta parantavalla investoinnilla Helsingissä on väestön ja yritysten suuren määrän vuoksi usein suurempi vaikutus kuin muualla maassa tehdyllä investoinnilla. Helsingin alueella tehtävillä liikenneinvestoinneilla mahdollistetaan suorien liikennevaikutusten lisäksi merkittävä asuntotuotanto. Niiden vaikutus koko seudun kehitykseen on huomattava. Suomen merkittävimmän tuontisataman ja Euroopan vilkkaimman matkustajasataman yhteyksien kehittäminen edistää myös koko Suomen etua.

Liikenne 12 –suunnitelman tavoitteena on saavutettavuus, kestävyys ja tehokkuus, joihin kaikkiin eniten vaikuttavuutta on hankkeilla, jotka kohdistuvat suurimpiin liikennemääriin. Kestävyystavoitteen alla Liikenne 12 suunnitelmassa todetaan, että ihmisten mahdollisuudet valita kestävämpiä liikennemuotoja paranevat - erityisesti kaupunkiseuduilla. Tämän tavoitteen toteutuminen ei konkretisoidu investointiohjelmassa, ja lisäksi toteutuminen jää yksinomaan MAL-seutujen rahoituksen varaan. Helsinki ei pidä tätä tarkoituksenmukaisena eikä näin saavuteta Liikenne 12 –suunnitelman tavoitteita.

Yleisesti ottaen Helsingin kaupunki pitää pitkäjänteisesti kehitettyä MAL-sopimusmenettelyä nykymuodossaan tärkeänä ja toimivana keinona vastata mm. seudun yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, asun-

totuotannon haasteisiin sekä ilmastotavoitteisiin. Myös väyläverkon investointiohjelmassa tulisi vielä konkreettisemmin tunnistaa hyväksytyt MAL-sopimukset ja sisällyttää niissä mainitut yhdessä edistettävät hankkeet selvemmin mukaan varauksina investointiohjelmaan.

Ratahankkeet

Helsingin kaupungin alueelle ei ole esitetty investointiohjelmaan 2022–2029 sisältyviä uusia ratahankkeita eikä nimettyjä parantamishankkeita. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä Pisararadan rakentamisen aloittamista tällä suunnitelmakaudella. Investointiohjelmassa esitetty rataverkon kehittämisen vuosittainen rahoitustaso on niin matala, että hankkeelle pitää osoittaa erillisiä rahoitusta, eikä se mahdu tämän investointiohjelman kehukseen. Radan asemakaavat sekä rata- ja rakentamissuunnitelmat on hyväksytty. Helsinki-Pasila välin ratkaisuihin, liikennöintiin ja Pisararadan toteuttamiseen kytkeytyviin muihin hankkeisiin liittyviä selvityksiä on käynnissä valtion ja Helsingin seudun välisen MAL-sopimuksen mukaisesti. Ratahanke vapauttaisi ratakapasiteettia Helsingin ja Pasilan välillä ja sujuvoittaisi sekä lähi- että kaukojunien kulkua, mikä puolestaan mahdollistaa kaukojunaliikenteen lisäämisen ja edelleen ratakäytävien maankäytön kehittämisen. Pisara-rata mahdollistaa merkittävän ratakapasiteetin kasvattamisen koko Etelä-Suomen rataverkolla ja vähentää Helsingin ahtaasta ratapihasta koko maan henkilö- ja tavarajunaliikenteelle aiheutuvia häiriöitä.

Hankeyhtiömallilla tehtävät suuret raidehankkeet on rajattu pois Liikenne 12 –suunnitelmasta ja siten investointiohjelmasta, koska niiden kustannusarviot ovat merkittäviä ja hankeyhtiöiden päätöksentekoprosessi on erillinen. Helsingin kaupungin näkökulmasta valtion tulee kantaa päävastuu kyseisten hankkeiden toteutusvaiheen rahoituksesta. Tämän vaikutukset väyläverkon investointiohjelmaan tulee olla myös ennakoitavissa.

Asemanseudut

Helsingin asemanseuduilla on käynnissä useita asemakaavoja ja maankäytön kehityshankkeita. Asemanseutujen kehittäminen yhteistyössä valtion kanssa ja konkreettisten parantamistoimenpiteiden tekeminen asemille on kestävä liikunnan edistämisen näkökulmasta erittäin tärkeää. Myös Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelmassa on nostettu asemanseutujen potentiaalinen hyödyntäminen merkittävään rooliin.

Matkustajamäärät Helsingin asemilla ovat jo nyt valtakunnallisesti täysin omaa luokkaansa. Esimerkiksi vuonna 2019 Puistolalan aseman nousijamäärät (5869 nousijaa/arkivuorokausi) olivat suuremmat kuin Tampereen (5360 aloitusmatkaa/vrk). Helsingin hiljaisin asema Pitä-

jänmäki (1905 nousijaa/arkivuorokausi) sijoittuisi valtakunnallisissa kaukoliikenteen matkustajamäärissä sijalle 4 ohittaen Oulun (1384 aloitusmatkaa/vrk). Malmin asemalla taas on enemmän päivittäisiä nousijoita (11 193 nousijaa/arkivuorokausi) kuin Helsingin rautatieaseman kaukoliikenteessä (8934 aloitusmatkaa/vrk). Etenkin Oulunkylä ja Malmi ovat tulevina vuosina kehittymässä raideliikenteen risteysasemiksi ja tärkeiksi joukkoliikenteen solmukohtiksi. Tämä ennakoi matkustajamäärien merkittävää kasvua entistäkin suuremmaksi. Myös esimerkiksi Tikkurilan ja Pasilan välillä on useita huonokuntoisia asemia.

Matkustajamääriltään valtakunnallisestikin merkittävimmät asemat ovat myös verkolliselta merkitykseltään tärkeitä. Investointinäkökulmasta vilkkaimmille asemille kohdistettavat toimenpiteet saavat myös eniten vaikuttavuutta. Pääkaupunkiseudun asemien kunto ja vetovoimaisuus vaikuttavat oleellisesti raideliikenteen houkuttelevuuteen ja kestävien matkaketjujen toteutumiseen. Laadukas asemanseutu on houkutteleva myös yrittäjille. Nuhjuisuus puolestaan heikentää asiakkaiden turvallisuuden tunnetta ja on osoittautunut jopa esteeksi pilotoinneille ja nopeille kokeiluille. Siksi on tärkeää, että investointeja kohdistetaan taulukossa 6 esitettyä enemmän nimenomaan kaupunkiseuduille, sekä asemien kehittämiseen että parantamiseen.

Helsingin koollekutsuma yhteistyöverkosto, ”Asemanseutujen seurantar ryhmä”, on käynnistänyt konsulttityön, joka tuottaa tietoa korjaustarpeiden priorisointiin pääradan Helsingin asemilla (Käpylä-Puistola -välillä) vuosien 2021-23 aikana. Asemien inventointi on osoittanut, että nopeita toimenpiteitä, kuten maalausta, valaistuksen parantamista, aitojen korjausta ja istutusten siistimistä, on tehtävä välittömästi ennen varsinaista asemien peruskorjausta vuosikymmenen lopulla.

Edellä mainituilla perusteluilla Helsingin kaupunki esittää, että merkittävien valtion hallinnoimien asemien matkustajaolosuhteiden parantamiseen varataan selkeämmin oma kohteensa investointiohjelman rahoituksesta. Kohteiden priorisoinnissa tulee olla lähtökohtana vaikuttavuus matkustajamäärien mukaan, ei esimerkiksi se, onko kyseessä kaukoliikenteen asema vai lähiliikenteen asema.

Tieverkko

Valtion maantieverkolle kohdistuvia Helsingille asetettujen asuntotuotantotavoitteiden näkökulmasta keskeisiä investointihankkeita 2020-luvulla ovat ohjelmaan sisältyvän Lahdenväylän Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymän lisäksi Hämeenlinnanväylän Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymä. Jos hyvän joukkoliikennesaavutettavuuden alueelle Helsingissä (esim. Koivusaari) ei päästä rakentamaan asuntotuotantotavoitteiden mukaisia määriä asun-

toja, koska liittymähanke ei toteudu, se vaikuttaa kaikkiin Liikenne 12 – suunnitelman tavoitteisiin negatiivisesti. Kestävän asuntotuotannon tukemisen näkökulma puuttuu investointiohjelmasta kokonaan. Myös Kehä I:n kehittämistä tulee jatkaa toteuttamalla Myllypuron eritasoliittymä. Kaikkien edellä mainittujen hankkeiden rakennuskustannukset ovat niissä mittavia, että ne eivät toteudu ilman valtion osallistumista. Helsingin kaupunki edellyttää, että nämä hankkeet näkyvät valtion investointiohjelmassa 2022-2029, vähintään MAL-kaupunkiseutujen yhteisrahoitteisten hankkeiden kohdassa.

Pyöräliikenne

Pyöräliikenteen osalta on hienoa, että investointiohjelma sisältää aiempaan verrattuna vahvempaa panostusta pyöräväylästä. Yleisesti pyöräväylähankkeet edistävät myös jalankulun olosuhteita, mutta myös erityisiä jalankulun edistämishankkeita on syytä jatkossa arvioida. Helsingin kannalta tärkeimpiä parannuskohteita ovat baanaverkon väylät, jotka kulkevat myös seudullisesti Helsingistä Espooseen ja Vantaalle.

Osa nykyisistä ja suunnitelluista väylistä kulkee valtion tie- ja rata-alueiden vieressä, jolloin baanujen toteuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupungin ja valtion kesken. Valtion panostaminen oman väyläverkon lisäksi myös kaupunkiseutujen pyörätieverkkoon nopeuttaisi Helsingissä jatkuvan ja korkeatasoisen pyöräliikenteen verkon rakentamista ja pyöräliikenteen tavoitteiden saavuttamista. Helsingin tavoitteena on pyöräliikenteen kulkutapaosuuden nosto 20 %:iin vuoteen 2035 mennessä, mikä edellyttää merkittäviä investointeja lähivuosien aikana.

Myös pyöräliikenteen hankkeiden osalta tulisi määritellä edistettävät kohteet vaikuttavuuden perusteella. Helsinki on laatinut pyöräväyliä priorisointi- ja toteuttamishankkeen, jota voidaan Helsingin osalta hyödyntää arvioinnissa. Myös muiden kuin suorien pyöräilyn ja jalankulun edistämishankkeiden osalta tulee huolehtia siitä, että kulkumuotojen houkuttelevuus ei heikkene. Väylähankkeiden lisäksi turvallinen pyöräpysäköinti keskeisillä joukkoliikenneasemilla edistää kulkumuotojen yhdistämistä ja mm. uusien suunnitteluohjeiden mukaisen pyöräliikenteen opastuksen toteuttaminen kaupungin ja valtion yhteistoimin on investointina kustannustehokas keino. Uusien investointien lisäksi tärkeää on ylläpitää nykyistä pyöräväylästä mm. uudelleenpäällystysten ja rakennekorjausten myötä.

Kävelyn ja pyöräilyn valtionavustusohjelman valmistelussa avustusten myöntämisen reunaehtojen tulisi olla sellaisia, että kunnilla on paremmat mahdollisuudet toteuttaa hankkeita omien talousarvioiden ja investointiohjelmien mukaisesti. Tällä hetkellä asetetut reunaehdot ovat niissä

tiukat, että pahimmillaan jo myönnetyt avustukset jäävät saamatta es-täen tai viivästyttäen hankkeiden toteuttamista.

Meluntorjunta

On huolestuttavaa, että investointiohjelmassa ei ole yhtään hanketta meluntorjuntaan liittyen. Liitteessä 2 esitetyissä muissa tarkastelluissa hankkeissa kuitenkin on listattu kolme meluntorjuntahanketta, joista kaksi sijaitsee Helsingin alueella: Mt 101 Pihlajamäki ja Kt 45 Torpparimäki. Aineistosta ei selviä, miksi näitä ei ole investointiohjelmaan esitetty. Helsingissä yhdyskuntarakenteen tiivistyessä meluhaitoille altistuvien määrä kasvaa, joten asuntoalueiden meluntorjunnalle on suuri tarve. Myös liikennemäärät kasvavalla kaupunkiseudulla ovat ennusteiden mukaan kasvussa ilman merkittäviä liikennettä vähentäviä toimenpiteitä. Uusien melusteiden sekä vanhojen melusteiden parantamisen tarve ja toimenpiteet tulisi näkyä suunnitelmassa. Esimerkiksi Liikenneviraston meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan 2018-2023 sisältyy 40 meluntorjuntakohdetta maanteiden varrella ja 13 rautateiden varrella.

Investointiohjelman prosessi ja lähtötiedot

Valtion investointien ennakoitavuus on sidosryhmien, myös Helsingin kaupungin, toiminnan ja omien investointien suunnittelun kannalta välttämätöntä. Siksi selkeä prosessi ja tiedossa oleviin tavoitteisiin selvästi tukeutuvat ratkaisut ovat erittäin tärkeitä. Tähän on myös hyvät lähtökohdat olemassa.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, strategisen tilannekuvan ja väyläverkon investointiohjelman sekä niiden ulkopuolisten isojen hankeyhtiömallilla toteutettavien hankkeiden väliset kytkennät on tärkeää jatkossa kuvata selvästi. Kaikkien edellä mainittujen valmistelu on tehtävä entistä tiiviimmin yhdessä myös kaupunkiseutujen ja isojen kaupunkien kanssa.

Vuosittain tehtävä investointiohjelman päivittäminen ja jatkuva seuranta ovat hyvin perusteltuja. Kaupungin investointien ja muiden toimenpiteiden suunnittelun kannalta olisi tarpeellista tietää vielä esitettyä tarkemmin, milloin suunnitelmakaudella valtiolla on valmiudet investoida kohteeseen. Hankkeiden priorisointi koreihin 1A ja 1B vastaavat vain osittain tähän tarpeeseen. Helsingin kaupunki päivittää talousarvionsa yhteydessä oman 10 vuoden investointiohjelmansa, jota voi tarvittaessa hyödyntää yhteishankkeiden osalta myös valtion väyläverkon investointiohjelman laadinnassa jatkossa.

Valtion talousarvioesityksissä kuvataan teiden, siltojen ja ratojen kunnan kehitystä valtakunnallisesti (esim. huonokuntoisten tieosuuksien ja

ratojen määrä). Tieto pitäisi olla talousarvioesityksissä myös alueittain, jotta muutosten seuranta helpottuu.

Muita huomioita investointiohjelmasta

Liikenne 12 -ohjelmaan sisältyi ajatus rahoituspohjan laajentamisesta siten, että kunnille siirtyisi nykyistä suurempi rahoitusosuus valtion väylähankkeisiin. Tämä lisäisi merkittävästi niin Helsingin kaupungin kuin muiden kuntien menoja. Investointiohjelmassa todetaan, että MAL-kaupunkiseutujen investointihankkeiden kustannusjakojen osalta noudatetaan yhteisrahoituksen periaatteita ja todetaan, että yhteisrahoituksella toteutettavien hankkeiden kustannusosuudet määritellään MAL-sopimuksissa.

Helsingin kaupunki ei edelleenkään hyväksy Liikenne 12 -suunnitelmassa esitettyä kustannusjakomallia, jonka mukaan valtion verkolle sopimuksellisella yhteisrahoitusmallilla toteutettavan kaupunkiseudun hankkeen valtion kustannusosuus on 50 %. Myös eduskunta on perustellusti 1.7.2021 hyväksymässä kannanotossa edellyttänyt valtioneuvoston huolehtivan siitä, että yhteisrahoitusmallilla ei muuteta liikennehankkeiden rahoitusvastuiden peruseriaatteita. MAL-kaupunkiseudut ja muut suuret kaupunkiseudut ovat myös asiasta huolissaan ja ovat yhteistyössä kiinnittäneet asiaan huomiota lausunnoissaan Liikenne 12 -suunnitelmasta.

Kunnilla, myöskään Helsingin kaupungilla, ei ole tulevaisuudessa mahdollisuutta lisätä rahoitustaan valtion väylähankkeisiin. Yhteisrahoitusmallia tulee edelleen kehittää yhteistyössä kaupunkien ja Kuntaliiton MAL-kaupunkiseutujen kanssa, koska hankkeiden rahoitukseen osallistuvat kaupungit ovat avainasemassa. Mallin kehittämisen aikataulu tulee sovittaa siten, että se on MAL-sopimusten ja -suunnitelmien valmistelussa hyvissä ajoin hyödynnettävissä. Mallissa ja sen jatkovalmistelussa on otettava huomioon kaupunkiseutujen taloudellinen vaikutavuus sekä se, että kaupunkien oma rahoitus väyläinfraan on jo nyt korkealla tasolla. Lisäksi on otettava huomioon sote-uudistus vaikutuksiineen. On todennäköistä, että uudistus johtaa toteutuessaan kaupunkien verotulopohjan kapenemiseen alle puoleen nykyisestä ja heikentää kaupunkien investointikykyä sekä rahoitusasemaa. Se myös merkitsee, että investointien rahoittaminen nykyjärjestelmää vastaavalla tavalla ei tule olemaan mahdollista. Helsingin seudulla pitkälle kehitettyä MAL-prosessia tulee hyödyntää tarkempien periaatteiden valmistelussa.

Kunnan rahoitusosuuden arvioinnissa tulee huomioida hankkeisiin usein liittyvän katuverkon, kunnallistekniikan ja muun yhdyskuntarakenteen sekä mm. joukkoliikenteen kehittämisen aiheuttama kustannusra-

situs kunnille. Esimerkiksi Raide-Jokerin pikaraitiotien infrastruktuurin rakentamiskustannukset ovat Helsingille ja Espoolle yhteensä 386 milj. euroa, liittyvät hankkeet huomioiden 507 milj. euroa. Siten valtion 84 milj. euron osuus kustannuksista on pikaraitiotien infrastruktuurin toteuttamisesta vain noin 22 % ja hankkeen kokonaiskustannuksista 17 %. Tarvittavat kalustoinvestoinnit huomioiden kokonaisinvestoinnit ovat yhteensä 611 milj. euroa ja valtion osuus siten 14 %.

Toimivan hankerahoitusmallin lähtökohtana on, että valtio vastaa valtion väylistä ja niiden kustannuksista ja kunnat katuverkosta. Yhteisrahoitusmallin periaatteiden tulisi koskea lähtökohtaisesti vain isoja hankkekokonaisuuksia, jotka eivät sisälly käytössä oleviin hyväksytyihin kustannusjakosuosituksiin. Esimerkiksi tavanomaisissa maantielle sijoituvissa yhteishankkeissa tulisi edelleen noudattaa lakia liikennejärjestelmästä ja maanteistä sekä Kuntaliiton ja Liikenneviraston yhdessä hyväksymiä ohjeistuksia ja periaatteita.

Osapuolen, jonka taseeseen väyläinvestointi kirjataan, tulee olla päävastuussa investoinnista ja sen rahoituksesta. Valtion rahoituksen tulee olla vähintään 70 % rautatieverkon hankkeissa kaupunkiseuduilla. Valtion hankkeet aiheuttavat kunnille kustannuksia kunnan hallinnoimille verkoille. Tätä rasiusta ei tule Liikenne 12 –suunnitelmassa ehdotetulla tavalla enää lisätä. Myös yhteisrahoitteisten hankkeiden vaikuttavuus suhteessa valtion tavoitteisiin tulee tunnistaa periaatteiden määrittämisen lähtökohdaksi.

Toimintatapa, jossa valtio vastaa kaupunkiseudun liikennehankkeiden suunnittelusta, mutta kunnat merkittävästä osasta kustannuksia on myös kestävä. Kustannuksista tulee vastata sen tahon, jolla on infrastruktuurin omistus ja vastuu suunnittelusta. Hankkeissa joissa Helsinki vastaa suunnittelusta, kaupunki voi tehdä tarkoituksenmukaisia ja kustannustehokkaita ratkaisuja ja sovittaa ne paremmin maankäyttöön.

Suomen tulisi toimia liikennehankkeisiin liittyvän EU-rahoituksen hakemisessa aktiivisesti.

Käsittely

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Suomen tulisi toimia liikennehankkeisiin liittyvän EU-rahoituksen hakemisessa aktiivisesti.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisäys osion ”Tavoitteisiin vastaaminen ja investointiohjelman perustelut” kolmanneksi kappaleeksi

24.08.2021

Ilmastokriisin tässä vaiheessa, jossa sekä Suomen että koko pääkaupunkiseudun hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseen on alle 15 vuotta aikaa, Helsingin kaupunki näkee välttämättömänä, että vaikutukset päästöihin arvioidaan kattavasti jokaisen hankkeen ja myös koko investointiohjelman osalta.

Lisäys osion ”Muita huomioita investointiohjelmasta” viimeiseksi kappaleeksi

Toimintatapa, jossa valtio vastaa kaupunkiseudun liikennehankkeiden suunnittelusta, mutta kunnat merkittävästä osasta kustannuksia on myös kestävämpi. Kustannuksista tulee vastata sen tahon, jolla on infrastruktuurin omistus ja vastuu suunnittelusta. Hankkeissa joissa Helsinki vastaa suunnittelusta, kaupunki voi tehdä tarkoituksenmukaisia ja kustannustehokkaita ratkaisuja ja sovittaa ne paremmin maankäyttöön.

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Itäkeskus on yksi pääkaupunkiseudun merkittävimmistä aluekeskuksista. Yleiskaavassa alueelle osoitetaan merkittävästi nykyistä enemmän asunto- ja toimitilarakentamista. Itäväylän ja Kehä I risteys on yksi pääkaupunkiseudun vilkkaimpia risteyskohtia. Samalla myös yksi Helsingin seudun vaarallisimmista risteyskohtia. Alueella liikkuu myös paljon asukkaita ja kauppojen asiakkaita, joukkoliikenteen käyttäjiä, pyöräilijöitä ja jalankulkijoita. Lautakunta pitää tärkeänä, että valtio sitoutuu myös Kehä1 ja Itäväylän liittymän kehittämiseen.

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Sami Kuusela: Lisätään kohtaan ”Tavoitteisiin vastaaminen ja investointiohjelman perustelut”:

Hallituksen tavoitteena on puolittaa liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä. Liikenteen sähköistymisen tulee näkyä investointiohjelmassa selkeämmin.

Myös kevyiden sähköajoneuvojen aiheuttamaan liikenteen murrokseen tulee varautua paremmin esimerkiksi asemanseutujen kehityksessä. Kevyet sähköajoneuvot yleistyvät nopeasti kaupungeissa lyhyiden matkojen liikkumisessa ja niille tarvitaan säilytys- ja latausinfrastruktuuria asemanseuduilla.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman, Otso Kivekkään ja Sami Kuuselan vastaehdotukset.

24.08.2021

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 2.7.2021
- 2 Lausuntopyyntö 2.7.2021, liite, investointiohjelma-luonnos
- 3 Lausuntopyyntö 2.7.2021, liite, yhteenveto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2022–2029 seuraavan lausunnon:

Valmisteluperiaatteet ja yleiset lähtökohdat

Yleistä

Valtion väyläverkko ja sen kehittäminen ovat Helsingin ja koko seudun liikennejärjestelmän ja maankäytön kehittämisen kannalta tärkeässä roolissa. Liikenneyhteydet vaikuttavat muun muassa talouden kehittämiseen, ulkomaankauppaan ja yritysten sijoittumiseen. Teitä ja ratoja pitkin kuljetaan arjessa ja vapaa-ajalla. Kasvavalla kaupunkiseudulla toimivan liikennejärjestelmän merkitys ei vähene, vaikka työn tekemisen tavat muuttuisivat pysyvämmiin. Samalla liikenneyhteyksien sijoittuminen Helsingin yleiskaavan mukaisesti entisestään tiivistyvään kaupunkirakenteeseen tarkoittaa jatkuvasti enemmän kaupungin ja valtion yhteistyötä liikenneväylien ja maankäytön yhteensovittamisessa.

Helsinki on maan suurin työnantaja ja valtakunnallinen tuottavuuden huippualue. Helsingin työssäkäyntialue on laaja, ja lähes puolet Uudenmaan työpaikoista sijaitsee Helsingissä. Helsingin kasvun ja menestyksen vaikutukset heijastuvat laajemminkin paitsi metropolialueen talouteen, myös koko Suomen kansantalouteen ja kansainväliseen kilpailukykyyn. Lisäksi kaupunkien liikennejärjestelmäratkaisut ovat oleellisessa roolissa päästövähennysten ja hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamisessa. Tämän johdosta valtion tulee tukea vahvasti kaupunkien kestävästä kasvusta myös liikenneverkon kehittämisen osalta. Suurten kaupunkien merkitystä valtion investointien kannalta tulisi avata enemmän myös valtion omassa investointiohjelmassa.

Talouskehys ja rahoituspohja

Väyläverkon investointiohjelma vuosille 2022–2029 lisää valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan (Liikenne12) kaivattua konkreettista listaamalla rata-, maantie- ja vesiväylähankkeita, joita suunnitelma-kaudella tulisi toteuttaa. Samalla Helsingin kaupungin näkökulmasta on kuitenkin huolestuttavaa, että Liikenne 12–suunnitelman talouskehys on sille asetettujen tavoitteiden kannalta täysin riittämätön. Investointiohjelmassa esitetty talouskehys on keskimäärin 309 milj. euroa/v rataverkon, maantieverkon ja vesiväylien kehittämiseen ja 100 milj. euroa/v perusväylänpidon rahalla tehtäviin pienempiin parannushankkeisiin. Investointiohjelman painopisteitä kuvaa hyvin muun muassa se, että pienempien parantamishankkeiden kohdassa investoidaan keskimäärin saman verran raakapuun kuormauspaikkojen parantamiseen kuin kaupunkiseutujen kestävä liikumisen edistämiseen.

Väylävirasto ja Traficom ovat arvioineet MAL-kaupunkiseutujen valtion verkolle kohdistuvan rahoitustarpeen suuruudeksi vain 70-150 milj. euroa/v ja koko MAL-kaupunkiseutujen rahoituksen noin 500 milj. euron suuruiseksi investointiohjelman ajanjaksolla. Tämä 500 milj. euroa pitää sisällään investoinnit väyläverkkoon ja Helsingin kaupungin näkökulmasta erityisen tärkeät valtionavustukset mm. kuntien raideliikennehankkeisiin ja palveluihin seitsemällä MAL-seudulla. Väyläviraston ja Traficomien tekemät arviot ja niiden perustelut tulisi avata paremmin. Mittakaavaa tarpeista antaa esimerkiksi Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelma, jossa arvioitiin pelkästään Helsingin seudulle kuntien ja valtion rahoitustarpeeksi suunnitelman liikennehankkeisiin 2020-luvulla 340 milj. euroa/v. Tästä suuri osa myös kohdistui valtion väyläverkolle.

Tavoitteisiin vastaaminen ja investointiohjelman perustelut

Investointiohjelman vaikutusten arvioinnissa on tunnistettu enemmän vaikutusten suuntaa kuin suuruutta. Liikenne 12 –suunnitelman tavoitteiden (saavutettavuus, kestävyys ja tehokkuus, jotka yhdessä pyrkivät hillitsemään ilmastonmuutosta) toteutumista on arvioitu kokonaisuutena pitkälti asiantuntija-arvioina. Liikennemäärät ja eri alueiden investointitarpeet huomioiden investointiohjelma vastaa näihin kuitenkin vain pieneltä osin.

Erityisesti kestävyteen liittyvän tavoitteen toteutuminen on kyseenaista, ja yksittäisillä suurivolyymisillä kestävä liikumisen edellytyksiä parantavilla investointihankkeilla voisi olla merkittävä vaikutus tämän tavoitteen toteutumisen kannalta. On ongelmallista vaikutusten arvioinnissa, ettei investointiohjelman ilmastovaikutuksia pystytä tarkemmin arvioimaan. Esimerkiksi kulkutapamuutosten arvioiminen on ollut investointiohjelman vaikutusten arvioinnin mukaan mahdollista vain osassa

hankkeita. Investointiohjelman tueksi pitäisi pystyä kuitenkin selvemmin muodostamaan Liikenne 12 –suunnitelman tavoitteita palvelevia linjauksia, jotka ohjaisivat investointiohjelman toteutumista esimerkiksi ilmastolle haitallisimpien hankkeiden välttämiseksi.

Muutosehdotuksia investointiohjelmaan

Yhdellä saavutettavuutta parantavalla investoinnilla Helsingissä on väestön ja yritysten suuren määrän vuoksi usein suurempi vaikutus kuin muualla maassa tehdyllä investoinnilla. Helsingin alueella tehtävillä liikenneinvestoinneilla mahdollistetaan suorien liikennevaikutusten lisäksi merkittävä asuntotuotanto. Niiden vaikutus koko seudun kehitykseen on huomattava. Suomen merkittävimmän tuontisataman ja Euroopan vilkkaimman matkustajasataman yhteyksien kehittäminen edistää myös koko Suomen etua.

Liikenne 12 –suunnitelman tavoitteena on saavutettavuus, kestävyys ja tehokkuus, joihin kaikkiin eniten vaikuttavuutta on hankkeilla, jotka kohdistuvat suurimpiin liikennemääriin. Kestävyystavoitteen alla Liikenne 12 suunnitelmassa todetaan, että ihmisten mahdollisuudet valita kestävämpiä liikennemuotoja paranevat - erityisesti kaupunkiseuduilla. Tämän tavoitteen toteutuminen ei konkretisoidu investointiohjelmassa, ja lisäksi toteutuminen jää yksinomaan MAL-seutujen rahoituksen varaan. Helsinki ei pidä tätä tarkoituksenmukaisena eikä näin saavuteta Liikenne 12 –suunnitelman tavoitteita.

Yleisesti ottaen Helsingin kaupunki pitää pitkäjänteisesti kehitettyä MAL-sopimusmenettelyä nykymuodossaan tärkeänä ja toimivana keinona vastata mm. seudun yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, asuntotuotannon haasteisiin sekä ilmastotavoitteisiin. Myös väyläverkon investointiohjelmassa tulisi vielä konkreettisemmin tunnistaa hyväksytyt MAL-sopimukset ja sisällyttää niissä mainitut yhdessä edistettävät hankkeet selvemmin mukaan varauksina investointiohjelmaan.

Ratahankkeet

Helsingin kaupungin alueelle ei ole esitetty investointiohjelmaan 2022–2029 sisältyviä uusia ratahankkeita eikä nimettyjä parantamishankkeita. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä Pissararadan rakentamisen aloittamista tällä suunnitelmakaudella. Investointiohjelmassa esitetty rataverkon kehittämisen vuosittainen rahoitustaso on niin matala, että hankkeelle pitää osoittaa erillisrahoitus, eikä se mahdu tämän investointiohjelman kehukseen. Radan asemakaavat sekä rata- ja rakentamissuunnitelmat on hyväksytty. Helsinki-Pasila välin ratkaisuihin, liikennöintiin ja Pissararadan toteuttamiseen kytkeytyviin muihin hankkeisiin liittyviä selvityksiä on käynnissä valtion ja Helsingin seudun välisen MAL-sopimuksen mukaisesti. Ratahanke vapauttaisi ratakapasiteettia

Helsingin ja Pasilan välillä ja sujuvoittaisi sekä lähi- että kaukojunien kulkua, mikä puolestaan mahdollistaa kaukojuna liikenteen lisäämisen ja edelleen ratakäytävien maankäytön kehittämisen. Pisara-rata mahdollistaa merkittävän ratakapasiteetin kasvattamisen koko Etelä-Suomen rataverkolla ja vähentää Helsingin ahtaasta ratapihasta koko maan henkilö- ja tavarajuna liikenteelle aiheutuvia häiriöitä.

Hankeyhtiömallilla tehtävät suuret raidehankkeet on rajattu pois Liikenne 12 -suunnitelmasta ja siten investointiohjelmasta, koska niiden kustannusarviot ovat merkittäviä ja hankeyhtiöiden päätöksentekoprosessi on erillinen. Helsingin kaupungin näkökulmasta valtion tulee kantaa päävastuu kyseisten hankkeiden toteutusvaiheen rahoituksesta. Tämän vaikutukset väyläverkon investointiohjelmaan tulee olla myös ennakoitavissa.

Asemanseudut

Helsingin asemanseuduilla on käynnissä useita asemakaavoja ja maankäytön kehityshankkeita. Asemanseutujen kehittäminen yhteistyössä valtion kanssa ja konkreettisten parantamistoimenpiteiden tekeminen asemille on kestävä liikumisen edistämisen näkökulmasta erittäin tärkeää. Myös Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelmassa on nostettu asemanseutujen potentiaalın hyödyntäminen merkittävään rooliin.

Matkustajamäärät Helsingin asemilla ovat jo nyt valtakunnallisesti täysin omaa luokkaansa. Esimerkiksi vuonna 2019 Puistolın aseman nousijamäärät (5869 nousijaa/arkivuorokausi) olivat suuremmat kuin Tampereen (5360 aloitusmatkaa/vrk). Helsingin hiljaisin asema Pitäjänmäki (1905 nousijaa/arkivuorokausi) sijoittuisi valtakunnallisissa kaukoliikenteen matkustajamäärissä sijalle 4 ohittaen Oulun (1384 aloitusmatkaa/vrk). Malmin asemalla taas on enemmän päivittäisiä nousijoita (11 193 nousijaa/arkivuorokausi) kuin Helsingin rautatieaseman kaukoliikenteessä (8934 aloitusmatkaa/vrk). Etenkin Oulunkylä ja Malmi ovat tulevina vuosina kehittymässä raideliikenteen risteysasemiksi ja tärkeiksi joukkoliikenteen solmukohtiksi. Tämä ennakoi matkustajamäärien merkittävää kasvua entistäkin suuremmaksi. Myös esimerkiksi Tikkurilan ja Pasilan välillä on useita huonokuntoisia asemia.

Matkustajamääriltään valtakunnallisestikin merkittävimmät asemat ovat myös verkolliselta merkitykseltään tärkeitä. Investointinäkökulmasta vilkkaimmille asemille kohdistettavat toimenpiteet saavat myös eniten vaikuttavuutta. Pääkaupunkiseudun asemien kunto ja vetovoimaisuus vaikuttavat oleellisesti raideliikenteen houkuttelevuuteen ja kestävien matkakeitujen toteutumiseen. Laadukas asemanseutu on houkutteleva myös yrittäjille. Nuhjuisuus puolestaan heikentää asiakkaiden turvalli-

suuden tunnetta ja on osoittautunut jopa esteeksi pilotoinneille ja nopeille kokeiluille. Siksi on tärkeää, että investointeja kohdistetaan taulukossa 6 esitettyä enemmän nimenomaan kaupunkiseuduille, sekä asemien kehittämiseen että parantamiseen.

Helsingin koollekutsuma yhteistyöverkosto, ”Asemanseutujen seurantar ryhmä”, on käynnistänyt konsulttityön, joka tuottaa tietoa korjaustarpeiden priorisointiin pääradan Helsingin asemilla (Käpylä-Puistola -välillä) vuosien 2021-23 aikana. Asemien inventointi on osoittanut, että nopeita toimenpiteitä, kuten maalausta, valaistuksen parantamista, aitojen korjausta ja istutusten siistimistä, on tehtävä välittömästi ennen varsinaista asemien peruskorjausta vuosikymmenen lopulla.

Edellä mainituilla perusteluilla Helsingin kaupunki esittää, että merkittävien valtion hallinnoimien asemien matkustajaolosuhteiden parantamiseen varataan selkeämmin oma kohteensa investointiohjelman rahoituksesta. Kohteiden priorisoinnissa tulee olla lähtökohtana vaikuttavuus matkustajamäärien mukaan, ei esimerkiksi se, onko kyseessä kaukoliikenteen asema vai lähiliikenteen asema.

Tieverkko

Valtion maantieverkolle kohdistuvia Helsingille asetettujen asuntotuotantotavoitteiden näkökulmasta keskeisiä investointihankkeita 2020-luvulla ovat ohjelmaan sisältyvän Lahdenväylän Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymän lisäksi Hämeenlinnanväylän Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymä. Jos hyvän joukkoliikennesaavutettavuuden alueelle Helsingissä (esim. Koivusaari) ei päästä rakentamaan asuntotuotantotavoitteiden mukaisia määriä asuntoja, koska liittymähanke ei toteudu, se vaikuttaa kaikkiin Liikenne 12 – suunnitelman tavoitteisiin negatiivisesti. Kestävän asuntotuotannon tukemisen näkökulma puuttuu investointiohjelmasta kokonaan. Myös Kehä I:n kehittämistä tulee jatkaa toteuttamalla Myllypuron eritasoliittymä. Kaikkien edellä mainittujen hankkeiden rakennuskustannukset ovat niin mittavia, että ne eivät toteudu ilman valtion osallistumista. Helsingin kaupunki edellyttää, että nämä hankkeet näkyvät valtion investointiohjelmassa 2022-2029, vähintään MAL-kaupunkiseutujen yhteisrahoitteisten hankkeiden kohdassa.

Pyöräliikenne

Pyöräliikenteen osalta on hienoa, että investointiohjelma sisältää aiempaan verrattuna vahvempaa panostusta pyöräväylästä. Yleisesti pyöräväylähankkeet edistävät myös jalankulun olosuhteita, mutta myös erityisiä jalankulun edistämishankkeita on syytä jatkossa arvioida. Helsingin kannalta tärkeimpiä parannuskohteita ovat baanaverkon väylät, jotka kulkevat myös seudullisesti Helsingistä Espooseen ja Vantaalle.

Osa nykyisistä ja suunnitelluista väylistä kulkee valtion tie- ja rata-alueiden vieressä, jolloin baanojen toteuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupungin ja valtion kesken. Valtion panostaminen oman väyläverkon lisäksi myös kaupunkiseutujen pyörätieverkkoon nopeuttaisi Helsingissä jatkuvan ja korkeatasoisen pyöräliikenteen verkon rakentamista ja pyöräliikenteen tavoitteiden saavuttamista. Helsingin tavoitteena on pyöräliikenteen kulkutapaosuuden nosto 20 %:iin vuoteen 2035 mennessä, mikä edellyttää merkittäviä investointeja lähivuosien aikana.

Myös pyöräliikenteen hankkeiden osalta tulisi määritellä edistettävät kohteet vaikuttavuuden perusteella. Helsinki on laatinut pyöräväylien priorisointi- ja toteuttamisohjelman, jota voidaan Helsingin osalta hyödyntää arvioinnissa. Myös muiden kuin suorien pyöräilyn ja jalankulun edistämishankkeiden osalta tulee huolehtia siitä, että kulkumuotojen houkuttelevuus ei heikkene. Väylähankkeiden lisäksi turvallinen pyöräpysäköinti keskeisillä joukkoliikenneasemilla edistää kulkumuotojen yhdistämistä ja mm. uusien suunnitteluohjeiden mukaisen pyöräliikenteen opastuksen toteuttaminen kaupungin ja valtion yhteistoimin on investointina kustannustehokas keino. Uusien investointien lisäksi tärkeää on ylläpitää nykyistä pyöräväylästä mm. uudelleenpäällystysten ja rakennekorjausten myötä.

Kävelyn ja pyöräilyn valtionavustusohjelman valmistelussa avustusten myöntämisen reunaehtojen tulisi olla sellaisia, että kunnilla on paremmat mahdollisuudet toteuttaa hankkeita omien talousarvioiden ja investointiohjelmien mukaisesti. Tällä hetkellä asetetut reunaehdot ovat niin tiukat, että pahimmillaan jo myönnettyt avustukset jäävät saamatta estäen tai viivästyttäen hankkeiden toteuttamista.

Meluntorjunta

On huolestuttavaa, että investointiohjelmassa ei ole yhtään hanketta meluntorjuntaan liittyen. Liitteessä 2 esitetyissä muissa tarkastelluissa hankkeissa kuitenkin on listattu kolme meluntorjuntahanketta, joista kaksi sijaitsee Helsingin alueella: Mt 101 Pihlajanmäki ja Kt 45 Torpparinmäki. Aineistosta ei selviä, miksi näitä ei ole investointiohjelmaan esitetty. Helsingissä yhdyskuntarakenteen tiivistyessä meluhaitoille altistuvien määrä kasvaa, joten asuntoalueiden meluntorjunnalle on suuri tarve. Myös liikennemäärät kasvavalla kaupunkiseudulla ovat ennusteiden mukaan kasvussa ilman merkittäviä liikennettä vähentäviä toimenpiteitä. Uusien melusteiden sekä vanhojen melusteiden parantamisen tarve ja toimenpiteet tulisi näkyä suunnitelmassa. Esimerkiksi Liikenneviraston meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan 2018-2023 sisältyy 40 meluntorjuntakohdetta maanteiden varrella ja 13 rautateiden varrella.

Investointiohjelman prosessi ja lähtötiedot

Valtion investointien ennakoitavuus on sidosryhmien, myös Helsingin kaupungin, toiminnan ja omien investointien suunnittelun kannalta välttämätöntä. Siksi selkeä prosessi ja tiedossa oleviin tavoitteisiin selvästi tukeutuvat ratkaisut ovat erittäin tärkeitä. Tähän on myös hyvät lähtökohdat olemassa.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, strategisen tilannekuvan ja väyläverkon investointiohjelman sekä niiden ulkopuolisten isojen hankeyhtiömallilla toteutettavien hankkeiden väliset kytkennät on tärkeää jatkossa kuvata selvästi. Kaikkien edellä mainittujen valmistelu on tehtävä entistä tiiviimmin yhdessä myös kaupunkiseutujen ja isojen kaupunkien kanssa.

Vuosittain tehtävä investointiohjelman päivittäminen ja jatkuva seuranta ovat hyvin perusteltuja. Kaupungin investointien ja muiden toimenpiteiden suunnittelun kannalta olisi tarpeellista tietää vielä esitettyä tarkemmin, milloin suunnitelmakaudella valtiolla on valmiudet investoida kohteeseen. Hankkeiden priorisointi koreihin 1A ja 1B vastaavat vain osittain tähän tarpeeseen. Helsingin kaupunki päivittää talousarvionsa yhteydessä oman 10 vuoden investointiohjelmansa, jota voi tarvittaessa hyödyntää yhteishankkeiden osalta myös valtion väyläverkon investointiohjelman laadinnassa jatkossa.

Valtion talousarvioesityksissä kuvataan teiden, siltojen ja ratojen kunnan kehitystä valtakunnallisesti (esim. huonokuntoisten tieosuuksien ja ratojen määrä). Tieto pitäisi olla talousarvioesityksissä myös alueittain, jotta muutosten seuranta helpottuu.

Muita huomioita investointiohjelmasta

Liikenne 12 -ohjelmaan sisältyi ajatus rahoituspohjan laajentamisesta siten, että kunnille siirtyisi nykyistä suurempi rahoitusosuus valtion väylähankkeisiin. Tämä lisäisi merkittävästi niin Helsingin kaupungin kuin muiden kuntien menoja. Investointiohjelmassa todetaan, että MAL-kaupunkiseutujen investointihankkeiden kustannusjakojen osalta noudatetaan yhteisrahoituksen periaatteita ja todetaan, että yhteisrahoituksella toteutettavien hankkeiden kustannusosuudet määritellään MAL-sopimuksissa.

Helsingin kaupunki ei edelleenkään hyväksy Liikenne 12 -suunnitelmassa esitettyä kustannusjakomallia, jonka mukaan valtion verkolle sopimuksellisella yhteisrahoitusmallilla toteutettavan kaupunkiseudun hankkeen valtion kustannusosuus on 50 %. Myös eduskunta on perustellusti 1.7.2021 hyväksymässä kannanotossa edellyttänyt valtioneuvoston huolehtivan siitä, että yhteisrahoitusmallilla ei muuteta liikenne-

hankkeiden rahoitusvastuiden peruseriaatteita. MAL-kaupunkiseudut ja muut suuret kaupunkiseudut ovat myös asiasta huolissaan ja ovat yhteistyössä kiinnittäneet asiaan huomiota lausunnoissaan Liikenne 12 –suunnitelmasta.

Kunnilla, myöskään Helsingin kaupungilla, ei ole tulevaisuudessa mahdollisuutta lisätä rahoitustaan valtion väylähankkeisiin. Yhteisrahoitusmallia tulee edelleen kehittää yhteistyössä kaupunkien ja Kuntaliiton MAL-kaupunkiseutujen kanssa, koska hankkeiden rahoitukseen osallistuvat kaupungit ovat avainasemassa. Mallin kehittämisen aikataulu tulee sovittaa siten, että se on MAL-sopimusten ja -suunnitelmien valmistelussa hyvissä ajoin hyödynnettävissä. Mallissa ja sen jatkovalmistelussa on otettava huomioon kaupunkiseutujen taloudellinen vaikutavuus sekä se, että kaupunkien oma rahoitus väyläinfraan on jo nyt korkealla tasolla. Lisäksi on otettava huomioon sote-uudistus vaikutuksiineen. On todennäköistä, että uudistus johtaa toteutuessaan kaupunkien verotulopohjan kapenemiseen alle puoleen nykyisestä ja heikentää kaupunkien investointikykyä sekä rahoitusasemaa. Se myös merkitsee, että investointien rahoittaminen nykyjärjestelmää vastaavalla tavalla ei tule olemaan mahdollista. Helsingin seudulla pitkälle kehitettyä MAL-prosessia tulee hyödyntää tarkempien periaatteiden valmistelussa.

Kunnan rahoitusosuuden arvioinnissa tulee huomioida hankkeisiin usein liittyvän katuverkon, kunnallistekniikan ja muun yhdyskuntarakenteen sekä mm. joukkoliikenteen kehittämisen aiheuttama kustannusrasitus kunnille. Esimerkiksi Raide-Jokerin pikaraitiotien infrastruktuurin rakentamiskustannukset ovat Helsingille ja Espoole yhteensä 386 milj. euroa, liittyvät hankkeet huomioiden 507 milj. euroa. Siten valtion 84 milj. euron osuus kustannuksista on pikaraitiotien infrastruktuurin toteuttamisesta vain noin 22 % ja hankkeen kokonaiskustannuksista 17 %. Tarvittavat kalustoinvestoinnit huomioiden kokonaisinvestoinnit ovat yhteensä 611 milj. euroa ja valtion osuus siten 14 %.

Toimivan hankerahoitusmallin lähtökohtana on, että valtio vastaa valtion väylistä ja niiden kustannuksista ja kunnat katuverkosta. Yhteisrahoitusmallin periaatteiden tulisi koskea lähtökohtaisesti vain isoja hankkekokonaisuuksia, jotka eivät sisälly käytössä oleviin hyväksytyihin kustannusjakosuosituksiin. Esimerkiksi tavanomaisissa maantielle sijoituvissa yhteishankkeissa tulisi edelleen noudattaa lakia liikennejärjestelmästä ja maanteistä sekä Kuntaliiton ja Liikenneviraston yhdessä hyväksymiä ohjeistuksia ja periaatteita.

Osapuolen, jonka taseeseen väyläinvestointi kirjataan, tulee olla päävastuussa investoinnista ja sen rahoituksesta. Valtion rahoituksen tulee olla vähintään 70 % rautatieverkon hankkeissa kaupunkiseuduilla. Val-

tion hankkeet aiheuttavat kunnille kustannuksia kunnan hallinnoimille verkoille. Tätä räsitusta ei tule Liikenne 12 –suunnitelmassa ehdotetulla tavalla enää lisätä. Myös yhteisrahoitteisten hankkeiden vaikuttavuus suhteessa valtion tavoitteisiin tulee tunnistaa periaatteiden määrittämisen lähtökohdaksi.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Väylävirasto on pyytänyt kaupungilta lausuntoa valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2022–2029. Lausuntoja pyydetään toimitamaan viimeistään 15.9.2021 Lausuntopalvelun kautta www.lausuntopalvelu.fi.

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 24.8.2021 mennessä. Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa.

Asia tulisi käsitellä tässä kaupunkiympäristölautakunnan kokouksessa, jotta pysytään annetussa aikataulussa.

Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2022-2029

Helsingin kaupunginhallitus on antanut 1.3.2021 lausunnon liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi 2021–2032 ja sen vaikutusten arvioinnin ympäristöselostuksesta.

Väylävirasto laatii vuosittain valtion väyläverkon 8-vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, Liikenne 12 –suunnitelman, toimeenpanoa. Vuosien 2022–2029 investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista.

Investointiohjelmaa hyödynnetään mm. valtion talousarvioesityksen valmistelussa. Investointiohjelma sisältää isoja kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita. Jo päätetyt kehittämishankkeet sekä osa perusväylänpidon toimenpiteistä eivät sisälly investointiohjelmaan.

Väylävirasto pyytää jatkotyön pohjaksi lausuntoja erityisesti seuraavista asioista:

1. Onko investointiohjelmassa kuvattu ymmärrettävästi sen valmisteluperiaatteet?
2. Investointiohjelman laatimista ovat ohjanneet Liikenne 12 –suunnitelman lähtökohdat, tavoitteet, strategiset linjaukset ja

toimenpiteet. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin? Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?

3. Onko mielestänne ohjelmaa mahdollista muuttaa Liikenne 12 – suunnitelman talousraamin puitteissa siten, että valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet toteutuisivat paremmin ja kokonaisvaikutusten arvioinnin mukaan tulos olisi parempi? Miten muuttaisitte ohjelmaa ja miten perustelette paremmat vaikutukset?
4. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa? Saako Väylävirasto riittävästi ja oikea-aikaisesti tietoa väyläverkon kunnossapito- ja kehittämistarpeista mm. alueellisen liikennejärjestelmätyön, väylien suunnittelun ja asiakkuusyhteistyön avulla?
5. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmaa?

Liikenneverkon strateginen tilannekuva on ollut yksi tärkeä lähtökohta investointiohjelmalle. Investointiohjelman pienillä hankkeilla vastataan myös pienempiin tarpeisiin, joita ei ole nostettu strategiseen tilannekuvaan. Investointiohjelma sisältää myös EU:n tuella tai yhdessä kaupunkiseutujen tai elinkeinoelämän kanssa rahoitettavia hankkeita. Hankeyhtiöiden kautta rahoitettavat hankkeet, jo päätetyt kehittämishankkeet sekä osa perusväylänpidon toimenpiteistä eivät sisälly investointiohjelmaan.

Investointiohjelman hankkeet ovat valikoituneet hankekoreihin (1A ja 1B) hankkeen kiireellisyyden ja toteuttamisvalmiuden mukaan. Hankekoriin 1A sisältyvien hankkeiden suunnitelmavalmius on riittävä päätöksentekoa varten tai ne ovat muutoin kiireellisiä. Hankekoriin 1B sisältyvät hankkeet edellyttävät vielä jatkosuunnittelua ennen hankkeiden toteuttamista.

Investointiohjelman talouskehys pohjautuu Liikenne 12 –suunnitelman taloudelliseen kehykseen ja rahoituksen kohdentamista koskeviin linjauksiin. Investointiohjelman kaikkien väylämuotojen uusien kehittämishankkeiden talouskehys on noin 2 475 milj. euroa. Investointiohjelman kaikkien väylämuotojen perusväylänpidon talouskehys on noin 800 milj. euroa.

Yhteisrahoituksella toteutettaviin seitsemän MAL-kaupunkiseudun hankkeisiin on mahdollista kohdentaa yhteensä noin 500 milj. euroa investointiohjelman ajanjaksolla. Rahoitukseen sisältyvät sekä valtion väylille kohdistuvat investoinnit että valtionavustukset mm. kuntien rai-

deliikennehankkeisiin ja palveluiden kehittämiseen. Väyläviraston ja Traficomien arvion mukaan valtion väyläverkolle voisi kohdistua noin 70-150 milj. euroa MAL-kaupunkiseutujen rahoituksesta. Arviota on tarkoitus tarkentaa vuonna 2022 seuraavien MAL-neuvottelujen pohjaksi.

Helsingin kaupungin alueelle sijoittuu investointiohjelmassa yksiselitteisesti vain yksi hankekoreihin (Hankekori 1A) nimetty kehittämishanke: Vt4 Kehä I – Kehä III, joka sisältää myös mm. Ilmasillan eritasoliittymän. Lisäksi MAL-kaupunkiseutujen yhteisrahoitteisissa hankkeissa mainitaan Helsinki-Pasila –välin ratakapasiteetin lisääminen sekä Vt3 Hämeenlinnanväylän parantaminen välillä Kehä I – Kaivoksela.

Investointiohjelma perustuu vaikutusten arvioinnin tuottamaan tietoon. Arvioidut kokonaisvaikutukset kertovat sen, kuinka investointiohjelma kaikkiaan toteuttaa Liikenne 12 –suunnitelmaa ja sen tavoitteita. Vaikutuksia on yleisesti verrattu nollavaihtoehtoon Ve0, jossa hankkeita ei toteuteta. Ohjelmatason vaikutusten arvioinnissa on ollut tarpeen tunnistaa enemmän muutoksen suunta kuin suuruus.

Erityisesti elinkeinoelämän kansainvälisen saavutettavuuden arvioidaan paranevan. Alueiden välinen saavutettavuus paranee, kun rataverkon kapasiteetti, häiriöherkkyys ja täsmällisyys paranevat. Samalla luodaan edellytyksiä lisätä liikennetarjontaa. Tieverkon parannustoimet kohdistuvat ruuhkautuneimmille osuuksille ja varmistavat saavutettavuuden hyvän tason. Kaupunkiseuduilla lähijunaliikenteen edellytykset sekä saavutettavuus pyöräillen paranevat. Matkustajien matka-aikojen arvioidaan myös lyhenevän ja ennakoitavuuden, sujuvuuden ja turvallisuuden paranevan. Kuljetusten kustannustehokkuus, ennakoitavuus ja hallittavuus paranevat. Investointiohjelma kokonaisuutena parantaa turvallisuutta. Investointiohjelman suorien ilmastovaikutusten arvioidaan olevan pieniä, mutta pitemmällä aikavälillä kuljetusten tehokkuuden parantuminen ja mahdolliset siirtymiset kulkumuodosta toiseen arvioidaan vähentävän ilmastopäästöjä. Ohjelman ekologiset vaikutukset ovat lievästi negatiivisia, mutta vähäisiä.

Investointiohjelman osalta seurataan toteutukseen valittavia hankkeita sekä yhteis- ja CEF-rahoituksen määrää. Myös hankkeiden toteutumista ja hankkeiden muutoksia (kustannusarviot, sisältö) sekä toteutumismahdollisuuden ja vaikutusten arvioinnin kehittymistä seurataan. Investointiohjelma päivitetään vuosittain sekä Liikenne 12 –suunnitelman päivityksen yhteydessä. Liikenne 12 –suunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan osana liikennejärjestelmäanalyysiä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

24.08.2021

Asia/6

Lisätiedot

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 2.7.2021
- 2 Lausuntopyyntö 2.7.2021, liite, investointiohjelma-luonnos
- 3 Lausuntopyyntö 2.7.2021, liite, yhteenveto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 390

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pentti Arajärven valtuustoaloitteesta, joka koskee julki- sen kaupunkitilan tai reitin nimeämistä Jörn Donnerin muistoksi

HEL 2021-004207 T 00 00 03

Hankennumero 5264_200

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nimistönsuunnittelu on osa kaupunkisuunnittelua, ja nimistö suunnitellaan asemakaavojen laatimisen yhteydessä. Helsingissä on noin 7 000 paikannimeä sekä suomeksi että ruotsiksi. Noin kahdeksan prosenttia nimistä on annettu henkilöiden mukaan. Henkilönnimien käyttö nimistössä voi olla perusteltua, kun henkilö tai hänen elämäntyönsä liittyy läheisesti nimettävään paikkaan tai alueella käytettävään nimistön aihepiiriin.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kirjailija, elokuvatuottaja, kansanedustaja, professori Jörn Johan Donnerin (1933–2020) kuolemasta ei ole vielä kulunut riittävän pitkä aika, jotta hänen muistamistaan voitaisiin harkita Helsingin virallisessa asemakaavanimistössä. Nimistötoimikunta on 5.5.2021 antamassaan lausunnossaan todennut, että kansainvälisesti hyväksytyjen käytäntöjen mukaisesti suositellaan noudattamaan muutaman vuoden odotusaikaa henkilön kuoleman jälkeen, ennen kuin henkilön nimeä voidaan harkita otettavaksi osaksi kaavanimistöä. Helsingissä täksi aikarajaksi on vakiintunut tapauskohtaisesti noin viisi vuotta henkilön kuolemasta.

Asemakaavaan merkityn nimen sijasta esimerkiksi jonkin kulttuuri- tai tapahtumapaikan tai -alueen sisäisen tilan nimeäminen voisi tulla kevyempänä menettelynä kyseeseen. Myös esimerkiksi nimikkotapahtumat ja nimikkojulkaisut, muistopenkki, muistopuu tai muistolaatta voisivat tuoda Jörn Donnerin elämäntyötä nykykaupunkilaisten tietoisuuteen ja osaksi elävää helsinkiläistä kaupunkikuvaa. Tällaisten muistohankkeiden edistäminen voinee jäädä aloitteentekijöiden harkintaan yhteistyössä omaisten kanssa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistönsuunnittelija, puhelin: 310 37386

24.08.2021

Asia/7

johanna.lehtonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Arajärvi Pentti Julkisen kaupunkitilan tai reitin nimeäminen Jörn Donnerin muistoksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Pentti Arajärvi ja 19 muuta valtuutettua ovat tehneet 31.3.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

Julkisen kaupunkitilan tai reitin nimeäminen Jörn Donnerin muistoksi

”Ainahan mä olen ottanut politiikan helvetin vakavasti, se on vaan tämä ulkokuori kun pettää.” (Donnerismi Kai Ekholmin teoksessa Jörn Donner, kuinka te kehtaatte. Docento 2020)

Jörn Donner oli poleeminen urbanisti ja kaupunkipoliitikko paitsi Helsingin kaupunginvaltuuston jäsenenä (1969–1976, 1985–1992, 2005–2008 ja 2017–2019) myös lukuisilla muilla areenoilla. Jörn Donnerin maailmankartalla olivat niin kotiosoite Pohjoisrannassa kuin eurooppalaiset metropolit, joita hän kirjoissaan kuvasi.

Kansainvälisiä malleja mukaillen Helsingin kaupunki osti Ruoholahdesta tyhjäksi jääneen Nokian kaapelitehtaan, josta muokattiin talo kulttuurin tekijöille ja tapahtumille. Donner oli itseoikeutettu Kaapelitalo Oy:n hallituksen ensimmäinen puheenjohtaja (1991–1995). Donner oli myöhemmin myös kulttuuri- ja kirjastolautakunnan puheenjohtaja (2005–2008).

Jörn Donner menehtyi 86 vuoden iässä 30.1.2020. Donner ei juuri arvostanut kunniamerkkejä. Todennäköisesti hän olisi kuitenkin hyvillään, jos Helsingissä olisi aukio, puistikko, katu tai kuja, joka kantaa hänen nimeään ja kunnioittaa hänen elämäntyötään.

Me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki selvittää, missä on luontevaa nimetä arvokas julkisen kaupunkitilan elementti Jörn Donnerin muistoksi.

24.08.2021

Asia/7

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 2.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Arajarvi Pentti Julkisen kaupunkitilan tai reitin nimeäminen Jörn Donnerin muistoksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Nimistötoimikunta 05.05.2021 § 38

§ 391

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Perttu Hillmanin ym. valtuustoaloitteesta koskien yhte- näistä rantaraittia ja opastusta Lauttasaareen

HEL 2021-005574 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin rantareitit opastetaan lähivuosina vaiheittain. Kantakaupungin reitin opastus on valmistunut viime vuonna ja tänä vuonna opastetaan Itäinen rantareitti. Lauttasaaren kiertävän nykyisen rantareitin opastussuunnittelu on alkamassa seuraavaksi ja opastus rakentuu vuonna 2023. Pohjoisrannalla Lauttasaaren reitti yhtyy ensi vuonna opastettavan Seurasaareselän reitin kanssa. Aloitteessa ehdotetut ideat pyritään ottamaan Lauttasaaren rantareitin suunnittelussa huomioon.

Opastamisen painopisteenä ovat reittiopasteet, jotka merkitsevät kuljetavan reitin sekä kävelijöille että pyöräilijöille maastossa. Tarvittaessa kävelyn ja pyöräilyn opastus eriytetään esimerkiksi kohteissa, jonne pyöräily ei sovi maaston takia tai rantareitti halutaan rauhoittaa kävelylle. Reitin lisäksi rantareitin merkittävimmät palvelut ja kohteet on esitetty karttaopasteissa. Opastussuunnittelun yhteydessä kartoitetaan lisäksi soveltuvat paikat penkeille rantareitin varrella. Tässä yhteydessä voi olla myös mahdollista kartoittaa piknikpaikoiksi sopivien penkki-pöytäryhmien sijainteja.

Ensimmäisessä vaiheessa opastusprojekti keskittyy fyysisiin, maastoon sijoitettaviin opasteisiin. Opastusta kuitenkin kehitetään kaupungilla mm. Älykkään kaupunkiopastamisen projektissa ja tulevaisuudessa opastetut reitit on tavoitteena saada digitaaliseen muotoon verkkosivuille.

Helsingillä on yhteensä noin 130 kilometriä rantaviivaa ja se pyritään opastamaan seuraavina vuosina saman tasoisesti, painottaen tärkeimpiä kohteita. Erytyshankkeina, kuten esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin kautta, opasteiden lisäämistä voi olla mahdollista edistää; vuoden 2021 OmaStadi-kierroksella on mennyt syksyn äänestykseen ehdotus, jossa esitetään historiasta ja luonnosta kertovia opasteita Lauttasaareen.

Länsiulapanniemen rantareitin rakentaminen on jo alkamassa tänä vuonna ja reitin varrelle on suunniteltu penkkejä ja roskiksia. Reitin päi-

hin tulevissa karttaopasteissa kerrotaan Länsiulapanniemen luonnosta ja historiallisista kohteista sekä kesämaja-alueen mökkiläisten rauhan kunnioittamisesta. Lisäksi opasteissa kerrotaan, että polkupyörät toivotaan jätettävän telineisiin.

Vieraslajeihin liittyviä toimenpiteitä on Lauttasaassa käynnissä parhaillaan. Lauttasaaren ranta-alueet ovat mukana kaupungin hankkeessa ”Kurtturuusun torjunta eri menetelmillä Helsingin merenrannoilla ja saaristossa 2021-2023”. Hankkeelle on myönnetty valtion avustusta. Kurtturuusun Rosa rugosa -laji ja sen valkokukkainen muoto Rosa rugosa f. alba on luokiteltu kansallisesti haitallisiksi vieraslajeiksi. Kurtturuusuja torjutaan rannoilta leikkaamalla, tarkoituksena näivettää kasvustot. Alasleikkaus tehdään kaksi kertaa kasvukauden aikana. Kaupunki järjestää myös torjuntatalkoita yhdessä Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen ja Stadin ammattiopiston kanssa. Käynnissä on myös tutkimushanke, jossa kokeillaan purppuranahakka-sieni-itiökäsittelyä alasleikattujen kasvustojen leikkauspintoihin. Lauttasaaren kokeilu kestää kolme kasvukautta, joiden jälkeen sen käyttökelpoisuutta kurtturuusun torjunnassa voidaan riittävän perusteellisesti arvioida. Helsingin kaupunki priorisoi kurtturuusun torjunnassa luonnonsuojelualueita, arvokkaita kasvikohteita ja ranta-alueita.

Lauttasaassa on voimassa oleva luonnonhoitosuunnitelma (2012-21), jota tullaan päivittämään vuorollaan. Rajallisten resurssien vuoksi joudutaan kuitenkin priorisoimaan muualla Helsingissä olevia alueita, jotka ovat ensin päivittämisyvuorossa. Vieraslajit sijaitsevat usein pihoilta, kaduilla ja teillä tai yleisillä alueilla kuten puistoissa, joita luonnonhoitosuunnitelma ei kata. Vieraslajien torjumiseksi Lauttasaassa onkin otettu muut keinot käyttöön.

Käsittely

Silja Hyvärinen: Kappale 2 (lausunnon ensimmäinen varsinainen kappale), 3. ja 4. virkkeet muutetaan muotoon:
Lauttasaaren kiertävän nykyisen rantareitin opastussuunnittelu on alkamassa seuraavaksi ja opastus rakentuu vuonna 2023. Pohjoisrannalla Lauttasaaren reitti yhtyy ensi vuonna opastettavan Seurasaaarelän reitin kanssa.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Maria Hyövälti, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37494

24.08.2021

Asia/8

maria.hyovalti(a)hel.fi
Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi
Pia Rantanen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Hillman Perttu Yhtenäinen rantareitti ja opastus Lauttasaareen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin rantareitit opastetaan lähivuosina vaiheittain. Kantakaupungin reitin opastus on valmistunut viime vuonna ja tänä vuonna opastetaan Itäinen rantareitti. Lauttasaaren kiertävän rantareitin opastussuunnittelu on alkamassa seuraavaksi ja se rakentuu vuonna 2023. Pohjoisrannalla Lauttasaaren reitti yhtyy ensi vuonna rakennettavan Seurasaarenselän reitin kanssa. Aloitteessa ehdotetut ideat pyritään ottamaan Lauttasaaren rantareitin suunnittelussa huomioon.

Opastamisen painopisteenä ovat reittiopasteet, jotka merkitsevät kuljetavan reitin sekä kävelijöille että pyöräilijöille maastossa. Tarvittaessa kävelyn ja pyöräilyn opastus eriytetään esimerkiksi kohteissa, jonne pyöräily ei sovi maaston takia tai rantareitti halutaan rauhoittaa kävelylle. Reitin lisäksi rantareitin merkittävimmät palvelut ja kohteet on esitetty karttaopasteissa. Opastussuunnittelun yhteydessä kartoitetaan lisäksi soveltuvat paikat penkeille rantareitin varrella. Tässä yhteydessä voi olla myös mahdollista kartoittaa piknikpaikoiksi sopivien penkki-pöytäryhmien sijainteja.

Ensimmäisessä vaiheessa opastusprojekti keskittyy fyysisiin, maastoon sijoitettaviin opasteisiin. Opastusta kuitenkin kehitetään kaupungilla mm. Älykkään kaupunkiopastamisen projektissa ja tulevaisuudessa opastetut reitit on tavoitteena saada digitaaliseen muotoon verkkosivuille.

Helsingillä on yhteensä noin 130 kilometriä rantaviivaa ja se pyritään opastamaan seuraavina vuosina saman tasoisesti, painottaen tärkeimpiä kohteita. Erityishankkeina, kuten esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin kautta, opasteiden lisäämistä voi olla mahdollista edistää; vuoden 2021 OmaStadi-kierroksella on mennyt syksyn äänestykseen ehdotus,

jossa esitetään historiasta ja luonnosta kertovia opasteita Lauttasaareen.

Länsiulapanniemen rantareitin rakentaminen on jo alkamassa tänä vuonna ja reitin varrelle on suunniteltu penkkejä ja roskiksia. Reitin päihin tulevissa karttaopasteissa kerrotaan Länsiulapanniemen luonnosta ja historiallisista kohteista sekä kesämaja-alueen mökkiläisten rauhan kunnioittamisesta. Lisäksi opasteissa kerrotaan, että polkupyörät toivotaan jätettävän telineisiin.

Vieraslajeihin liittyviä toimenpiteitä on Lauttasaarella käynnissä parhaillaan. Lauttasaaren ranta-alueet ovat mukana kaupungin hankkeessa "Kurturuusun torjunta eri menetelmillä Helsingin merenrannoilla ja saaristossa 2021-2023". Hankkeelle on myönnetty valtion avustusta. Kurturuusun Rosa rugosa -laji ja sen valkokukkainen muoto Rosa rugosa f. alba on luokiteltu kansallisesti haitallisiksi vieraslajeiksi. Kurturuusuja torjutaan rannoilta leikkaamalla, tarkoituksena näivettää kasvustot. Alasleikkaus tehdään kaksi kertaa kasvukauden aikana. Kaupunki järjestää myös torjuntatalkoita yhdessä Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen ja Stadin ammattiopiston kanssa. Käynnissä on myös tutkimushanke, jossa kokeillaan purppuranahakka-sieni-itiökäsittelyä alasleikattujen kasvustojen leikkauspintoihin. Lauttasaaren kokeilu kestää kolme kasvukautta, joiden jälkeen sen käyttökelpoisuutta kurturuusun torjunnassa voidaan riittävän perusteellisesti arvioida. Helsingin kaupunki priorisoi kurturuusun torjunnassa luonnonsuojelualueita, arvokkaita kasvikohteita ja ranta-alueita.

Lauttasaarella on voimassa oleva luonnonhoitosuunnitelma (2012-21), jota tullaan päivittämään vuorollaan. Rajallisten resurssien vuoksi joudutaan kuitenkin priorisoimaan muualla Helsingissä olevia alueita, jotka ovat ensin päivittämismuorossa. Vieraslajit sijaitsevat usein pihoilta, kaduilla ja teillä tai yleisillä alueilla kuten puistoissa, joita luonnonhoitosuunnitelma ei kata. Vieraslajien torjumiseksi Lauttasaarella onkin otettu muut keinot käyttöön.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Perttu Hillman ja 31 muuta valtuutettua ovat tehneet 05.05.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Edistääksemme kaupunkilaisten monipuolisia liikunta- ja ulkoilumahdollisuuksia me allekirjoittaneet esitämme, että Lauttasaaren rantoja koko saaren ympäri kulkevat kevyen liikenteen väylät yhdistetään rantaraitiksi. Reitin varrella on ainutlaatuisia saaristomaisemaa, merkittäviä muinaismuistoja ja luontokohteita. Niiden löytyminen ja niihin pereh-

24.08.2021

tyminen edellyttää opasteita ja infotauluja. Reitin alkupisteeseen tulisi niin ikään saada opaskartta koko reitistä kohteineen.

Opastettu reitti on kaupunkilaisten helposti saavutettavissa mm. metrola.

Hankkeen edellyttämät toimenpiteet:

- Opasteet, jotka ohjaavat reitille Lauttasaaren ympäri.
- Pääopasteet, reitin alkupisteisiin Koivusaaren metroasemalle ja Lauttasaaren sillan kupeeseen (kartta koko reitistä ja sen kohteista sekä linkit nettisivustoille)
- Reitin varrelle penkkejä sekä muutamia piknikpaikkoja
- Opasteet, jotka kertovat reitin varrella olevista historiallisista kohteista ja luontoarvoista.
- Kasvillisuuden hoitosuunnitelma (ml. vieraslajien torjunta)
- Autoilua ja pyöräilyä voi alueella tarvittaessa rajoittaa"

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.09.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Maria Hyövälti, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi
Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi
Pia Rantanen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Hillman Perttu Yhtenäinen rantaraitti ja opastus Lauttasaareen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

24.08.2021

Asia/9

§ 392

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Laura Finne-Elosen ym. valtuustoaloitteesta koskien va- roituskylttejä heikosta jäädästä

HEL 2021-005050 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Heikosta jäädästä varoitavien kylttien asentamista sekä jäätilanteen seurantaan liittyviä kysymyksiä on selvitetty laajasti kaupunkiympäristön toimialalla sekä muun muassa lakipalveluiden kanssa.

Heikosta jäädästä varoitavien kylttien asentaminen ei kuulu kaupungin laissa määritelyihin tehtäviin. Kuntalain mukaan: ”Kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät.” Varoituskylttien pystyttäminen ei ole minkään erityislain nojalla kunnan lakisääteinen tehtävä. Kyse ei ole myöskään kunnan alueiden käytön suunnittelusta, jossa mm. elin- ja toimintaympäristön terveellisyys ja turvallisuus on otettava lain nojalla huomioon, vaan luonnonympäristöstä. Jäällä liikutaan omalla vastuulla myös kaupungin alueella. Jäällä järjestettävissä tapahtumissa järjestäjätaholla on, sitä vastoin, jossain määrin vastuu turvallisuudesta.

Koska lakisääteistä veloitetta kylttien asentamiseen ei ole, niiden asentaminen on harkinnanvaraista. Kylttien asettaminen ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista rantaviivan suuren määrän vuoksi, eikä mahdollisten vaaranpaikkojen kartoittaminen ole mahdollista kaupungin nykyisillä resursseilla. Vaaralliset kohdat voivat myös vaihdella talven mitaan sekä eri talvina. Jos varoituskylttejä asennetaan rannoille, saattaa myös muodostua harhakuva, että siellä missä kylttejä ei ole, on jää turvallista.

Esimerkiksi Suomen ympäristökeskus (SYKE) ja Ilmatieteen laitos seuraavat jäätilannetta. Lisäksi pelastuslaitos ja merivartiosto antavat talvisin varoituksia heikoista jäistä. Jäätilanteen arvioinnin ei ole mahdollista olla kunnan vastuulla nykyisten resurssien puitteissa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Maria Hyövälti, maisema-arkkitehti: 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

24.08.2021

Liitteet

- 1 Motion 21.04.2021 Finne-Elonen Laura Skyltning om svaga isar -
Varoituskyltit heikosta jäädä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Laura Finne-Elonen ja 16 muuta valtuutettua ovat tehneet 21.04.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Skyltning om svaga isar

Vintrarna i Finland är kalla och ibland fryser havet till is, också i Helsingfors. Denna vinter har lockat många till isarna vid strandområden i exempelvis Eira och Drumsö. Kustbevakningen har varnat för svaga isar i huvudstaden genomgående under januari och februari. Trots detta har både barn som vuxna tagit sig ut på isen, och många har också fallit i.

De farligaste isarna är ofta vid båtleder i södra Helsingfors, där fartyg trafikerar dagligen. Isarna vid dessa områden fryser inte ordentligt. Enligt kustbevakningen är isarna vid Finska viken farligt svaga.

Det är en del av mänsklig psykologi att följa det som andra gör, det är en del av vårt flockbeteende. Skulle man däremot tydligt informeras om risker och livsfara, kunde detta ha en avskräckande effekt. Därför föreslår jag i denna motion, att Helsingfors stad skall utreda möjligheter att installera varningsskyltar om svag is vid strandområden och andra ställen där folk lätt kan ta sig ut på isen. Varningsskyltarna kunde också ha information om vad man bör ha för utrustning med sig, om man trots risken tar sig ut på isen.

Varoituskyltit heikosta jäädä

Talvet Suomessa ovat kylmiä ja meri jäätyy joskus jopa Helsingissä. Tänä talvena monet ovatkin uhkarohkeasti menneet jälle, vaikka merivartiosto on varoittanut useaan otteeseen tammikuun ja helmikuun ai-

24.08.2021

kana, etteivät jäät ole turvallisia Helsingissä sään vaihtelevuuden vuoksi. Niin aikuiset kuin lapset ovat aktiivisesti olleet jäällä koko alkuvuoden ajan plussa-asteista huolimatta, ja monia on pudonnut jäihin.

Helsingissä vaaranpaikkoja ovat esimerkiksi kaupungin edustalla sijaitsevat laivaväylät, joilla liikennöidään säännöllisesti. Suomenlahden merivartioston mukaan esimerkiksi jäät Suomenlahden alueella ovat vaarallisen heikkoja.

On osa ihmisen psykologiaa seurata muiden esimerkkiä ja tällainen käyttäytyminen voi näissä tilanteissa aiheuttaa todellisia vaaratilanteita. Kyltit jotka selvästi tiedottavat heikoista jäistä ja hengenvaarasta, toimisivat tehokkaana varoituksena ja tällöin luultavasti myös välttyttäisiin monelta pelastusoperaatiolta. Ehdotan tässä aloitteessa että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuudet asentaa varoituskylttejä heikoista jäistä rannoille ja muille alueille, mistä pääsee helposti talvisin jäälle. Varoituskyltit voisivat myös sisältää tietoa tarvittavista varusteista, jos jälle aikoo."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 28.09.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Maria Hyövähti, maisema-arkkitehti: 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

Liitteet

1 Motion 21.04.2021 Finne-Elonen Laura Skyltning om svaga isar -
Varoituskyltit heikosta jäädä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

24.08.2021

§ 393

Ulkosaarten Isosaaren, Kuivasaaren ja Pikku Kuivasaaren alueen rakennuskiellon pidentäminen (nro 12734)

HEL 2021-006035 T 10 03 05

Hanke nro 4204_5

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti pidentää 53. kaupunginosan (Ulkosaaret) Isosaaren, Kuivasaaren ja Pikku Kuivasaaren alueiden (piirustus nro 12734, päivätty 24.8.2021) rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi 27.8.2023 saakka.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti määrätä, että päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Päätöksestä tulee kuulluttaa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Henrik Ahola, arkkitehti, puhelin: 310 37202
henrik.ahola(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12734 / 24.8.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennuskiellon määräämi-
nen ja pidentäminen
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunkiympäristölautakunta on viimeksi päätöksellään 27.8.2019 § 424 jatkanut rakennuskieltoa 27.8.2021 saakka 53. kaupunginosan Isosaaren, Kuivasaaren ja Pikku Kuivasaaren saarilla.

Isosaari ja Kuivasaari ovat Senaatti-kiinteistöjen ja Pikku Kuivasaari Metsähallituksen omistuksessa. Saaria ympäröivää merialuetta hallinnoi Metsähallitus. Puolustusvoimat on keskeisten toimintojen osalta luopunut Isosaaresta.

Isosaarella on laajat metsäalueet ja toimiva infrastruktuuri (tiet, satamat, sähkö, vesi, jätevedenpuhdistamo). Rakennuskanta on osin hyväkuntoista. Kuivasaarella on runsaasti arvokkaita sotahistoriallisia rakenteita sekä sotilaskäytön aikaista rakennuskantaa. Sekä Isosaari että Kuivasaari kuuluvat valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY 2009).

Kaavatilanne

Alueella on voimassa Helsingin yleiskaava (2016). Yleiskaavan mukaan saaret on osoitettu Merellisen virkistys- ja matkailun alueeksi. Aluetta kehitetään merkittävänä virkistys-, ulkoilu-, liikunta-, luonto- ja kulttuurialueena, joka kytkeytyy mantereen virkistys- ja viheralueisiin. Merkintä sisältää loma-asumisen ja matkailun alueita.

Alueella ei ole asemakaavaa.

Suunnittelutilanne

Saarille on vireillä asemakaavan laatiminen. Isosaari kaavoitetaan pääosin virkistys- ja matkailukäyttöön. Muita toimintoja, kuten öljyntorjuntaa, tutkitaan. Joitakin puolustusvoimien toimintoja on tarkoitus säilyttää alueella. Kuivasaari ja Pikku Kuivasaari kaavoitetaan virkistys- ja matkailukäyttöön. Kaava laaditaan yhteistyössä maanomistajien ja mahdollisten muiden toimijoiden kanssa.

Sotahistorialliset rakenteet ja sotilaskäytön aikaisen rakennuskannan suojele otetaan huomioon. Asemakaava-alueesta on tehty laajat luonto- ja kulttuuriympäristöselvitykset, sekä useita maankäyttövisioita. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä vuonna 2018. Kaavoitus odottaa maanomistajan (valtio) päätöksiä alueiden käytön suhteen. Asemakaavaluonnos on tämän hetkisen aikataulun mukaan tarkoitus esitellä kaupunkiympäristölautakunnalle vuonna 2022.

Rakennuskiellon pidentäminen

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi tulisi rakennuskieltoa pidentää kahdella vuodella maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella.

24.08.2021

Asia/10

Kaupunkiympäristön asemakaavoituspalvelu on laatinut rakennuskieltoalueesta 24.8.2021 päivätyn piirustuksen nro 12734.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 53 § 2 momentti ja 202 §
Hallintosääntö 16 luku 1 § 1 mom. kohta 5

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Henrik Ahola, arkkitehti, puhelin: 310 37202
henrik.ahola(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12734 / 24.8.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennuskiellon määräämi-
nen ja pidentäminen
Liite 1

Tiedoksi

KYMP/Maka/Aska/ Rutqvist, Salmi (kuulutus)
Kaupunginkanslia/Villeneuve, Sippola-Alho, Rämö, Lindén, Hakola

24.08.2021

Asia/11

§ 394

Vallilan eräiden korttelien ja tonttien rakennuskiellon pidentäminen (nro 12737, Vallilan toimitila-alue)

HEL 2021-007283 T 10 03 05

Hanke nro 2803_9

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti pidentää 22. kaupunginosan (Vallila) kortteleiden 689, 692, 696, 699, 700, 703 ja 707 sekä korttelin 694 tontit 21, 24 ja 25 (piirustus nro 12737, päivätty 24.8.2021) rakennuskieltoa 1.9.2023 saakka.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti määrätä, että päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Päätöksestä tulee kuulluttaa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Milla Nummikoski, arkkitehti, puhelin: 310 37477
milla.nummikoski(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12737/24.8.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennuskiellon määräämi-
nen ja pidentäminen
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunginvaltuusto päätti 1.9.1999 muuttaa 22. kaupunginosan (Vallila) asemakaavaa.

Kaupunkiympäristölautakunta on viimeksi päätöksellään 27.8.2019 § 426 jatkanut rakennuskieltoa 1.9.2021 saakka 22. kaupunginosan (Vallila) kortteleissa 689, 691–693, 695, 696, 699, 700, 703 ja 707 sekä korttelin 694 tonteilla nro:t 21, 24, 25 ja korttelin 697 tontilla nro 1. Aluetta rajaavat Sturenkatu, Teollisuuskatu, Mäntsäläntie, Kumpulantie, Mäkelänkatu, Nokiankuja, Lemunkuja, Nokianpuisto, Nilsiäkatu ja Elimäenkatu.

Teollisuuskatuun rajautuvia kortteleita 691, 693, 695 ja 697 koskien on hyväksytty (kaupunkiympäristölautakunta 25.5.2021) Teollisuuskadun akselin kaavarunko, joka ohjaa näiden kortteleiden kehittämistä ja jatkosuunnittelua. Teollisuuskadun akselin kaavarunkoalueen kiinteistöt eivät kuulu pidennettävän rakennuskiellon alueeseen.

Vallilan toimitila-alue on kypsän vaiheen yritysalue, jolta valtaosa teollisista toiminnoista on väistynyt vapauttaen tilaa toimistotyölle, erityistilaa vaativalle työnteolle ja palveluille. Alueella on edelleen pienteollista tuotantoa. Kiinteistönomistajien ja toimijoiden aktiivisuudesta alueelle on muodostunut yksittäisten ammatinharjoittajien ja pienyritysten työskentely-yhteisöjä, jotka ovat erittäin arvokkaita alueen elävyyden ja toiminnallisuuden kannalta. Alueen muihin toimintoihin lukeutuvat muun muassa kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä yhdessä kiinteistössä sosiaalinen erityisasuminen. Alueella on kaksi rakentamatonta tonttia. Alueen vanhin rakennus on vuodelta 1927. Huomattava osa rakennuksista on valmistunut 1930-luvulla sekä 1990-luvulla. Vallilan teollisuusalueen suojelutavoiteselvityksessä (Helsingin kaupunki, luonnos 2021) esitetään useita rakennuksia suojeltavaksi.

Kaavatilanne

Helsingin yleiskaavassa (2016) alue on työpaikka-alueita. Aluetta kehitetään ensisijaisesti toimitilojen, tuotannon, varastoinnin, (satamatoimintojen,) julkisten palvelujen ja opetustoiminnan sekä virkistyskäyttöön. Päivittäistavarakaupan suuryksiköitä ei sallita. Elinkeinoelämän toimintaedellytykset turvataan asemakaavoittamalla riittävästi toimitilatontteja toimitila-alueille. Yleiskaavassa ei ole osoitettu muita työpaikka-alueita kantakaupungin alueelle.

Lähes koko Vallilan teollisuusalueen kattava asemakaava nro 8529 on vahvistettu 23.1.1984. Tontteja 693/22 ja 24 koskeva asemakaava nro 8978 on vahvistettu 24.5.1985 ja tonttia 691/19 koskeva asemakaava nro 9982 on vahvistettu 24.5.1995.

Osalle alueen tonteista on laadittu yritysten hankkeiden edellyttämiä asemakaavoja, poikkeamispäätöksiä ja maanalaisen pysäköintilaitoksen asemakaava. Kiinteistöjen käyttötarkoituksen muutoksia on tarvittaessa toteutettu käyttäen hyväksi kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymiä suunnitteluperiaatteita vuodelta 2000, joiden mukaan tontit muutetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY).

Alueen kiinteistöt ovat pääosin eri tahojen yksityisessä omistuksessa. Helsingin kaupunki omistaa rakennuskieltoalueelta kaksi tonttia (694/21 ja 703/3).

Suunnittelutilanne

Suunnitteluperiaatteiden laatiminen Helsingin yleiskaavaan (2016) perustuen on käynnissä ja nämä on tarkoitus esitellä kaupunkiympäristölautakunnalle syyskaudella 2021.

Suunnitteluperiaatteet ohjaavat alueen kehittymistä merkittävänä yrityskeskittymänä ja houkuttelevana työnteon ja vapaa-ajan alueena. Aluetta kehitetään osana nykyistä kantakaupunkia, tulevaisuuden laajaa keskusta-aluetta, huomioiden alueen rooli suhteessa ympäröiviin alueisiin ja yritysalueiden verkostoon sekä Teollisuuskadun akselin keskusta-alueena kehitettävään alueeseen. Tavoitteena on vahvistaa alueen roolia sijainniltaan keskeisenä yritysten, työpaikkojen ja kaupunkikulttuurin tihentymänä.

Kiinteistöjen toiminnallista kehittämistä ja lisärakentamista voidaan tutkia tonttikohtaisesti suunnitteluperiaatteisiin pohjautuen. Tavoitteena on alueen asemakaavojen päivittäminen vastaamaan tonttien nykyisiä ja tulevia käyttötarkoituksia, kerrosaloja ja rakennussuojelutavoitteita.

Rakennuskiellon pidentäminen

Rakennuskieltoalueen asemakaavat ovat vanhentuneita eikä voimassa olevilla asemakaavoilla pystytä muun muassa turvaamaan arvokkaan rakennuskannan kulttuurihistoriallisten ja rakennustaiteellisten arvojen säilymistä. Asemakaavamerkinnot ja -määräykset ovat muutoinkin puutteellisia ja vanhentuneita ja näitä tullaan tarkistamaan tulevissa asemakaavamuutoksissa.

Asemakaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi on tärkeää, että alueella ei ryhdytä toimenpiteisiin, jotka estäisivät tai vaikeuttaisivat tulevien asemakaavojen laatimista ja toteuttamista. Rakennuskieltoa tulee tästä syystä pidentää kahdella vuodella.

Kaupunkiympäristön asemakaavoituspalvelu on laatinut rakennuskieltoalueesta 24.8.2021 päivätyyn piirustuksen nro 12737.

24.08.2021

Asia/11

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 53 § 2 momentti ja 202 §
Hallintosääntö 16 luku 1 § kohta 5

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Milla Nummikoski, arkkitehti, puhelin: 310 37477
milla.nummikoski(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12737/24.8.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennuskiellon määräämi-
nen ja pidentäminen
Liite 1

Tiedoksi

KYMP/Maka/Aska / Rutqvist, Salmi (kuulutus)
Kaupunginkanslia / Villeneuve, Sippola-Alho, Lindén, Rämö, Hakola

24.08.2021

Asia/12

§ 395

Suutarila, Tapulikaupungintie 4, poikkeamishakemus

HEL 2021-001903 T 10 04 01

Asiointitunnus LP-091-2021-00258, hankenumero 5048_88

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Niko Latvakoski, suunnittelija, puhelin: 310 37020
niko.latvakoski(a)hel.fi
Joakim Kettunen, arkkitehti, puhelin: 310 37289
joakim.kettunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alustavat suunnitelmat ja asemapiirustus
- 2 Ympäristökartta
- 3 Asemakaavaote

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä 40. kaupunginosan (Suutarila) korttelin 40110 tonttia 6 koskevan poikkeamishakemuksen. Hakemuksen mukainen hanke edellyttää poikkeamista asemakaavasta nro 11608 seuraavasti:

- Tilapäiselle ylipainehallille osoitetusta alueen osan merkinnästä (yph) saadaan poiketa siten, että alueelle rakennetaan pysyvä palloiluhalli.

24.08.2021

- Tontille osoitettu rakennusoikeus 4 950 k-m² saadaan ylittää 2 540 k-m² (51 %) siten, että nykyisen liikuntahallin länsipuolelle rakennetaan pysyvä palloiluhalli.
- Tilapäiselle ylipainehallille osoitetun alueen (yph) rajoista saadaan poiketa tontin rajat huomioiden.
- Urheilu- ja pelikentille osoitetusta ohjeellisen alueen osasta (k) saadaan poiketa siten, että osalle aluetta rakennetaan pysyvä palloiluhalli.
- Rakennusten julkisivujen jaottelua ja materiaalia koskevasta määräyksestä saadaan poiketa siten, että julkisivumateriaali saa olla PVC-muovia.
- Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemasta (+26,3 N2000-kerkeusjärjestelmässä) saadaan poiketa siten, että korkeusasema ylittyy enintään noin 3 metriä.
- Puilla ja pensailla istutettava alueen osan merkinnästä saadaan poiketa siten, että alue jätetään toteuttamatta.
- Poikkeaminen autopaikkojen vähimmäismäärästä 68 ap (1 ap/110 k-m²) sallitaan siten, että jätetään rakentamatta 18 ap.

Kaupunkiympäristölautakunta päättää myöntää poikkeamisen seuraavilla ehdoilla:

- Hallin pohjoispuoleinen alue tulee ottaa ulkoliikuntalajien käyttöön tai istuttaa puin ja pensain. Hallin pohjoispuolelle jäävää aluetta ei saa käyttää varastointiin.
- Ääntä aiheuttavat tekniset laitteet tulee sijoittaa hallin eteläpuolelle.
- Hallin maksimihenkilömäärä, poistumismatkat ja käyttötarkoitus on tarkennettava rakennusluvassa ja suunnitelma tulee hyväksyttävä pelastusviranomaisella rakennuslupavaiheessa.
- Halli on varustettava poistumisreittivalaistuksella ja turvavalaistuksella sekä riittävällä alkusammutuskalustolla.
- Pyöräpaikkojen vähimmäismäärä on 1 pp/150 k-m².

Maksu

1 365 euroa

Hakija

Helsingin Mailapelikeskus Oy

Rakennuspaikka

40. kaupunginosan (Suutarila) *****

Hakemus

Hakija hakee lupaa urheiluhallin (2 378 k-m²) rakentamiseen. Hankkeen tavoitteena on korvata rakennuspaikalla nykyisin sijaitseva ylipainehalli pysyvällä rakennuksella. Hakemus poikkeaa voimassa olevasta asemakaavasta 11608 seuraavasti:

- Poiketaan ylipainehallille osoitetusta alueen osan merkinnästä (yph) siten, että alueelle rakennetaan pysyvä palloiluhalli. Lisäksi alueen osan raja ylitetään.
- Tontille osoitettu rakennusoikeus 4 950 k-m² ylitetään yhteensä 2 531 k-m² (51,1 %). Tontilla olemassa olevan rakennuksen kerrosala on 5 103 k-m², joten tontin rakennusoikeus on jo ylitetty 153 k-m².
- Poiketaan urheilu- ja pelikentille osoitetusta ohjeellisen alueen osasta (k) siten, että alueelle rakennetaan pysyvä palloiluhalli. Lisäksi alueen osan raja ylitetään.
- Poiketaan määräyksestä, jonka mukaan ylipainehallin saa pystyttää vuosittain 15.9.– 30.4. väliselle ajalle. Tilapäisen ylipainehallin paikalle rakennetaan pysyvä palloiluhalli.
- Poiketaan rakennusten julkisivujen jaottelua ja materiaalia koskevasta määräyksestä siten, että julkisivumateriaali on PVC-muovia.
- Poiketaan rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemasta (+26,3 N2000-korkeusjärjestelmässä) siten, että korkeusasema ylittyy noin 3 metriä.
- Poiketaan puilla ja pensailta istutettava alueen osan merkinnästä siten, että aluetta ei toteuteta.
- Poiketaan autopaikkojen vähimmäismäärästä (1 ap/110 k-m²) siten, että uusia autopaikkoja eri rakenneta. Tonttia palvelevia autopaikkoja on osoitettu omalta tontilta 50 ap.

Hakija perustelee poikkeamista alueen osien merkinnöistä (yph ja k) sekä näiden alueiden rajan ylitystä sillä, että tarvittavat toiminnot saadaan mahtumaan uudisrakennukseen.

Hakija perustelee rakennusoikeuden ylitystä sillä, että siten tarvittavat toiminnot saadaan mahtumaan uudisrakennukseen. Hakijan mukaan rakennusmassa uppoaa olemassa olevien rakennusten viereen ja parantaa olennaisesti kaupunkikuvaa verrattuna nyt paikalla olevan väliaikaiseen rakennukseen.

Hakija perustelee poikkeamista ylipainehallin pystyttämisen aikaväliä (15.9.– 30.4.) koskevasta määräyksestä sillä, että pysyvä rakennus parantaa merkittävästi alueen palveluja ympärivuotisesti ja liittyy myös toiminnallisesti läheiseen liikuntapuistoon.

Hakija perustelee poikkeamista rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemasta sillä, että uuden pysyvän hallin sisä- ja ulkokor-

keuden tulee olla alustavan suunnitelman mukaiset, jotta halli palvelee käyttötarkoitustaan. Hakijan mukaan uusi rakennus sulautuu suunnitellun korkuisena olemassa olevien rakennusten viereen ja parantaa olennaisesti kaupunkikuvaa verrattuna nyt paikalla olevan väliaikaiseen rakennukseen.

Hakija perustelee poikkeamista rakennuksen julkisivumateriaalia koskevasta määräyksestä sillä, että julkisivuiltaan yksiaineisen ja PVC-pintaisen uuden hallin julkisivut on jaettu osiin eri värisinä alueina. Julkisivujen yläosa on valkoinen ja alaosa punainen. Punainen väri tukee kaavamääräyksen ideaa punatiilestä.

Hakija perustelee poikkeamista puin ja pensain istutettavan alueen merkinnästä sillä, että istutusalueen toteuttaminen ei ole tontin käytön kannalta tarkoituksenmukaista.

Poikkeamista autopaikkojen vähimmäismäärästä hakija perustelee sillä, että autopaikkojen tarve ei kasva nykytilanteesta. Tonttia palvelevia autopaikkoja on osoitettu omalta tontilta 50 ap sekä viereisen koulun pysäköintialueelta 80 ap, yhteensä 130 ap.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Lähtötiedot

Rakennuspaikka sijaitsee alueella, jolla on voimassa 9.5.2007 vahvistettu asemakaava nro 11608. Asemakaavan mukaan rakennuspaikka on urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YU). Tontilla on rakennusoikeutta 4 950 k-m². Hakijan alustavien suunnitelmien mukaisen rakennuksen paikalla ovat voimassa seuraavat asemakaava-merkinnät ja -määräykset:

- Alueen osa (yph), jolle saa pystyttää liikuntakäyttöön tarkoitettua yliainehallin vuosittain 15.9.– 30.4. väliseksi ajaksi.
- Rakennusten julkisivut on jaoteltava osiin. Julkisivumateriaalin tulee julkisivun alaosassa olla punatiiltä.
- Ylipainehallin tekniset laitteet on sijoitettava ylipainehallin eteläpuolelle.
- Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema on +26.3 (N2000-korkeusjärjestelmässä).
- Ohjeellinen alueen osa (k), jolle saa sijoittaa urheilu- ja pelikenttiä.
- Puilla ja pensailta istutettava alueen osa.
- Autopaikkojen vähimmäismäärä: 1 ap/110 k-m².

Helsingin yleiskaavassa 2016 rakennuspaikka on osoitettu asuntovaltaiseksi alueeksi A3, jota kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa 0,4–1,2. Perustellusti korttelikohtainen tehokkuus voi olla tätä suurempikin. Alueen pinta-alasta keskimäärin 60 % tai enemmän on korttelimaata.

Nykytilanteessa rakennuspaikalla sijaitsee urheilutoimintaa palveleva ylipainehalli. Sen itäpuolella samalla tontilla sijaitsee liikuntahallirakennus.

Osallisten kuuleminen ja lausunnot

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoitus -palvelun kirjeellä (11.5.2021). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle. Muistutuksia ei ole esitetty.

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta, Helsingin seudun ympäristöpalveluilta, Helen Oy:ltä ja Helen Sähköverkko Oy:ltä. Lausunnoissa ei ollut huomautettavaa.

Perustelut

Poikkeaminen ylipainehallille osoitetusta alueen osan merkinnästä (yph) ja sen osittainen ylitys voidaan sallia. Asemakaavamerkinnän tarkoitus on osoittaa tilapäisen rakennuksen tai rakenteen paikka. Hakijan alustavissa suunnitelmissa osoitetut ylitykset voidaan sallia, sillä pysyvän rakennuksen mitoituksessa ja sijoittamisessa voidaan ottaa huomioon tilojen tekniset ja toiminnalliset edellytykset. Rakennus noudattelee ylipainehallin sijoittelua ja siten asemakaavan tavoitteita. Hankkeeseen ryhtyvän tulee noudattaa palo- ja pelastusturvallisuuden sekä ääntä aiheuttavien teknisten laitteiden osalta annettuja ehtoja.

Haettu toimenpide voidaan toteuttaa rakennusoikeuden ylityksen osalta. Tontilla on toiminut talviaikaan ylipainehalli, jolle ei ole osoitettu rakennusoikeutta asemakaavassa. Alueelle on asemakaavassa osoitettu alueen osa (yph), jolle saa rakentaa tilapäisen, talviaikaan toiminnassa olevan ylipainehallin. Ylipainehallin korvaaminen pysyvällä rakennuksella edellyttää tontille osoitetun rakennusoikeuden ylittämistä yhteensä 2 531 k-m². Ottaen huomioon ylipainehallin jo useita vuosia kestänyt toiminta, rakennusoikeuden ylittämällä ei voida katsoa olevan merkittäviä maankäytöllisiä vaikutuksia nykytilanteeseen. Haettu toimenpide noudattaa voimassa olevan asemakaavan tavoitteita siten, että rakennuspaikan käyttötarkoituksen voidaan katsoa säilyvän ennallaan.

Poikkeaminen urheilu- ja pelikentille osoitetusta ohjeellisen alueen osasta (k) voidaan sallia. Tämä voidaan katsoa vähäiseksi, sillä merkintä on ohjeellinen.

Poikkeaminen määräyksestä, jonka mukaan ylipainehallin saa pystyttää vuosittain 15.9.–30.4. väliselle ajalle voidaan sallia. Ylipainehallin korvaaminen pysyvällä rakennuksella parantaa alueen palvelutasoa.

Poikkeaminen rakennusten julkisivujen jaottelua ja materiaalia koskevasta määräyksestä voidaan sallia. Uuden hallin kaupunkikuvallinen vaikutus on vähäisempi kuin olemassa olevien pysyvien rakennusten, jotka sijaitsevat näkyvämmiin maisemassa. Hakijan esittämä PVC-julkisivumateriaali voidaan katsoa käyttötarkoitus ja sijainti huomioon ottaen rakennukselle soveltuvaksi. Pohjoispuolen naapuritonttiin jää etäisyyttä n. 24 m, ja lisäksi kiinteistöjen välissä on puistoaluetta, joka pehmentää osaltaan hallirakennuksen ja asuinkerrostalojen kontrastia. Ratkaisulla ei päätöksessä annetuin ehdoin ole merkittävää kaupunkikuvallista vaikutusta.

Poikkeaminen rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemasta (+26,3) voidaan sallia. Uusi halli on suunniteltu korkeimmalta kohdaltaan olemassa olevan tennishallin korkuiseksi ja hahmoltaan samasuhtaiseksi. Poikkeamisella ei ole merkittävää kaupunkikuvallista vaikutusta.

Poikkeaminen puilla ja pensailta istutettava alueen osan merkinnästä voidaan sallia. Aluetta ympäröi tarvittava aita, jonka yhteydessä kasvilisuus ei ole välttämätöntä maiseman kannalta. Aita on ympäristöön sopiva.

Poikkeaminen autopaikkojen vähimmäismäärästä 1 ap/110 k-m² (68 ap) voidaan sallia. Tontilla 40110/6 on 50 autopaikkaa. Autopaikkatarpeen muutos nykytilanteeseen ei ole oleellinen kausittaisen tennis- ja sulkapalloylipainehallin korvaamisessa pysyvällä mailapelihallilla, johon on suunniteltu tennis-, sulkapallo- ja padelkenttiä. Tuleva enimmäiskäyttäjien määrä kaikkien kenttien ollessa käytössä on hakijan antaman selvityksen mukaan 46 henkilöä. Pysäköintitarpeen hetkittäistä kuormitusta voidaan lisäksi helpottaa hyödyntämällä vuorottaiskäyttöä viereisellä kaupungin omistamalla yleisellä pysäköintialueella. Asemakaavan mukaan tälle yleiselle pysäköintialueelle saa sijoittaa ohjeellisesti medialukion käyttämän tontin 40110/5 autopaikkoja. Lisäksi tosiasiasa tarvittavien autopaikkojen määrässä voidaan huomioida urheilupuiston sijainti hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Etäisyys Puistolannasemalle on noin 500 m ja lähimmälle bussipysäkillä, jonka vuoro-
väli on 10 min, noin 300 m.

Poikkeamisen erityinen syy on tontin tarkoituksen mukainen käyttö ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistäminen.

Haettu toimenpide ei päätöksessä asetetuin ehdoin aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 145, 171, 173 ja 174 §
Maankäyttö- ja rakennusasetus 85 ja 86 §
Hallintosääntö 16 luku 1 § 2 mom. kohta 15 a
Rakennusvalvontataksa 2021, 6 §

Voimassaolo ja jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamis päätöksen lainvoimaisuudesta lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää. Päätöksen valitusaika päättyy 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Niko Latvakoski, suunnittelija, puhelin: 310 37020
niko.latvakoski(a)hel.fi
Joakim Kettunen, arkkitehti, puhelin: 310 37289
joakim.kettunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alustavat suunnitelmat ja asemapiirustus
- 2 Ympäristökartta
- 3 Asemakaavaote

Oheismateriaali

- 1 Hakemus

24.08.2021

Asia/12

2 Lausunnot

Muutoksenhaku

Poikkeamispäätöksestä

Hallintovalitus, poikkeamispäätös ja suunnittelutarveratkaisu

Maksun osalta

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Hakija

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Hallintovalitus, poikkeamispäätös ja suunnittelutarveratkaisu

Lainvoimaisuusohje, hallinto-oikeus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hallintovalitus, poikkeamispäätös ja suunnittelutarveratkaisu

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Hallinto- ja tukipalvelut/Talous- ja suunnittelupalvelut/Koski
Maankäyttö ja kaupunkirakenne/Asemakaavoitus/Mehtonen, P. Ruotsalainen, Latvakoski, Kettunen
Palvelut ja luvat/Rakennusvalvontapalvelu/Crow, Enlund

§ 396

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 11.6.2020 § 112 (autovaurio)

HEL 2020-004832 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 11.6.2020 § 112 tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 11.6.2020 § 112 päätöksellään hylännyt osoitteessa Keinutie 7 kohdalla 2.4.2020 noin kello 12.15 tapahtuneeseen lähisiirtoon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta Keinutie 7 kohdalla 2.4.2020 noin kello 12.15 tehdyn lähisiirron yhteydessä tapahtuneeseen ajoneuvon lähisiirtoon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakijalle on toimitettu oikaisuvaatimuksen perusteella hakijan ajoneuvon lähisiirtoa koskeva siirtopöytäkirja, jonka jälkeen hakija on täydentänyt oikaisuvaatimustaan. Hakija on liittänyt oikaisuvaatimukseen 2 kpl ajoneuvovaurioiden korjauskustannuslaskelmaa.

Perustelut

Lautakunta viittaa yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyy yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Kaupungin vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää tuottamusta tai laiminlyöntiä. Vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää myös syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Vahingonkorvausta vaativan on osoitettava syy-yhteyden olemassaolo.

Lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksessä on todettu ajoneuvoa koskevan siirtopöytäkirjan nojalla, että ajoneuvossa on ollut valmiiksi vau-

rioita, ja että ajoneuvolle ei ole aiheutunut siirrosta vaurioita. Myös siirron suorittaja on antanut asiaan selvityksen, jossa vahvistetaan vaurioiden olleen jo valmiiksi ajoneuvossa ennen siirtoa, ja että ajoneuvon siirto on sujunut asianmukaisesti nostamalla ajoneuvo suoraan edestä nostoaisaan.

Ajoneuvon siirtoa valvoneelta siirronvalvojalta on pyydetty lisäselvitys oikaisuvaatimuksen johdosta. Saadun selvityksen mukaan siirtopöytäkirjan kirjaukset siitä, että vauriot ovat olleet vanhoja pitävät paikkaansa eivätkä kyseessä olevat vauriot ole aiheutuneet lähisiirron yhteydessä.

Ajoneuvon siirron aikana nostoaisa koskettaa ainoastaan siirrettävän auton renkaiden kulutus pintaa eikä siirron aikana kosketa auton keulaan tai kylkiin. Ajoneuvo liikkuu vetävät pyörät ylhäällä hinausauton hydrauliseen nostoaisaan kiinnitettyinä. Ajoneuvon siirto on mahdollista suorittaa nostoaisalla myös käsijarrun päällä ollessa.

Vaikka siirtopöytäkirjassa ei ole ajoneuvosta valokuvia ennen nostoaisan asettamista, on ajoneuvo kuvattu ennen sen siirtoa sekä siirron jälkeen. Valokuvista käy ilmi, että ajoneuvon kuljettajanpuoleinen sivupeili on ollut irti jo ennen siirtoa, ja ettei nostoaisa ole ollut ennen tai siirron jälkeen kosketuksissa hakijan ajoneuvon keulaan ja/tai sivupeiliin. Hakijan oikaisuvaatimuksessa esitetyistä valokuvista on havaittavissa, että ajoneuvon vauriot sijaitsevat kuljettajanpuoleisen ajovalon reunasyvennyksessä etupuskurin yläosassa ja osin sen alla. Koska nostoaisa koskettaa ainoastaan renkaiden kulutus pintaa, eivät kuljettajanpuoleisen etupuskurin ja matkustajanpuoleisen sivupeilin vauriot ole voineet syntyä ennen siirtoa siirtoauton virheellisestä ohjaamisesta, kuten hakija on oikaisuvaatimuksen täydennyksessä esittänyt. Myös siirtopöytäkirjan tiedot sekä asiassa saadut muut selvitykset osoittavat, ettei ajoneuvolle ole aiheutunut siirrosta vaurioita, ja että ko. vauriot ovat olleet hakijan ajoneuvossa ennen siirron aloittamista.

Kaupunki katsoo edellä esitetyin perustein, että ajoneuvon siirto on suoritettu asianmukaisesti eivätkä hakijan ajoneuvoa kohdanneet vauriot ole aiheutuneet ajoneuvon lähisiirron yhteydessä, eikä kaupunki näin ollen ole korvausvelvollinen.

Oikaisuvaatimuksen täydennyksessä on esitetty, että siirtopöytäkirjan luotettavuutta alentaa sen epäloogisuus ja virheet, kuten kuvien virheellinen järjestys, niiden ottamisen ajankohta, kuvien samat aikaleimat ja siirtopaikan virheellinen merkintä karttaan.

Siirronvalvoja, joka tekee merkinnät siirtopöytäkirjaan, on siirtotilanteessa valvomassa sekä siirrettävän ajoneuvon omistajan että kaupungin etua. Siirtopöytäkirjan tiedoista on todettavissa, että valokuvat (3 kpl) on otettu 2.4.2021 ajoneuvon lähisiirron suorittamisen yhteydessä.

Siirtöpöytäkirjaan on merkitty, että siirto on aloitettu kello 12.05 ja valokuvat on tallennettu kello 12.09 eli valokuvien samanaikaiset aikaleimat viittaavat niiden tallennusajankohtaan. Valokuvat ovat pöytäkirjassa eri järjestyksessä kuin ne on otettu. Valokuvat (s. 2 ja 4) on otettu ennen hakijan ajoneuvon siirtoa nostoaisan ollessa asetettuna ajoneuvon alle ja valokuvassa (s. 3) siirto on suoritettu, mutta nostoaisa on vielä paikoillaan. Siirtöpöytäkirjan karttaan on merkitty ajoneuvon sijaintipaikka virheellisesti, mutta pöytäkirjan muista tiedoista käy ilmi, että ajoneuvo on siirretty osoitteesta Keinutie 7 osoitteeseen Keinutie 5.

Oikaisuvaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvon tuulilasissa ei ole ollut siirtoilmoitusta.

Ajoneuvojen siirtämistä koskevan lain mukaan viranomaisen on ilmoitettava lähisiirrosta ajoneuvon omistajalle tai haltijalle suullisesti tai kirjallisesti taikka jätettävä sitä koskeva ilmoitus näkyvälle paikalle ajoneuvoon.

Hakijan kertoman mukaan hakija on saanut tiedon ajoneuvon siirrosta siirtotilanteen yhteydessä. Ilmoittaminen lähisiirrosta voidaan tehdä lain edellyttämällä tavalla muutoinkin kuin jättämällä siirtoilmoitus ajoneuvon tuulilasiin.

Asiassa on jäänyt näyttämättä syy-yhteys kaupungin suorittaman ajoneuvon siirron ja hakijan ajoneuvossa ilmenneiden vaurioiden välillä.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aihetta päätöksen muuttamiseen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijan ajoneuvossa ilmenneestä vauriosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2 luku 1 §

Laki ajoneuvojen siirtämisestä (30.12.2019/1508) 6 §, 10 §

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Virpi Leppänen, lakimies, puhelin: 310 33260
virpi.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 11.6.2020
- 2 Oikaisuvaatimus 11.6.2020, saate
- 3 Oikaisuvaatimus 11.6.2020, liite, sivupeilikorjaus
- 4 Oikaisuvaatimus 11.6.2020, liite, keulakorjaus
- 5 Oikaisuvaatimus, täydennys 6.2.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 11.6.2020. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 11.6.2020 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Virpi Leppänen, lakimies, puhelin: 310 33260
virpi.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

- 1 Oikaisuvaatimus 11.6.2020
- 2 Oikaisuvaatimus 11.6.2020, saate
- 3 Oikaisuvaatimus 11.6.2020, liite, sivupeilikorjaus
- 4 Oikaisuvaatimus 11.6.2020, liite, keulakorjaus
- 5 Oikaisuvaatimus, täydennys 6.2.2021

Oheismateriaali

- 1 Siirtopöytäkirja 2.4.2020
- 2 Siirronvalvojan lisäselvitys 2.8.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 11.06.2020 § 112

HEL 2020-004832 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 8.4.2020 esittänyt kaupungille vielä yksilöimättömän suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo on vaurioitunut 2.4.2020 noin klo 12.15 suoritettun lähisiirron yhteydessä osoitteessa Keinutie. Hakija on ajoneuvonsa luokse saavuttuaan havainnut sivupeilin olevan täysin revennyt. Hakija on myöhemmin havainnut, että myös osa etupuskurista oli haljennut.

Kunnossa- tai puhtaanapitoa haittaavan ajoneuvon siirtotyön suorittaa yksityinen urakoitsija siirronvalvojan valvonnassa, joka laatii lähisiirrot siirtopöytäkirjan. Pöytäkirjaan merkitään tieto, mikäli ajoneuvo vaurioituu siirron yhteydessä. Hinausyrittäjä vastaa siirron aikana tapahtuvista mahdollisista vahingoista, hinauspalvelusopimuksen mukaisesti.

24.08.2021

Ajoneuvojen siirtoyksiköstä on pyydetty selvitys ajoneuvon siirrosta. Saadun selvityksen mukaan hakijan ajoneuvo on jouduttu siirtämään 2.4.2020 klo 12.05 kadun kunnossapitotyötä haittaavana osoitteesta Keinutie 7 osoitteeseen Keinutie 5.

Hakijan ajoneuvoa koskevaan siirtopöytäkirjaan on merkitty, että ajoneuvossa on ollut valmiiksi vaurioita. Lisäksi pöytäkirjaan on merkitty, että ajoneuvolle ei ole aiheutunut siirrosta vaurioita. Myös siirron suorittaja on antanut asiaan selvityksen, jossa vahvistaa vaurioiden olleen jo valmiiksi ajoneuvossa ennen siirtoa. Ajoneuvon siirto on sujunut asianmukaisesti ja se on tehty nostaen ajoneuvo suoraan edestä nostoaisaan. Ajoneuvo on kuvattu sen ollessa nostettuna nostoaisaan.

Lähisiirron aikana ajoneuvo liikkuu vetävät pyörät ylhäällä, hinausauton hydrauliseen nostoaisaan kiinnitettynä. Auton jousitus toimii kuten tiellä ajettaessa, siirtonopeus on pieni ja siirronvalvoja tarkkailee, että siirto tapahtuu asianmukaisesti.

Vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli tässä tapauksessa lähisiirron suorittajan on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Hakijan ajoneuvon siirto on suoritettu asianmukaisesti eikä siirtopöytäkirjaan ole merkitty, että siirrosta olisi aiheutunut ajoneuvolle vaurioita. Kyseiset vauriot ovat olleet ajoneuvossa jo ennen siirron aloittamista. Edellä esitetyin perustein kaupunki katsoo, ettei vahinko ole aiheutunut ajoneuvolle tehdystä lähisiirrosta, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Laki ajoneuvojen siirtämisestä (828/2008) 6 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Tiia Strömberg, valmistelija, puhelin: 310 39930
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 397

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 2.4.2020 § 67 (autovaurio)

HEL 2019-013035 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 2.4.2020 (67 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 2.4.2020 (67 §) päätöksellään hylännyt vahingonkorvausvaatimuksen, joka koskee 29.11.2019 noin klo 19.55 Atlantin-kadun ja Saukonkadun kulmassa tapahtunutta ajoneuvovauriota. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta. Hakija kertoo, että hän on valokuvalla osoittanut, että tiessä on ollut kuoppa, jota ei ole voinut ohittaa. Hakija kertoo, ettei hän ole ollut velvollinen ilmoittamaan kuopasta kaupungille. Oikaisuvaatimuksen täydennyksenä hakija on toimittanut uuden kuvan vahinkopaikasta. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Perustelut

Lautakunta viittaa yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyy yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Urakoitsijan antaman selvityksen mukaan vahinkopaikassa on ollut kuoppia, koska se on ollut työmaa-aluetta. Työmaa-alue oli merkitty asianmukaisesti liikennemerkein.

Lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksessä todetaan, ettei kuopasta ollut tullut ilmoitusta kaupungille. Tällä ei tarkoiteta sitä, että hakijalla olisi ollut velvollisuus ilmoittaa kuopasta, tai että ilmoittamatta jättäminen olisi vaikuttanut hakijan oikeuteen saada asiassa korvausta. Päätöksen toteamuksella siitä, ettei ilmoituksia ole tullut, on kuvattu sitä, miten

asiaa kaupungin ja urakoitsijan toimesta on selvitetty vahingon tapahtumisen jälkeen.

Aiemmin tehdyn lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksen jälkeen ei ole esitetty sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta muutaa lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa haki-ajan ajoneuvossa ilmenneestä vauriosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Katri Lindman, avustava lakimies, puhelin: 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 13.4.2020
- 2 Oikaisuvaatimus 13.4.2020, lisäliite

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote Oikaisuvaatimuksen tekijä	Otteen liitteet Esitysteksti Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös
---	--

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi postitse 6.4.2020. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 13.4.2020 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Katri Lindman, avustava lakimies, puhelin: 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 13.4.2020
- 2 Oikaisuvaatimus 13.4.2020, lisäliite

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön
päällikkö 02.04.2020 § 67

HEL 2019-013035 T 03 01 00

Päätös

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 13.12.2019 esittänyt kaupungille yhteensä 1 105,00 euron vahingonkorvausvaatimuksen hakijan ajoneuvon korjaukskuluista. Vaatimuksen mukaan ajoneuvo on vaurioitunut 29.11.2019 kello 19.55 ajettaessa osoitteessa Atlantinkatu 7 ja Saukonkadun kulmassa ajoradalla olleeseen syvään kuoppaan.

Vahinkoalueella kunnossapitoa suorittavalta urakoitsijalta on pyydetty selvitys asiassa. Selvityksen mukaan vahinkopaikan katuosuudella on vahingon tapahtuma-aikaan tehty kadun perusparantamiseen liittyviä töitä. Työyksikön selvityksen mukaan alueella on liikenteen ohjaussuunnitelman mukaiset varoitus- ja nopeusrajoitusmerkit olleet paikallaan.

Tietyömerkillä varoitetaan työnalaisesta tieosuudesta, jolla saattaa olla työkoneita, työntekijöitä taikka työstä tai työn keskeneräisyydestä johtuvia vaaroja kuten irtokiviä tai kuoppia. Kulkijan tulee työmaa-alueella liikkua noudattaen erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.

Ilmoitusta tapahtuneesta vahingosta ei ole tullut katupäivystäjille, kohteen vastaavalle työnjohtajalle tai työmaalle ennen vahingonkorvausvaadetta eikä välittömästi tapahtumahetken jälkeen. Urakoitsija on saanut tiedon tapahtuneesta niin myöhään, että silloista tilannetta ei ole voitu enää todentaa jälkikäteen.

Kaupunki ei kiistä kuoppaa työmaa-alueella. Alueella on saattanut olla kuoppa vahingon tapahtuma-aikaan. Työmaiden luonteisiin kuuluu, että niissä saattaa ajoittain esiintyä kuoppia tai muuta vaaraa aiheuttavia tilanteita.

Vahingonkorvausvastuu edellyttää tuottamusta tai laiminlyöntiä. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä suoritettujen toiminnan ja aiheutuneen vahingon välillä.

Asiassa ei ole esitetty sellaista näyttöä, jonka perusteella voitaisiin todeta, että kaupunki olisi laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään. Näin ollen kaupunki ei katso olevansa asiassa korvausvastuussa.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta
(669/1978) 1–3 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 398

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 17.8.2020 § 21 (takaisinsaantivaatimus, liukastuminen)

HEL 2020-007378 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jättää hakijan oikaisuvaatimuksen tutkimatta, koska se on saapunut oikaisuvaatimuksen jättämiselle asetetun määräajan umpeutumisen jälkeen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtaja on 17.8.2020 (21 §) päätöksellään hylännyt 12.1.2019 noin kello 9.25 Sandelsinkadulla tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän takaisinsaantivaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa takaisinsaannista 12.1.2019 Sandelsinkadulla tapahtuneeseen liukastumiseen liittyen.

Perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on kuntalain 138 §:n mukaan 14 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Viranhaltijapäätös on lähetetty hakijalle tiedoksi postitse 19.8.2020. Oikaisuvaatimus on saapunut sähköpostitse 20.1.2021. Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on umpeutunut 9.9.2020 klo 16.00.

Lopputulos

24.08.2021

Kaupunkiympäristölautakunta jättää hakijan oikaisuvaatimuksen tutkimatta, koska se on saapunut oikaisuvaatimuksen jättämislle asetetun määräajan umpeutumisen jälkeen.

Sovellettu lainsäädäntö

Kuntalaki (410/2015) 137 §, 138 § ja 139 §

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Katri Lindman, avustava lakimies, puhelin: 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Katri Lindman, avustava lakimies, puhelin: 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Hallintopäällikkö
17.08.2020 § 21

HEL 2020-007378 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö päätti hylätä hakijan takaisinsaantivaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 2.6.2020 esittänyt kaupungille 11 500,66 euron suuruisen takaisinsaantivaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakija on oikeutettu takaisinsaantiin maksamassaan liukastumisvahingossa PRO-577443 työtaturma- ja ammattitautilain 270 §:n perusteella. Vahinko on tapahtunut lauantaina 12.1.2019 noin kello 09.25 jalkakäytävällä osoitteessa Sandelsinkatu.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten jalankulun tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikka on kevyen liikenteen väylä ja sen kunnossapito hoidetaan III-luokan mukaisesti.

III-luokan kevyen liikenteen väyliltä poistetaan lumi, sohjo ja jää niin, ettei synny liikennettä haittaavaa epätasaisuutta. Liukkaus torjutaan heti I- ja II-luokan katujen jälkeen. Aurauksen lähtökynnys III-luokan kevyen

liikenteen väylillä on 5 cm. Toimenpideaika on aurauksen osalta kahdeksan tuntia, kuitenkin niin, että klo 13-04 aurauksen ylittänyt sade tulee olla aurattu klo 12 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun lumisade on päätynyt. Liukkaudentorjunnan toimenpiteiden osalta toimenpideaika on viisi tuntia, kuitenkin niin, että klo 16-7 välillä ilmeneen liukkauden tuntuva lisääntymisen johdosta liukkaudentorjuntatoimenpiteet tulee olla suoritettu klo 12 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika alkaa siitä, kun liukkaudessa on tapahtunut tuntuva lisääntyminen.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan edellinen aurauksen ja hiekoituksen vahinkopaikalla on tehty perjantaina 11.1.2019. Säätilassa ei saadun selvityksen mukaan ole tapahtunut sellaisia muutoksia, joka olisi edellyttänyt liukkaudentorjuntaa 12.1.2019.

Forecan mukaan vahinkopäivänä lämpötila on vaihdellut Kaisaniemen mittausasemalla tehdyissä mittauksissa 1,3°C ja -4,9°C asteen välillä. Vahinkopäivänä Kaisaniemen mittausasemalla lämpötila on klo 09 ollut -1,2°C. Sää vahinkohetkellä on ollut selkeä ja poutainen. Vahinkopäivänä ei ole esiintynyt sateita. Lumensyvyys on ollut 8 cm.

Vahinkoa edeltäneenä päivänä 11.1.2019 sään lämpötila on ollut vuorokauden ensimmäistä tuntia lukuun ottamatta plussan puolella. Tällöin on esiintynyt ajoittaista, vähäistä sadetta noin klo 12 saakka. Lumensyvyys laski 11.1.2019 kahdestatoista (12) sentistä kahdeksaan (8) senttiin.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen voi vapautua vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapitotyöt on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397). Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden

24.08.2021

muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikkumisessaan huomioon (HE 281/2004, s.16).

Vahinkopaikalla on tehty kunnossapitotoimenpiteitä auraamalla ja hiekoittamalla kevyen liikenteen väylät vahinkopäivää edeltäneenä päivänä. Tämän jälkeen lisähiekoitukselle ei ole havaittu tarvetta. Vahinkopaikan liukkaudesta tai muista kunnossapitotarpeista ei ole tullut kaupungille palautetta. Kyseessä on III-luokan kevyen liikenteen väylä, jonka toimenpiteet olisi tullut tarvittaessa tehdä vasta klo 12 mennessä.

Vallitsevan oikeuskäytännön mukaisesti ja asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapidon toimenpiteet huomioiden kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti ja määriteltyjen toimenpideaikojen puitteissa ja kunnossapitolain mukaisesti. Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Työtaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) 270 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Tiia Strömberg, valmistelija, puhelin: 310 39930
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 399

**Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla
12.8.–18.8.2021 tekemien päätösten seuraaminen**

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 12.8.–18.8.2021 tekemiä päätöksiä.

Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

[Päätökset](#)

Maankäyttö ja kaupunkirakenne - palvelukokonaisuus

Maankäyttöjohtaja

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tonttipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, asuntotontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus

Tekninen johtaja

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, asiakkuusyksikkö 1, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, asiakkuusyksikkö 3, yksikön päällikkö

24.08.2021

Asia/16

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, yritystilat-yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, yritysvuokraustiimi, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, hankeyksikkö 2, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, kaupunkitekniikka-yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Asuntotuotanto, asuntotuotantopäällikkö

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Asiakkuusjohtaja

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, asuntopalvelut, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, alueidenkäyttö, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkimittaushuonepalvelut, kartat ja paikkatiedot, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 12.8.2021

[Päätösasiakirjat](#)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
https://www.hel.fi/

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

24.08.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 384, 385, 386, 388, 389, 390, 391, 392, 395 ja 399 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 387, 396, 397 ja 398 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

24.08.2021

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättämistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);

24.08.2021

3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

24.08.2021

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 393 ja 394 §:t.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä päivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

24.08.2021

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

24.08.2021

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

24.08.2021

Kaupunkiympäristölautakunta

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Katja Sulkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mika Raatikainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 31.08.2021.